

Tina, naš Albin in splet, ki vse ve

SANDOR TENCE

Če ne bi bilo raziskovalnega novinarstva Tine Merlin in pogumnih gledaliških predstav Marca Paolinija, bi danes najbrž govorili o Vajontu kot o tragični nesreči. V resnici je šlo za tragedijo, ki jo je povzročil človek s svojo nemarnostjo in s svojo lakomnostjo. Novinariki Unità nihče ni verjel, graditelji in upravitelji jeza so jo celo večkrat kazensko ovadili zaradi obrekovanja in povzročanja lažnega alarma. O Vajontu je Tina Merlin napisala tudi knjigo, ki dolgo časa ni našla založnika, ker so se vsi bali kazenskih ovadb vplivnih proizvajalcev in distributerjev električne energije.

Tina Merlin je klasični primer raziskovalnega novinarstva in obenem zaščite javnega dobrega. Svoje reportaže v petdesetih letih prejšnjega stoletja (deset let pred tragedijo Vajonta) ni začela s pisanjem o jezu, temveč s pričevanji ljudi iz Erta in Cassa. Domačin ji je pripovedoval kako se ponoči z gore Toc, s katere se je potem utrjal usodni plaz, sliši čudno grmenje, njegov sosed pa ji je govoril o čudnih nočnih obiskih na vrhu jeza. Bili so izvedenci družbe Sade, ki so na skrivaj preverjali (ne)stabilnost takrat najvišjega jeza na svetu. Merlinova je prva poročala o čudnih razpokah na hišah v Ertu in Cassu, in o tem kako so domače živali čutile, da se bo v noči med 9. in 10. oktobrom 1963 zgodilo nekaj strašnega.

Primorski dnevnik se lahko ponaša, da je bil njegov novinar Albin Bubnič med prvimi novinarji, ki je dosegel na prizorišče tragedije, ko Longaronija dejansko ni bilo več. Ponoči, ko so tiskovne agencije objavile prve novice o tragediji, je sedel v avto ter se v nemogočih pogojih prebil do Vajonta. Zadnje kilometre peš, ker je bila cesta zaradi usadov zaprta, policija pa ni dovolila nikomur naprej. Bubnič je svoje reportaže pisal na roko in jih ne vem kako v uredništvo pošiljal po telefonu, ob tem je še fotografiral.

To se je dogajalo v času, ko ni bilo še mobilnih telefonov in seveda tudi ne interneta. Danes smo tudi novinarji vse bolj podrejeni spletnemu sistemu, ki nam posreduje ogromno informacij in nas obenem odtuja od realnega življenja. Ko se spominjamo Vajonta se moramo zamisliti tudi o tem.

LUXEMBOURG - Na zasedanju notranjih ministrov držav članic Evropske unije

Evropa bo pomagala pri reševanju beguncev

Zahtev po spremembi azilne politike pa ministri niso podprli

ITALIJA - Žalostna 50-letnica

Vajont: katastrofa, ki jo je povzročil človek

TRST - Drevo ob 22.38 bo minilo petdeset let od tragedije v Vajontu, kjer je ogromen vodni plujsk, ki ga je povzročil plaz z gore Toc, vzel življenje prebivalcem Longaronija v Venetu ter vasi Erto in Casso v Furlaniji-Juljski krajini. Pobesnela voda je ubila skoraj dva tisoč ljudi.

Odvetnik Sandro Canestrini (na procesu o Rižarni je zagovarjal interese deportirancev) je Vajont označil kot genocid revnih ljudi, saj so umrli v glavnem preprosti ljudje: kmetje, gozdarji, ženske, otroci in starci.

Na 3. strani

GORICA

Krožišče bo dvojezično

Ni soglasja o tablah na avtocesti

GORICA - Na goriški prefekturi je včeraj potekalo razčiščevanje vprašanja dvojezičnih smerokazov na štandreškem krožišču in na avtocestnem odseku A34 Vileš-Gorica. Soglasje z avtocestnim koncesionarjem je sklicala prefektinja Maria Augusta Marrosu, potem ko se je nanjo, na družbo Autovie Venete in na župana Gorice obrnil goriški predsednik SKGZ Livio Semolič. Včerajšnji dosežek je, da bodo cestna znamenja na celotnem štandreškem krožišču dosledno dvojezična. Ker je avtocesta naddržavnega pomena, v kolikor je del petega koridorja, nad državno zakonodajo prevlada evropska, ki naj ne bi dopuščala večjezičnih znamenj, so trdili predstavniki avtocestne družbe. Poslanka Tamara Blažina s tem v zvezi že pripravlja poslansko vprašanje, ki ga bo naslovlila na pristojno ministrstvo.

Na 12. strani

LUXEMBOURG - Notranji ministri članic Evropske unije kljub kritikam na rovaš EU zaradi tragedije pred obalo italijanskega otoka Lampedusa včeraj v Luxembourg niso podprli predlogov za spremembo azilne politike povezave. Bodo pa ostale članice Italiji pomagale z nadzorom morske meje in pri reševanju beguncev, ki bi zašli v težave, so se dogovorili. Dogovor Dublin II, po katerem je za obravnavo prosilcev azila odgovorna vstopna država, v katero pridejo prosilci, tako ostaja. Bodo pa države okrepile sodelovanje v okviru agencije za zunanje meje Frontex in okrepile nadzor južne morske meje, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Italijanski notranji minister Angelino Alfano je sicer v Luxembourg za-prosil ostale kolege, naj pomagajo Italiji pri soočanju s pritiskom z begunci.

Na 15. strani

Cgil zahteva manj birokracije v deželi FJK

Na 4. strani

Pokrajinske pobude ob skorajšnji Barcolani

Na 5. strani

V čelnem trčenju ranjen Goričan

Na 13. strani

Na Koroškem uspeh pouka v slovenščini

Na 2. strani

LJUBLJANA - V Državnem zboru

Bratuškova in Čufer predstavila proračun

LJUBLJANA - Predsednica vlade Alenka Bratušek in finančni minister Uroš Čufer sta na izredni seji Državnega zbora predstavila predlog državnega proračuna za prihodnji dve leti. Po besedah Bratuškove ne kliče trojke, temveč si prizadeva storiti vse, da bi naše domače težave doma tudi rešili. Čufer pa je zatrdil, da v letu 2014 ne bodo predlagali nobenih novih davkov več. Bratuškova je proračun označila za zahteven, varčen, ponekod tvegan, a nikjer nevaren. Finančni minister pa je zatrdil, da pelje Slovenijo v smer fiskalne stabilizacije.

Na 2. strani

GORICA - Po sanaciji potoka

V Dolini Korna bodo uredili park

LJUBLJANA - Premierka Bratuškova in minister Čufer predstavila proračun na izredni seji DZ

»Proračun, ki pelje Slovenijo v smer fiskalne stabilizacije«

LJUBLJANA - Predsednica vlade Alenka Bratušek in finančni minister Uroš Čufer sta na izredni seji Državnega zbora predstavila predlog državnega proračuna za prihodnji dve leti. Po besedah Bratuškove ne kliče trojke, temveč si prizadeva storiti vse, da bi naše domače težave doma tudi rešili. Čufer pa je zatrdil, da v letu 2014 ne bodo predlagali nobenih novih davkov več. Bratuškova je proračun označila za zahteven, varčen, ponekod tvegan, a nikjer nevaren. Finančni minister pa je zatrdil, da pelje Slovenijo v smer fiskalne stabilizacije.

Proračunski prihodki bodo v letu 2014 znašali 8,6 milijarde evrov, med njimi pa je Čufer posebej izpostavil 205 milijonov evrov davka na nepremičnine, katerega predlog bo vlada v kratkem poslala v obravnavo v DZ. »V letu 2014 ne bomo sprejeli nobenih novih davčnih ukrepov,« je zatrdil. Vlada želi namreč vzpostaviti stabilno davčno okolje, da bodo podjetja vedela, kakšne obremenitve jih čakajo in bodo lahko normalno načrtovala investicije in poslovanje.

Prihodnje leto se bo v proračunu opazneje odrazilo tudi zvišanje DDV z letošnjim 1. julijem - tega davka se bo v proračun steklo 143 milijonov evrov več kot letos -, od ustitve zniževanja stopnje davka od dohodkov pravnih oseb pa si vlada obeta 160 milijonov evrov. »Še posebej veliko pozornosti pa bomo dali boju zoper sivo ekonomijo,« je dejal minister.

Glede načrtovanja davčnih prihodkov je Bratuškova poudarila, da je vlado vodil kriterij socialne pravičnosti. »Prepričana sem, da delamo v smeri socialne pravičnosti,« je dejala. Zato je vlada že zvišala DDV, saj najbolj enakomerno porazdeli bremena med tiste, ki porabijo več. Zaradi tega bodo obdavčili tudi nepremičnine ter premoženje, katerega izvora imetniki ne znajo pojasniti in dokazati.

Proračunski odhodki bodo v letu 2014 znašali 9,6 milijarde evrov. Ob tem je Čufer izpostavil znižanje plač v javnem sektorju, neusklajevanje pokojnin, neusklajevanje in nižanje socialnih transferjev ter bistveno bolj racionalno porabo tekočih izdatkov.

Leta 2015 se bo konsolidacija javnih financ nadaljevala. Proračunski primanjkljaj, ki bo leta 2014 znašal dobro milijardo evrov, se bo tako znižal na 860 milijonov evrov. Predvideno je tudi postopno zmanjševanje zadolževanja, ki je v letu 2014 predvideno v višini 4,8 milijarde evrov, je dodal.

Čufer je ob predstavitvi predloga proračuna na izredni seji DZ ocenil, da se slovensko gospodarstvo ob ukrepih za stabilnost javnih financ in sanacijo finančnega sistema sooča z zelo postopno stabilizacijo. »Vlada je upoštevala, da je financiranje podjetij zaradi kreditnega krča omejeno, ter da se je sanacija bank zaradi zahtev Evropske komisije in izvedbe stresnih testov zavlekla,« je dejal. Koliko denarja po potrebnega za sanacijo bank, je še neznan.

To ima za posledico nekoliko počasnejše okrevanje gospodarstva, je dejal in spomnil na napovedi Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar), po katerih bo Slovenija letos zabeležila znižanje bruto domačega proizvoda (BDP) za 2,4 odstotka in za 0,8 odstotka v letu 2014, medtem ko se leta 2015 obeta rahla rast v višini 0,4 odstotka.

Proračun je po besedah Bratuškove takšen, da nas bo popeljal nazaj na pot razvoja in napredka. Ker so naše omejitve pri zadolževanju zaradi visokih obrestnih mer precejšnje, nam ne preostane drugega kot pametno uravnoteženje povečanja prihodkov in zniževanja odhodkov proračuna, je povzela.

Alenka Bratušek

Uroš Čufer

Prizadevanja vlade pri pripravi proračuna je strnila v tri temeljne poteze: proračunski primanjkljaj se znižuje pod tri odstotke BDP, s čimer je izpolnjena ena od temeljnih zahtev za našo evropsko verodostojnost, razvoja se ne žrtvuje dolgo, ampak se za izobraževanje ter vlaganje v znanje in raziskave namenja koli-

kor je mogoče veliko denarja, medtem ko se investicije ne upočasnjujejo. »V kombinaciji z evropskimi sredstvi jih celo povečujemo,« je dejala premierka.

Ob tem je spomnila, da je vlada v skladu z vnaprej napovedano zadržanostjo do ostrih varčevalnih ukrepov v Bruslju izpogajala podaljšanje roka za doseganje

uravnoteženega proračuna. »S tem smo se lahko izognili še bolj rigoroznemu varčevanju, ki bi preveč prizadelo naše državljane,« je dejala in ponovila, da si vlada želi socialno pravično Slovenijo.

Razprava o predstavljenih proračunskih dokumentih se bo zdaj preselila na seje zainteresiranih delovnih teles, ki bodo potekale do 18. oktobra, kot zadnji pa se bodo do njih 23. oktobra opredelili člani odbora DZ za finance in monetarno politiko kot matičnega delovnega telesa. Zatem bo imela vlada pol meseca časa, da na podlagi vloženih dopolnil pripravi dopolnjena predloga proračunov.

Poslancem SDS se zdi predlog obeh proračunov nerealen. Vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko je zato uvodoma vlado pozval, naj predlog umakne iz zakonodajnega postopka. Tako Umar kot Banka Slovenije sta namreč v zadnjih dneh poslabšala napovedi, vlada pa v DZ tudi še ni predložila vseh potrebnih zakonov, ki so potrebni za izvršitev proračuna, je dejal. (STA)

KOROŠKA - Rekordne številke za slovenski jezik

V šolskem letu 2013 / 14 se uči slovenščine 4000 šolarjev in šolarjev

Poslopje slovenske gimnazije v Celovcu

CELOVEC – Slovenščina je na Koroškem očitno atraktivna kot še nikoli v preteklosti in je v novem šolskem letu 2013/2014 dosegla novo rekordno številko: k pouku slovenščine na osnovnih ter srednjih in višjih šolah je namreč prijavljenih več kot 4.000 dijakov in dijakinj.

To razveseljuje dejstvo je včeraj objavil Deželni šolski svet za Koroško, ki obenem poudarja, da se je število prijavnih – drugače kot v preteklih letih – tokrat zvišalo pri vseh šolskih kategorijah. Na prvih štirih stopnjah osnovne je k slovenščini prijavljen vsak drugi otrok! Po aktualnih podatkih se skupno v novem šolskem letu uči slovenščine na koroških šolah 4.078 (2012/13: 3.913) šoloobveznih otrok, število prijavnih na prvih štirih stopnjah osnovnih šol, kjer poteka pouk v obih jezikih, nemščini in slovenščini, v enakem obsegu, pa je število prijavnih stabilno (malenkostno zvišanje od 44,40 na 44,58 odstotka).

Positivna slika se kaže tudi na Slovenski gimnaziji in Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu ter na (privatni) Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu. Močno naraslo pa je število prijavnih k slovenskemu pouku na višjih splošno in poklicno izobraževalnih šolah izven veljavnostnega območja manjšinskošolskega zakona: tu se je število od 483 povzpelo na rekordnih 635.

H konkretnim številkam: k pouku slovenščine oz. dvojezičnemu pouku je na 69 (70) ljudskih šolah na območju zakona o manjšinskem šolstvu je v tekočem šolskem letu prijavljenih 2.000 (1.977) šolarjev in šolarjk. Dodatno obiskuje slovenščino še 183 (173) šolarjev in šolarjk v Celovcu na javni dvojezični šoli in (zasebni) ljudski šoli Mohorjeve v Celovcu.

Narasel je tudi odstotek prijavnih na 18 (18) glavnih oz. novih srednjih šolah in sicer od 9,60 na 10,24 odstotka, Slovensko gimnazijo v Celovcu pa obiskuje 528 (513) dijakov in dijakinj. Na Dvojezični trgovski akademiji je število šolarjev in šolarjk naraslo na 182 (158). Višjo šolo za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu pa obiskuje 118 (129) dijakinj in dijakov. Skupno letos obiskuje omenjene tri višje šole 828 (800) šolarjev in šolarjk! Vodja oddelka za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu Sabine Sandrieser je ob objavi aktualnih podatkov poudarila, da se razveseljuje razvoj nadaljuje, novi predsednik Deželnega šolskega sveta Rudolf Altersberger pa je izpostavil, da nadaljnjo naraščanje števila prijavnih k pouku slovenščine tudi kaže na vse večjo atraktivnost slovenščine na Koroškem in tudi na vse večjo kakovost dvojezičnega pouka. (il)

Rudolf Altersberger

ZZB NOB

Stanovnik odstopil s funkcije predsednika

Janez Stanovnik

LJUBLJANA - Predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik je iz zdravstvenih razlogov odstopil s funkcije, so po včerajšnji seji predsedstva sporočili iz zveze. Ko so zapisali, je predsedstvo glavnemu odboru predlagalo, naj predlog o razrešitvi Stanovnika sprejme in na njegovo mesto za čas do izteka mandata izvoli Tita Turnška. Predsedstvo je na včerajšnji seji tudi predlagalo, naj glavni odbor imenuje Stanovnika za častnega predsednika, »v znak velikega spoštovanja in priznanja za njegovo dolgoletno uspešno vodenje zveze«.

Glavnemu odboru so v predsedstvu še predlagali, naj funkcijo predsednika zveze do 29. septembra 2015, ko bi se Stanovniku iztekel mandat, opravlja Turnšek. Kot so zapisali v zvezi, bi bilo novega predsednika namreč treba izvoliti iz vrst najaktivnejših sedanjih članov, ki »so v zvezi in v javnosti doslej nesporno izpovedovali popolno privrženost vrednotam narodnoosvobodilnega boja«.

Predsedstvo pa je na seji razpravljalo tudi o stanju v slovenski družbi in državi. Kot so zapisali v izjavi po seji, politična stabilizacija zahteva odgovorno ravnanje vseh udeležencev zakonodajne oblasti, tako vlade kot opozicije.

Svobodno tržaško ozemlje - realnost ali utopija

KOPER - Solidarnost stranka v nastajanju in odbor za pravično in solidarno družbo prirejata danes (sreda, 9. oktobr, ob 18. uri v Zelenu dvorani Območne obrtno podjetniške zbornice v Kopru (Staničev trg 1) predavanje akademika prof. dr. Jožeta Pirjevca z naslovom »Gibanje za svobodno tržaško ozemlje - realnost ali utopija«. V zadnjem času so vedno bolj prisotne težnje in predlogi o ponovni obnovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja kot nove neodvisne države. Nekatere nevladne organizacije v Trstu, ki se že povezujejo s somišljeniki na slovenski strani meje, so vedno bolj glasne v svojih zahtevah. Na predavanju bo STO osvetljen iz zgodovinske in sodobne perspektive, hkrati bo dovolj časa namenjenega odprti razpravi na to temo. (OK)

Predstavitve izhodišč zakona o agrarnih skupnostih

HRPELJE - Ministrstvo za kmetijstvo in okolje prireja v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Združenjem predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije okroglo mizo, na kateri bodo predstavili osnovna izhodišča novega zakona o agrarnih skupnostih, ki želi odgovoriti na aktualne probleme agrarnih skupnosti v Sloveniji. Okrogla miza bo danes, (sreda, 9. oktobra), ob 19. uri v kulturnem domu v Hrpeljah. Zbrane bodo pozdravili kmetijski minister mag. Dejan Zidan, predsednik KGZS Cveto Zupančič in predsednik ZPASS Anton Može. Javna razprava in predstavitve osnovnih izhodišč zakona o agrarnih skupnostih, ki bo potekala v Hrpeljah, je prva izmed treh predvidenih okroglih miz, ki bodo potekale v oktobru in novembru v Ratečah in Lukovici. (OK)

Predpremiera filma Lipica-kraj, ki je dal konju ime

LIPICA - V Lipici bodo jutri ob 18. uri predstavili predpremiero dokumentarnega filma z naslovom »Lipica-kraj, ki je dal konju ime« avtorice in scenaristke Maje Kirar. Predstavitve filma prirejata Regionalni RTV center Koper in Kobilar na Lipica. Film, ki pripoveduje o pol tisočletja trajajočem poslanstvu ljudi pri ustvarjanju in ohranjanju belega konja, bodo premierno uprizorili na TV 27. oktobra. (OK)

VAJONT - Petdeset let od tragedije, ki je pretresla Italijo in svet

Vodni pljusk ubil dva tisoč ljudi Za tragedijo je odgovoren človek

Desno: Longarone, ki ga ni več: jutro po tragediji
Levo: Geolog Franco Cucchi, zgodovinarica Adriana Lotto in odvetnik Alessandro Giadrossi na sinočnjem srečanju o Vajontu

TRST - Drevo ob 22.38 bo minilo petdeset let od tragedije v Vajontu, kjer je ogromen vodni pljusk, ki ga je povzročil plaz z gore Toc, vzel življenje prebivalcem Longaroneja v Venetu ter vasi Erto in Casso v Furlaniji-Juljski krajini. Pobesneta voda je ubila skoraj dva tisoč ljudi. Odvetnik Sandro Canestrini iz Trenta (na procesu o Rižarni je zagovarjal interese deportirancev) je Vajont označil kot genocid revnih ljudi, saj so umrli v glavnem preprosti domačini: kmetje, gozdarji, ženske, otroci in starci.

To ni bila naravna katastrofa, temveč tragedija, ki jo je s svojo nemarnostjo in lakomnostjo povzročil človek. To je prišlo do izraza na vseh spominskih prireditvah, ki so bile in še bodo namenjene Vajontu. Osrednja bo danes v Longaroneju, kjer bo ministrskega predsednika Enrica Letto zastopal predsednik senata Pietro Grasso, kar je med krajanje sprožilo nekaj negotovanj. Kar nekaj spominskih pobud je bilo tudi v Ertu in Cassu, torej v vaseh, ki se nahajata severno od »zločinškega« jeza.

Vloga Tine Merlin in Marca Paolinija

Kdo bi se danes spominjal žrtev Vajonta in vzrokov za tragedijo, če ne bi bilo novinark Tine Merlin in gledališkega igralca, pisca in režiserja Marca Paolinija? Malokdo, je sinoči odgovoril odvetnik Alessandro Giadrossi na prireditvi, ki jo je tržaški WWF (Skład za varstvo narave) posvetil temu tragičnemu dogodku. Merlinova je v Unità prva opozorila, da bo gora Toc prej ali slej zgrmela v akumulacijsko jezero, a je nihče ni poslušal, Paolinij je s svojo predstavo približal Vajont širšemu italijanskemu občinstvu. Merlinovo so začeli ceniti in prebirati šele po tragediji, Paolinij je na srečo takoj »zadel v živok«. Njegovo predstavo danes marsikje uporabljajo kot šolsko čtivo.

Bodoči predsednik zagovarjal Sade in Enel

Tina Merlin je zaradi svojega kritičnega pisanja morala večkrat pred sodnike in je bila vedno oproščena, oproščeni (razen dveh) pa so bili tudi tisti, ki so zaradi nemarnosti in površnosti povzročili tragedijo. Gre za voditelje in izvedence zasebnega podjetja Sade in državne družbe Enel, ki je po nacionalizaciji električne energije prevzela upravljanje Vajonta. Šele leta 1992 je Enel dokončno priznal vse svoje odgovornosti in izplačal finančne odškodnine sorodnikom žrtev in preživelim. Interese Enel in Sade je na raznih procesih zagovarjal odvetnik Giovanni Leone, bodoči italijanski predsednik. Tožilstvo je zaman iskalo domače izvedence za sodne ekspertize, na koncu se je poslužilo strokovnjakov iz tujine.

Giadrossi je sodne obravnave o Vajontu označil kot prve procese, na katerih je sodstvo vzelo v pretres okoljska vprašanja. Na srečanju WWF sta sodelovala Adriana Lotto, avtorica knjige o novinarki Unità, ter geolog Frano Cucchi, ki se je že leta 1963 kot študent ukvarjal z Vajontom. V Trst je prišel Toni Sirena, sin Tine Merlin, tudi sam odlični poznavalec Vajonta.

S.T. KROMA

VAJONT - 50 let po tragediji

Tina Merlin je opozarjala, nihče pa ji žal ni verjel

BELLUNO - Veliki italijanski časopisi so ali molčali ali pa podcenjevali tragedijo, ki se je napovedovala z Vajontom. Izjema je bilo glasilo KPI Unità, ki je z novinarko Tino Merlin že deset in več let pred katastrofo opozarjalo in svarilo, da je jez zelo nevaren in da se bo prej ali slej z gore Toc vsul ogromen plaz ter sprožil val z neslučenimi posledicami. Namesto, da bi jo pristojni poslušali, si je Tina Merlin prislužila kazensko ovadbo zaradi obrekovanja in vznemirjenja javnega mnenja.

In kdo je bila pogumna novinarka Unità? Rojena je bila leta 1926 v vasi Trichiana pri Bellunu v antifašistični družini, njen brat je bil partizanski komandant Toni Merlin, sama pa je v boju proti nacifašizmu sodelovala kot kurirka. Takoj po vojni je postala dopisnica časnika KPI iz Belluna in nato iz severne Italije, v letih 1964-1970 je bila tudi pokrajinska svetnica KPI v Bellunu.

Merlinova je prva razkrila nepravilnosti pri gradnji jez Vajont ter opozarjala na nevarnost nesreče. Pri tem se je sklicevala na geološke in druge ekspertize ter obenem na pričevanja prebivalcev vasi Erto in Casso, ki so prvi opozorili na geološko nestanovitnost gore Toc. Namesto, da bi jo pristojni v Bellunu in v Rimu poslušali, so jo voditelji podjetja Sade, ki je zgradilo jez in upravljajo tamkajšnjo hidrocentralo, kazensko, ovadili zaradi obrekovanja. Morala se je zagovarjati na številnih procesih, na vseh je bila oproščena.

Napovedi Tine Merlin so se žal uresničile v noči med 9. in 10. oktobrom 1963, ko je Vajont v nekaj minutah vzel življenje skoraj dva tisoč prebivalcem Longaroneja ter Erta in Cassa. Novinarka je nekaj mesecev po tragediji napisala knjigo o napovedani katastrofi, a ni našla založnika. Njena knjiga, ki je danes uspešnica, je izšla šele leta 1983. Tina Merlin, pogumna ženska in novinarka, je umrla 22. decembra leta 1991.

S.T.

Novinarka Unità Tina Merlin

DEŽELA - Slovenska manjšina

Občine zelo zamujajo s postopkom za komisijo

TRST - Jutri zapade rok do katerega morajo pokrajinske in občinske uprave uradno sporočiti predsedstvu deželnega sveta imena izvoljenih predstavnikov slovenske narodnosti. Slednji bodo postali članice in člani skupščine izvoljenih predstavnikov, ki bo izvolila tri člane (enega za vsako pokrajino, kjer živijo Slovenci) nove posvetovalne komisije Furlanije-Juljske krajine za slovensko jezikovno skupnost.

Do tega trenutka se je žal zelo malo občinskih uprav odzvalo vabilu predsednika deželnega sve-

ta Franca Iacopa, tako da obstaja možnost podaljšanja omenjenega časovnega roka. Do konca prejšnjega tedna so svoje predstavnike slovenske narodnosti evidentirale le občine Sovodnje, Milje, Bardo, Devin-Nabrežina, Ovcja vas-Naborjet in Števerjan, poleg pokrajinskih uprav v Trstu in v Gorici.

Posvetovalna komisija za Slovence deluje v sklopu deželnega zakona za manjšino. Predsednik Iacop računa, da bo nova komisija oblikovana pred koncem leta, do takrat bo vsekakor pravno močna sedanja komisija.

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Bienala v Benetkah

LOREDANA PRINCIC

SINDIKAT CGIL - Stališče deželnega tajnika Franca Belcija

Nujna »lažja« deželna uprava, občine se morajo združevati

Za izhod iz gospodarske krize in ponovno rast je potrebna »lažja« deželna uprava, ki naj bi učinkovito izvajala svoje pristojnosti, ob tem pa naj bi nalagala manj birokratskih obveznosti. V ta namen je nujno krepiti moč občin in spodbujati njihovo združevanje, ker naj bi le tako lahko neposredno upravljale in nudile nekatere storitve v sodelovanju z deželno upravo.

To je stališče deželnega tajnika sindikata Cgil Franca Belcija in deželne tajnice panožnega sindikata za javne uslužbenke Fp-Cgil Mafalde Ferletti, ki zahtevata zasuk v primerjavi s prejšnjo desnosredinsko deželno vlado. Spomnimo naj, da je sindikat Cgil med tistimi, ki so sklenili sporazum z zdajšnjo deželno vlado za dogovarjanje glede pomembnih ukrepov, ki jih namerava sprejeti deželna uprava.

Belci in Ferlettijeva sta včeraj na tiskovni konferenci predstavila predloge sindikata Cgil glede reforme lokalnih uprav in obnove administrativnega aparata Dežele FJK. Reforma javne uprave mora omogočiti učinkovito upravljanje in prispevati k razvoju v vseh sektorjih, začenši s šolstvom in lokalnimi upravami, ki jim je treba zagotoviti več pristojnosti, pravi sindikat Cgil. Podpirati je treba združevanje občin, je povedal Belci, v tem okviru pa je nujna tudi odločitev glede usode pokrajin. Dežela FJK mora tudi načrtovati in izvajati poenostavitve administrativnih postopkov, ki bi zahtevali manj birokracije. Za to je po Belcijem mnenju potreben specifičen deželni zakon, tudi v luči prizadevanj za ponovno gospodarsko rast.

Za izhod iz krize je skratka potrebna močna javna uprava, je še poudaril Belci, ki bo obrnila stran glede na preteklost in delala oziroma načrtovala za prihodnost. Sindikat Cgil je nenazadnje pozitivno ocenil prve korake deželne vlade glede prestrukturiranja notranjih kadrov, je povedala Ferlettijeva in povabila deželno vlado, naj nadaljuje na tej poti, saj mora biti število funkcionarjev sorazmerno povezano s številom uslužbenecv.

A.G.

Sedež deželne vlade na Velikem trgu

KROMA

POLITIKA Svobodni Trst odgovarja rimski vladi

Vlada Enrica Lette ne dvomi, da je Trst sestavni del italijanskega ozemlja, kot je na vprašanje poslanca Gibanja 5 zvezd Arisa Prodanija odgovorila podtajnica na zunanje ministrstvo Marta Dassù. Gibanje Svobodni Trst meni, da se je Italija s tem izneverila vsem mednarodnim dogovorom ter pogodbam, kar predstavlja edinstveni primer v mednarodnem pravu. Gibanje Svobodni Trst ob tem opozarja, da je letošnjega julija sprožilo pritožbeni postopek pri Združenih narodih in da bo pri nadaljnjih pritožbah izkoristilo tudi omenjeno stališče italijanske vlade.

Upravno sodišče Furlanije-Juljske krajine bo medtem danes vzelo v pretres pritožbo vodje Roberta Giurastanteja in skupine pristašev Svobodnega Trsta, ki zahtevajo razveljavitev zadnjih deželnih volitev. In to z utemeljitvijo, da Trst ni sestavni del italijanske države in posledično tudi ne Furlanije-Juljske krajine.

ŽELEZARNA - Po ponedeljkovem zasedanju deželnega omizja

Arvedi po načrtani poti

Družbi Arvedi in Lucchini sta na tem, da sklenita pogodbo - izdelava programskega sporazuma na dobri poti - Sindikati zahtevajo dogovarjanje

Načrt skupine Arvedi za prevzem škedenjske železarnice je slej ko prej aktualen. Čeprav je prišlo do krajšega zastoja, naj bi pogodbo o najemu železarnice za osem mesecev podpisali v roku največ 10 dni. Po tem datumu se bodo začela pogajanja s sindikati glede prehoda zaposlenih pod okrilje novega lastnika, deželno omizje o železarni pa bo skušalo čim prej zaključiti postopek za izdelavo programskega sporazuma, ki se mora še predvsem v zadnjem obdobju soočiti z dokaj kompleksnim položajem. Na mizi je namreč več interesov in dejavnikov, od bivšega last-

nika do deželne oziroma lokalnih uprav, skupine Arvedi, pristaniške oblasti in kar štirih ministrstev.

Na ponedeljkovem zasedanju temu namenjenega deželnega omizja so sicer predstavniki skupin Arvedi in Lucchini povedali, da je že izpolnjenih 95 odstotkov pogojev za podpis pogodbe. Še nekaj težav naj bi bilo na ministrstvu za gospodarski razvoj (ki je imenovalo komisarja Piera Nardija na čelo družbe Lucchini), vendar naj bi jih kmalu rešili.

Sicer so bile pomembne tudi besede deželne predsednice Debore Seracchiani, ki je odgovorila na neka-

tera specifična vprašanja sindikatov. Zvezni in panožni sindikati ter enotno sindikalno predstavništvo zaposlenih v železarni so namreč zahtevali pojasnila glede institucionalnega postopka in glede pogajanj za prevzem v najem oziroma prodajo železarnice, ki so tesno povezani in morajo zato potekati usklajeno. Zaradi tega je bil tudi preložen rok za podpis pogodbe. Sindikati so izrazili upanje, da se bo načrt srečno zaključil, čeprav še vedno pričakujejo podpis pogodbe. Takrat se bodo začela konkretna pogajanja glede zaposlenih in zaščite vseh delovnih mest oz. delovnih pogojev.

Na srečanju je bilo vsekakor poglavito dejstvo, da bo Arvedi nadaljeval po načrtani poti in da bo moral upoštevati vse okoljevarstvene normative in zakone. Do podpisa pogodbe naj bi prišlo, kot rečeno, v roku največ 10 dni. Skupina Arvedi bo imela nato na razpolago osem mesecev za prve ukrepe, v tem obdobju pa bodo pripravili tudi pogodbo za odkup železarnice. Ni izključeno, da bi Arvedi, ki je že namenil 25 milijonov evrov za nadaljevanje industrijske dejavnosti, železarno odkupil še prej.

A.G.

POLITIKA - Demokratska stranka

Senator Russo gotovo na strani Enrica Lette

»Nekateri časopisi me imajo za pristaša Giannija Cuperla, drugi pa nasprotno za župana Firenc Mattea Renzija. V resnici se nisem še opredelil o kandidaturah za tajnika Demokratske stranke,« nam je včeraj popoldne pojasnil tržaški senator Francesco Russo. Kot Cuperlovega pristaša ga je nazadnje označil rimski dnevnik La Repubblica. Res je edino to, da je Russo velik pristaš ministrskega predsednika Enrica Lette in da mu bo zvesto sledil tudi pri podpori kandidature za vodilno mesto v Demokratski stranki.

Demokrati bodo svojega novega tajnika izbrali 8. decembra, čeprav še niso znani volilni postopki. Vse ankete napovedujejo široko zmago Renzija, Tržačan Cuperlo pa zna presenetiti, čeprav ne v takšni meri - tako ankete - da bi lahko tako ali drugače ogrožal župana Firenc.

SENATOR
FRANCESCO RUSSO

Za tajniško mesto se bo potegoval tudi poslanec iz Lombardije Giuseppe (Pippo) Civati, v volilno tekmo v DS bi se rad vključil tudi zgodovinski vodja italijanskih radikalcev Marco Pannella, čeprav ni član stranke. Potek notranje volilne tekme bo odvisen tudi od usmeritve predsednika vlade Lette, ki se še ni opredelil, čeprav se je v zadnjih dneh precej približal Renziju.

MIELA - Drevi Lubitsch za uvod v niz Film Outlet

Po poletni pavzi sta združenje La Cappella Underground in zadruga Bonawentura spet poskrbela za niz srednjih filmskih večerov Film Outlet. Filmi, za ogled katerih bo treba odšteti samo 4 evre, bodo v originalnem jeziku z italijanskimi podnapisi.

Prvi film bo na platnu gledališča Miela zaživel že drevi, in sicer ob 19 uri in ob 21.30. To bo genialna komedija Ernsta Lubitscha Biti ali ne biti *To be or not to be* iz leta 1942. Režiser v njej brezhibno meša prvine farse, shriljivke in vojne pustolovščine v okupirani Varšavi. Prihodnje sredo bo na sporedu *No Pabla Lorraine* o plebiscitu v Čilu leta 1988, sledila pa bo *Anna Karenina* Joea Wrighta.

Karabinjerji preprečili samomor moškega

Tržaški karabinjerji so v ponedeljek dopoldne preprečili samomor. 45-letni Tržačan S.A. se je namreč odpravil z doma z namenom, da si vzame življenje zaradi vse bolj pogostih nesoglasij s partnerico. Domači so obvestili sile javnega reda, ki so nemudoma začele iskati moškega na osnovi pokrajinskega programa iskanja izginulih oseb. Ekipa karabinjerjev je moškega zagledala v industrijski coni. Ko jih je ta zagledal, si je okrog vratu nemudoma ovil vrv, ki je bila privezana na vejo in se pognal v kanal pod drevsom. Karabinjerji so ga takoj dvignili in ga rešili daljnjaja. Odpeljali so ga v bolnišnico na Katinari, kjer je ostal na opazovanju.

Moški pretepel partnerico v Ul. Molino a vento

V noči na torek je osebje mobilnega oddelka tržaške kvesture aretiralo 28-letnega romunskega državljana I.S.C. zaradi nasilnega vedenja s partnerico in zmerjanja policistov. Ko so se policisti pripeljali do Ul. Molino a vento, so ugotovili, da je moški pijan. S pestmi in brcami se je znesel nad partnerico, tako da je potrebovala zdravstveno pomoč službe 118. Policisti so moškega le s težavo pomirili, saj je ta nadaljeval s psovanjem ženske in hkrati nekega moškega, ki se je postavil ženski v bran. Moškega so odvedli v koronejski zapor.

Nočna kraja v baru v Ul. Orlandini na Pončani

V noči na torek so neznanci vdrli v bar v Ulici Orlandini. Ko je lastnik včeraj zjutraj odprl bar, je takoj ugotovil, da je prišlo do neprijetnega nočnega obiska, in poklical policijo. Iz blagajne je zmanjkalo nekaj gotovine (baje 15 evrov), hkrati pa so tatovi izpraznili dva igralna avtomata ter avtomat za menjavo bankovcev za kovanice. Domov naj bi skupno odnesli kakih 2 tisoč evrov. Ob tem pa so si privoščili tudi dve steklenici piva ... Pri preiskavi sodelujejo tudi forenziki, ki preverjajo morebitne prstne odtise.

BARCOLANA - Pokrajina Trst predstavila pobude ob jesenski regati

Pokrajinski izzivi od vode do botanike

Samo še nekaj dni nas ločuje od tradicionalne jesenske regate Barcolane, ki bo v nedeljo v Tržaški zaliv privabila ljubitelje morja, vetra in napehtih jader. Vremenske napovedi sicer za enkrat ne obetajo nič dobrega, saj tvegamo, da bo regata letos mokra. Na nabrežju so se medtem že pojavile stojnice oz. šotori, ki bodo gostili t.i. vas Barcolane z raznoraznimi trgovci, proizvajalci, sponzorji, združenji in podobno, na Velikem trgu pa bodo danes začeli postavljati oder, kjer se bodo jutri predstavili tržaški blues glasbenik Mike Sponza z orkestrom Central European Orchestra, v petek Omar Sosa Quartet, v soboto pa pevka Malika Ayane.

Svoje pokroviteljstvo je mednarodnemu dogodku dala tudi Pokrajina Trst, ki je v glavnem podprla izvedbo regate za najmlajše Barcolina. Včeraj so njeni predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, podpredsednik in odbornik Igor Dolenc oz. Vittorio Zollia predstavili še sklop spremljevalnih pobud, ki bodo popestrile dogajanje v mestu ob veliki regati. V **Skladišču idej** na Korzu Cavour je še vedno na ogled razstava *Voda: identiteta ozemlja*, ki bo ob Barcolani odprta neprekinjeno od 10. do 20. ure, v petek pa bodo ob 11. uri tam priredili konferenco *Voda, človek in podnebje*. V soboto je ob 10. uri predvidena vodena ekskurzija, ob 11. uri pa novo srečanje o ribičih in potapljačih, predstavili pa bodo tudi knjigo o čupi Bruna Volpija Lisjaka in Franka Cosuttu. Ob 15.30 pa bodo člani zadruge Rogos poskrbeli za vodeni ogled botaničnega vrta Carsiana pri Zgoniku oz. Sredozemskega vrta v njem. Večer bo minil v znamenju nagrajevanja zmagovalcev regate Bernetti. Nedeljski program predvideva ob 11. uri voden ogled razstave o vodi v Skladišču idej, ob 12. uri javno srečanje o Sredozemskem vrtu v Carsiani z ornitologom Paulom Toutom, ob 18. uri pa bodo ravnostavno tam spregovorili o potapljaških akcijah v Timavi. Vstop je prost.

Združenje Promotrieste pa bo v promocijskem centru v **Sesljanu** v nedeljo ob 11.30 in ob 15.30 ponudilo degustacije tipičnih kraških proizvodov (rezervacija je obvezna 040/304888).

Na nabrežju so se v teh dneh pojavili že tradicionalni šotori, ki bodo gostili trgovce, sponzorje in proizvajalce

KROMA

BARCOLANA - Polemika o prazniku Prosecca se nadaljuje

Protokol o Proseccu Doc ali zgodba o nekem nategu

Nadaljuje se polemika okoli neudeležbe nekaterih kraških slovenskih vinogradnikov na prireditvi Prosecco: bubbling style on show, ki bo potekala v okviru letošnje Barcolane. Vinogradniki, med katerimi prednjačita Sandi Škerk in Benjamin Zidarich, namreč niso pristopili k pobudi, ker bo po njihovem mnenju le-ta v znamenju edinole proizvajalcev iz Veneta in Furlanije in ne bo prišlo do ovrednotenja krajevni proizvajalcev. Potem ko je predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti v italijanskem tržaškem dnevniku zavrnil očitke, češ da so krajevne proizvajalce vabili in spodbujali, saj je manifestacija priložnost tudi za promocijo njihovih vin in pri tem opozoril, da gre za pobudo, ki spada v okvir protokola o vinu Prosecco Doc, ki so ga podpisali tudi zdaj protestirajoči vinogradniki, so nam slednji včeraj posredovali svoje stališče.

Dejansko so opisali zgodbo nekega natega, saj ugotavljajo, da je podpis protokola

la prinesel velike koristi vinarski industriji v Venetu in Furlaniji, nobene pa kraškim vinogradnikom. Tako se dopis dotika konzorcija za Prosecco Doc, h kateremu so kraški vinogradniki na pritisk politike pristopili, a so se kmalu hoteli umakniti, potem ko so spoznali ogromno razliko med lastnim načinom pridelovanja vina, ki temelji na

okoljski vzdržnosti in obrtniški logiki, in načinom, ki je značilen za vinarsko industrijo, ki jo žene logika zaslužka. Zato so vložili priziv na Deželno upravno sodišče Lacija, ki pa so ga potem umaknili na prigovarjanje politikov iz Veneta in FJK in pristali na podpis protokola, na podlagi katerega sta se italijansko ministrstvo za kmetijstvo in Dežela Furlanija Julijska krajina obvezala, da bosta omilila omejitve glede posaditve novih vinogradov na Krasu ter poskrbela za načrt za razvoj podeželja, pa tudi, da bosta financirala projekt promocije in ovrednotenja kraških vin, praznik Prosecca in hišo Prosecca na Proseku.

Do danes so v Venetu posadili 20.000 hektarjev, v Furlaniji pa 3500 hektarjev sadik glere, avtohtone kraške trte, iz katere proizvajajo svetovno znani Prosecco in ki je, zahvaljujoč se omenjeni operaciji, postala avtohtona trta v vseh pokrajinah v Venetu in FJK, ki so članice konzorcija Prosecca, proizvodnja tega vina pa je dosegla skoraj tristo milijonov steklenic z zaslužkom, ki se bliža milijardi evrov. Medtem na Krasu niso posadili niti hektarja, deželna uprava pa je že večkrat zafrknila kraške proizvajalce, saj je svoj cilj že dosegla in je pomislila le na to, da financira in podpre praznik Prosecca, opozarjajo razočarani vinogradniki, ki zahtevajo v prvi vrsti resnico o izvoru vina in trte in o načinu pridelave, dalje izvajanje členov protokola o Proseccu Doc, obenem pa se želijo kot proizvajalci, ki sledijo logiki obrtniškega in okolju prijaznega načina pridelovanja, distancirati od industrijsko-financijskega sveta vinarske industrije, s katerim nimajo nič skupnega, to distanciranje pa se izraža tudi z neudeležbo na bližnji pobudi o Proseccu v okviru Barcolane, saj se uporabljajo javna sredstva za financiranje pobud, ki so v nasprotju z interesi krajevni proizvajalcev, so prepričani vinogradniki.

Vinogradnike je podprl tudi tržaški poslanec Gibanja petih zvezd Aris Prodani, ki je včeraj v Rimu vložil poslansko vprašanje, v katerem od ministrice za kmetijstvo Nunzie De Girolamo zahteva polno izvajanje protokola. Vlada mora v dogovoru z deželno upravo FJK, spodbuditi vrsto zares učinkovitih pobud, med katerimi so obnova kmetijskega dela kraškega brega, izdelava razvojnega projekta za Kras ter poenostavitev okoljskih, ozemeljskih in urbanističnih omejitev na zaščitnih območjih Sic in Zps, je prepričan Prodani.

Na kavi z Mario Bidovec o našem jeziku in književnosti

Gost prve kave s knjigo v Tržaški knjigarni bo danes ob 10. uri univerzitetna docentka Maria Bidovec, avtorica v italijanščini napisanega priročnika slovenske literature od leta 1989 do današnjih dni (*Profilo della letteratura slovena dal 1989 ad oggi*). Gre za strokovno napisano delo, ki ga avtorica, dolgoletna predavateljica slovenskega jezika in literature na univerzi La Sapienza v Rimu, trenutno pa docentka na Oddelku za tuje jezike na videmski univerzi, namenja študentom in tudi predavateljem, ki so doslej pogrešali sistematično obravnavo najnovejše slovenske literature. Ob literarnozgodovinskem pregledu priročnik bogatijo še dodatni bibliografski podatki sodobnih slovenskih besednih ustvarjalcev. Srečanje z Mario Bidovec, ki je po rodu iz Trsta, pa bo tudi priložnost za širši pogovor o učenju slovenskega jezika in zanimanju zanj na italijanskih univerzah in o problemih, ki se pri tem porajajo. Skodelico svoje kave Primoaroma bo ponudil Fabrizio Polojaz.

Debata o ustavi

V dvorani H4 Narodnega doma (Ul. Filzi 14) bo danes ob 17.30 na pobudo tržaškega odbora za zaščito ustave debatno srečanje ravno o reformi ustave z docentom Maurom Barberisom in Paulom Giangaspero. Ob tej priložnosti bodo zbirali tudi prijave za udeležbo na državni demonstraciji v soboto, 12. oktobra, v Rimu.

Pogovor o letu 1943

Tržaška univerza - oddelek za politične in družbene znanosti, Deželni zavod za zgodovino odprniškega gibanja, Deželni zavod za istrsko, reško in dalmatinsko kulturo ter društvo za krajevno zgodovino FJK vabijo danes ob 17. uri v prostore nekdanje ribarnice na srečanje posvečeno letu 1943 oz. smrti in ponovnemu rojstvu domovine, ki ga bo oblikoval profesor Angelo Visintin.

Bilal drevi v mali dvorani Verdijevega gledališča

V mali dvorani Verdijevega gledališča bo drevi ob 20.30 zaživel večer posvečen razmišljanju o pribežnikih, ki jih tudi v nevarnost vodi želja po boljšem življenju. Združenje Consorzio scenico bo postreglo z dramsko adaptacijo odmevne reportaže »Bilal - Pensi di saper distinguere il paradiso dall'inferno?«, pod katero se je podpisal novinar Fabrizio Gatti.

Il gioiellino na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti si je letos zamislilo niz filmskih večerov na temo finančnega kapitalizma. Drevi bodo ob 20.30 v Ljudskem domu na Pončani (Ul. Ponziana 14) predvajali film *Il gioiellino* Andree Molaiolija.

Sprejem tujega študenta

Mednarodno združenje študentov Aiesec vabi jutri ob 18. uri v barokno Knulp (Ul. Madonna del mare 7/a) na predstavitev pobude Porta al mondo a casa tua. Gre za program gostoljubja, na podlagi katerega lahko vsaka družina sprejme na svojem domu univerzitetnega študenta za 6 tednov. Več informacij je na voljo na naslovu trieste@aiesec.it oz. tel.327/1777146.

LICEJ SLOMŠEK - Zanimiva izkušnja

Kako javno nastopati?

Delavnico za dijake 5. razreda družboslovne smeri je vodil Miha Andrič iz Zavoda za kulturo dialoga Za in proti iz Ljubljane

Katera pravila moramo upoštevati pri javnem nastopanju? Kako pripraviti in strukturirati dober argument? Kaj je pomembno pri kritičnem mišljenju? Dijaki 5. razreda družboslovne smeri so dobili odgovore na vsa ta vprašanja na delavnici, ki jo je v torek, 1. oktobra, na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška vodil študent filozofije in sociologije Miha Andrič iz Zavoda za kulturo dialoga Za in proti. Zavod, ki je bil ustanovljen leta 1998, se ukvarja s koordinacijo debatnega programa v Sloveniji na osnovnošolski, srednješolski in univerzitetni ravni, izobraževanjem o debati in kritičnem mišljenju, spodbujanjem dialoga o aktualnih družbenih vprašanjih ter z razvijanjem aktivnega državljanstva pri mladih, Miha Andrič pa je že več let navdušen debater in tudi mentor debatnega kluba na bežigrasjski gimnaziji v Ljubljani. Delavnica je bila po mnenju dijakov zabavna, koristna in poučna, mentor pa jih je s svojo energijo, navdušenjem in znanjem prevzel, tako da si želijo tudi v prihodnosti podobnih pobud.

Miha Andrič med potekom delavnice na liceju Slomšek

NABREŽINA - Včeraj na Nižji srednji šoli Iga Grudna Civilna zaščita predstavila dijakom svojo dejavnost

Dijakom je predaval poveljnik občinske skupine civilne zaščite arhitekt Danilo Antoni

Včerajšnje dopoldne se je v prostorih Nižnje srednje šole Iga Grudna v Nabrežini odvijalo nekoliko drugače od ustaljenega šolskega urnika. Šolske prostore so namreč obiskali pripadniki občinskega štaba civilne zaščite, kateremu poveljuje arhitekt Danilo Antoni. Trojica, ki sta jo poleg poveljnika Antonija sestavljala še pripadnika Diego in Francesco, je dijakom predstavila delovanje štaba na področju občine Devin-Nabrežina, in sicer v obliki predavanja, predstavitev opreme ter stvarnega prikaza delovanja terenskih vozil za gašenje gozdnih požarov.

Devinsko-nabrežinska civilna zaščita je o svojem delovanju sestavila krajši predstavitveni video, v katerem so nanizane fotografije raznih dejavnosti. Te so gašenje gozdnih požarov, preprečevanje poplav ob povečani plimi v Ribiškem naselju, zimsko pluzenje cest, odprava posledic podorov, odstranjevanje podrtih dreves, čiščenje jam in struge reke Timave. Dejavnosti sežejo tudi onkraj meja same občine, saj so pripadniki devinsko-nabrežinske civilne zaščite, denimo, zagotovili svojo pomoč pri potresu v Emiliji Romanji maja lani, sodelovali pa so tudi pri nabirki igrač in oblek za sirske otroke.

Ob sklepu predavanja je Antoni na ploščadi pred šolskim poslopjem dijakom in profesorjem predstavil delovanje terenskih vozil z brizgalkami za gašenje požarov. Poudaril je med drugim, da je pri tovrstnih posegih poleg nujne opreme (negoreča oblačila, čelada z vizirjem, protidimna maska) potrebna največja možna mera discipline in medsebojne usklajenosti, saj gre za dejavnost-gašenje gozdnih požarov, ki je zaradi mnogoterih tveganj lahko zelo nevarna.

Dijaki in dijakinje so bili seveda nad stvarnim prikazom delovanja opreme še najbolj navdušeni, trojica pripadnikov civilne zaščite pa se je od njih poslovila z obljubo, da se ponovno srečajo in jim podrobneje prikažejo delovanje svojih vozil in opreme. (ps)

SESLJAN - Po daljši bolezni Poslovil se je trgovec Drejc Terčon

Po bližnji in daljni okolici se je prve dni tega meseca razširila žalostna vest, da je v 82. letu starosti umrl trgovec Andrej (Drejc) Terčon iz Sosljana, ki ga je velika množica prejšnje soboto pospremila na nabrežinsko pokopališče.

Izšel je iz nabrežinske trgovske družine Terčonov, ki jo je v začetku 19. stoletja ustanovil pokojnikov ded Andrej in sta iz nje zrastle dve veji v Nabrežini in Sosljanu, ki sta ju vodila sinova Josip in Izidor. Po očetu Izidorju je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja pokojnik prevzel trgovino z gradbenim materialom v Sosljanu, medtem ko je sestra prevzela ostalo polovico z gospodinjstvi potrebščinami.

Pređen je prevzel trgovino, se je Drejc Terčon preizkusil v raznih poklicih, od policaja (čerina) pod Zvezniško vojaško upravo do delavca pri cestnem podjetju SELAD, šoferja krajevnih avtobusov po kraških vaseh do samostojnega avtoprevoznika tako po Italiji kot po Jugoslaviji. Z leti si je zgradil hišo v neposredni bližini skladišča gradbenega materiala in s trdim delom utrdil in razširil svojo dejavnost. Skupno z vnukom Matejem, ki ga je trgovina veselila, mu je uspelo zgraditi nov moderen in udoben sedež v trgovskem centru v Sosljanu.

DREJC TERČON

Konec prejšnjega tisočletja je ob upokojitvi prepustil trgovsko dejavnost vnuku, kateremu je pomagal – ne le z nasveti – do začetka letošnjega poletja. Takrat so se pojavili prvi znaki bolezni, ki ga je hudo zaznamovala in kateri je prežgadol podlegel.

Pokojnik je bil vedrega značaja, zelo mlad se je oženil z vrstnico Milo, ustvaril si je družino, ki sta jo osrečili dve hčerki in razveselili vnuki in pravnuki, kot je prišlo posebno do izraza ob praznovanju 60-letnice poroke. Med hudo boleznijo so mu poleg žene stali ob strani hčerki in vnuki ter mu lajšali težke trenutke.

Kot vsi potomci družine Terčon je bil član Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, pa tudi naročnik našega dnevnika. (n.k.)

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Las Acacias«; 18.30, 21.30 »Eames - The Architect and the Painter«.

FELLINI - Dvorana je zaprta.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »Sacro Gra«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.00 »2 na muhi«; 17.50 »Abeceda seksa«; 15.40 »Avioni«; 16.10 »Avioni 3D«; 18.30, 20.35 »Čefurji raus!«; 20.40 »Diana«; 18.05, 20.10 »Drzna igra«; 16.15, 17.45, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.35, 16.00 »Jaz, baraba 2«; 20.30 »Jaz, baraba 2 - OV«; 18.15 »Razredni sovražnik«; 20.40 »Skozi čas«; 16.20 »Turbo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gravity 3D«; 20.30 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 2: 16.30 »Bling Ring«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il cacciatore di

donne«; Dvorana 3: 16.45 »I Puffi 2«; 18.00, 20.05, 22.15 »Rush«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«; 18.30, 22.15 »Sotto assedio«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.05, 21.40 »Rush«; 16.40, 17.40, 19.00 »I Puffi 2«; 16.30 »Bling Ring«; 16.30, 19.00, 21.30 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 20.00, 22.10 »Il cacciatore di donne«; 16.45, 19.10, 21.35 »Anni felici«; 21.20 »Sotto assedio - White house down«; 19.00, 21.30 »Animal House«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30 »I Puffi 2«; 19.50, 22.10 »Rush«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.00 »Diana - La storia segreta di Lady D«; Dvorana 3: 17.15, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.00 »Bling Ring«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Anni felici«.

Ura tika taka,

Nataša

nad 40 skaka.

Naj ti vsaka sekunda nekaj lepega pusti,
to ti voščimo vse mi.

Pùpa

Čestitke

Draga NATAŠA! Let uspešnih, srečnih, zdravih mnogo naj še bo, v družbi kolegic in otrok pa naj ti vedno bo lepo. To ti želijo vsi na OŠ Kajuha Trubarja.

Na konservatoriju Tartini v Trstu je z uspehom diplomirala iz klavirja PETRA GRASSI. Kar tako naprej ji kliče vsa žlahta iz Jamelj in Nabrežine.

Danes praznuje MIRAN visok jubilej. Lena, ki je pihala svečke na svoji torti prejšnji teden, bo veselo praznovala skupaj z vsemi sorodniki. Na zdravje Miran!

Lekarne

Od ponedeljka, 7., do sobote, 12. oktobra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudo vabljeno! Tel. št. 040-299442.

OSMICO sta odprla na cesti za v Sliвно Corrado in Roberta. Tel. št.: 338-3515876.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeno! Tel.: 040-229270.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.
00386(0)41584116

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

1 MESEC IN POL stare psičke, majhne rasti, podarimo ljubiteljem živali. Tel. 040-231855 ali 040-213821.

GOSPA SREDNJIH LET, z dobrimi priporočili, išče delo kot pomočnica v gospodinjstvu, ostarelim in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68-131352, 00386-51-852892.

IŠČEM DELO kot delavec selitvenega servisa (iznos, vnos in odvoze pohištva ter varovanje in obnavljanje hišne opreme); tel. 340-2719034.

IŠČEM DELO za gospodinjstva opravila 1x/2x tedensko, z lastnim prevoznim sredstvom. Tel. št.: 331-7659986.

PEČ NA DRVA iz keramike, temno-rdeče barve, malo rabljeno, prodam. Mere: 93x41x43, cena: 350,00 evrov. Tel.: 338-4288100.

PODARIM novo inox in leseno stojalo za 60 cd-jev. Tel.: 348-4462664.

PRODAM otroško kolo, od 4 do 8 let, rdeče barve. Cena: 30,00 evrov. Tel. 338-4288100.

PRODAM fiat 600 fire, letnik 2001, tehnični pregled in taksa veljavna do leta 2015, nove zimske in letne gume. Cena 900,00 evrov, tel. 333-8370328, ob uri obedov.

PRODAM otroške smuči (75 cm), palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerce št. 28 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tecnice št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

V BOLJUNCU dajem v najem novo stanovanje (dnevna soba, kuhinja, 2 spalnici in kopalnica). Tel. št.: 348-3667765.

Izleti

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sveta in gosposvetsko polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

KRU.T vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga v Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Loterija 8. oktobra 2013

Bari	47	53	44	19	55
Castellana	13	69	15	79	49
Firenze	30	88	21	12	45
Genova	53	68	65	58	4
Milan	89	13	35	65	66
Neapelj	69	60	61	3	11
Palermo	35	44	66	1	53
Rim	1	5	17	24	73
Turin	22	54	79	41	90
Benetke	13	63	87	53	42
Nazionale	9	41	83	39	44

Super Enalotto št. 121

1	31	39	60	62	84	jolly 26	
Nagradni sklad							18.050.315,32 €
brez dobitnika s 6 točkami							– €
brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
4 dobitnikov s 5 točkami							61.745,59 €
597 dobitnikov s 4 točkami							417,41 €
22.999 dobitnikov s 3 točkami							21,57 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnika s 4 točkami	41.741,00 €
99 dobitnikov s 3 točkami	2.157,00 €
1.915 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.718 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
31.831 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 9. oktobra 2013

ABRAHAM

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 18.31 - Dolžina dneva 11.18 - Luna vzide ob 12.03 in zatone ob 21.36

Jutri, ČETRTEK, 10. oktobra 2013

DANIJELO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,3 stopinje C, zračni tlak 1020,5 mb ustaljen, vlaga 69-odstotna, veter 25/52 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 19,1 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 17.45, 19.55, 22.10 »Rush«.

Obvestila

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedensko 20-urne tečaje: začetniški tečaj od 22. oktobra, ob torkih 19.15-20.45; nadaljevalni tečaj od 24. oktobra, ob četrtek 19.15-20.45. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevskimi vajami ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne študentke, sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk ob ponedeljkih, 19.30-21.00 v večnamenskem središču Sklada, Repentabska 66, na Opčinah. Info in prijave: 334-1166624 (Sergio). Po dogovoru, možni tečajji tudi v jutranjih urah.

KD IVAN GRBEC prireja tečaj Country plesa pod vodstvom Sonje Corbato, ob četrtek: 10., 17., 24. in 31. oktobra, 5. in 12. decembra. Vabljeni ljubitelji sproščujočega plesa. Info: 040-382541.

SINTESE - Umetniška šola za otroke ELIC sporoča, da se pričene tečajji umetnosti za otroke in mlade. Na razpolago tudi tečaj stripa. Info: 040-2602395, 338-3476253 ali 333-4784293.

PILATES - Skupina 35-55 in vadiateljica Sandra sporoča, da vadb Pilatesa poteka v telovadnici nižje srednje šole v Dolini. Za že izkušene telovadke ob torkih in petkih, 18.30-19.30; uvaljni tečaj za začetnice pa 19.30-20.30. Vabljene.

TABORNIKI RMV vabijo vse tržaške osnovnošolce na gusarski lov na zaklad, ki bo v petek, 11. oktobra, v Dijaškem domu »Srečko Kosovel«. Zbirališče ob 14.45, zaključek je predviden ob 16.45. Taborniški srečno!

18. KRAŠKI MUZIKFEŠT: srečanje godcev in pevcev bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 13. oktobra, ob 16. uri. Vabljeni so muzikanti, ki igrajo na katerokoli glasbilo (od dua do številne skupine), dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli. Skupina je lahko tudi mešana. Srečanje je netekmovalnega značaja, udeleženci bodo prejeli simbolično priznanje. Prijave do sobote, 12. oktobra, tel. 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

AŠZ JADRAN obvešča, da bodo v prodaji abonmaji za domače tekme prvenstva državne C-lige v košarki. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Damian).

GLEDALIŠKA DELAVNICA za osnovnošolske otroke - informativno srečanje pri SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6, v soboto, 12. oktobra ob 11. uri. **TABORNIKI RMV** se pripravljamo na novo sezono. V dolinski občini bodo letos sestanki potekali ob sobotah, 15.00-16.00; na Opčinah bodo osnovnošolci imeli sestanke ob sobotah 10.00-11.00, srednješolci pa 11.00-12.00; na Proseku bodo srečanja ob sobotah 14.00-15.00, v zgonski občini pa bodo sestanki potekali vsak 2. in 4. torek v mesecu 18.00-19.00. Dodatne info: www.tabornikirmv.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 12. oktobra, ob 9.00 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Portorožu.

18. POHOD »NA KRASU JE KRASNO«, v organizaciji Skd Vigred, vaške skupnosti Tublje, jarmarskega društva Grmada, Razvojnega društva Pliska, planinskega odseka SK Devin bo v nedeljo, 13. oktobra, z zbirališčem od 9.00 do 9.45 v Praprotnu.

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba za odrasle ob torkih in četrtek, 8.30-9.30.

AŠD BREG sporoča, da bo telovadba ob sobotah 9.30-10.30 za osnovnošolske otroke, 10.30-11.30 za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec.

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek 16.30-17.30 (osnovnošolci) in 17.30-18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE ponuja skupinski pouk glasbe, primeren za otroke do 8. leta, ki deluje v sklopu glasbenih tečajev. Prijave in informacije: 320-4511592 ali po.ricmanje@yahoo.it. Toplo vabljeni!

SKD TABOR ZA OTROKE - plesna delavnica za velike iz vrtca, 1. in 2. razred OŠ z Jelko Bogatec, ob sredah 17.30-18.15. Vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da se bodo tedenska srečanja »Mi se gremo gledališče« (za otroke in mladince, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo) odvijala v Štalci v Šempolaju vsako sredo, 16.00-17.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580.

SKD TABOR - Prosvetni dom: Krožek ob pletenju in še kaj: prvo srečanje v ponedeljek, 14. oktobra, 15.00-17.00.

ADMINISTRACIJA za ločeno upravljanje jusarskega premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jusarskih površinah do 15. oktobra, na sedežu odbora - Prosek št. 159. Info: tel. 040-251241 ali 349-6161023, fax 040-2528069.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Info: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

SKD DRAGO BOJAN Gabrovec organizira tečaj slovenščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 15. oktobra, ob 20. uri v prostorih društvene gostilne.

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rektoriju v Križu: Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat v četrtek, 17. oktobra, ob 19.30. Info 349-3136949.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi sodelovanje nove pevce. Pevske vaje ob torkih in četrtek od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolke na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek 18.00-19.00 v društvenih prostorih na Štadjonu 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgič. Prvo srečanje v četrtek, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamicice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

ČEBELARSKI KONZORCIJ za Tržaško pokrajino obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavlja javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na Brinjevko. Vse informacije na www.kosovelovdom.si.

PROSTVOLJNA CIVILNA SLUŽBA za mlade od 18 do 29 let: do 4. novembra, se lahko prijaviš na razpis in kandidiraš za sodelovanje na projektu »CreAttivaMente« v trajanju enega leta. Info na Zvezi slovenskih kulturnih društev, Ul. San Francesco 20, tel.: 040-635626, www.zskd.eu od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00, v torek in sredo od 14.00 do 17.00 oz. na Arci serviziu civile, Ul. Fabio Severo 31, tel.: 040-761683, www.arci-serviziocivile.it od 9.00 do 11.00.

Prireditve

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi še danes, 9. oktobra, 17.00-19.00, na ogled likovne razstave. Razstavljajo: Liliana Kafol, Nivea Kofol, Nivea Mislei, Santina Mislei in Majda Pertotti.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - MLADIKA - ZTT vabijo na prvo kavo s knjigo v novi sezoni danes, 9. oktobra, ob 10. uri. Gost prve kave bo docentka za slovenski jezik in literaturo na Univerzi v Vidmu Maria Bidovec, ki je avtorica priročnika o sodobni slovenski literaturi, namenjenega italijanskim slušateljem slovenščine.

ZTT vabi danes, 9. oktobra, ob 18.00 v knjigarno Lovat, Drevored 20. septembra št. 20, na predstavitev nove pesniške zbirke Alojz Gradnik, Eros - thanatos. O njej bosta spregovorila urednica in avtorica prevodov v italijanščino prof. Fedora Ferluga Petronio in prof. Miran Košuta. Poezije bosta brala Paolo Bortolussi in Danijel Malalan.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, v sodelovanju z založbo Novi Matajur, društvom Ivan Trinko in Topolove, vabi v četrtek, 10. oktobra, ob 18. uri, na predstavitev: »Marko Sosič - Onkraj dreves - Al di là degli alberi«. Sodelujejo: avtor, Barbara Korun in Miha Obit.

18. KRAŠKI OKTOBERFEŠT od 11. do 13. oktobra pod šotorom v Praprotnu. Petek, 11. oktobra: 18.30 otvoritev z mažoretkami (Prvačina), OPS in ml. glasb. skupino Vigred, mlad. orkestrom godb. društva Nabrežina, mažoretno skupino Kras. Ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi z MPZ Vesna in tamburaši, ples s Kraškimi ovčarji; sobota, 12. oktobra: 15.00 odprtje kioskov, ex tempore, turnir šaha in briškole, taborniški kotichek, 16.00-18.00 plesna delavnica, 18.30 AŠKD Vipava z muzikalom Mamma mia, ples s skupino Ne bojsega; nedelja, 13. oktobra: 11.00 odprtje kioskov, 13.00 ples z Domačimi Zvoki, 15.30 kabaret (Tatjana Malalan, Irene Pahor), 16.00 Muzikfešt, ples s Kraškimi muzikanti, nastop orientalskih plesov z Yasmin Anuby in skupino Il tempio della luna. Vse dni na ogled razstava gob v organizaciji gobarskega društva Sežana.

MFU - Magna Fraternalitas Universalis vabi na predavanje »Nebo je velika odprta knjiga od božje ljubezni do človekovega razuma« - dr. Guido Marotta, v petek, 11. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti - Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ZALOŽBA MLADIKA vabita v petek, 11. oktobra, na predstavitev knjige Borisa Pahorja »In mimo je šel spomin«, ki je izšla pri založbi Mladika v Trstu. Z avtorjem se bo pogovarjala urednica založbe Nadia Roncelli. Srečanje bo ob 17.30 v prostorih Tržaške knjigarne v Ul. Sv. Frančiška 20.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 1. predavanje iz ciklusa o pozitivnem odnosu do sebe, družine in družbe. Predavatelj bo znani strokovnjak na področju zakonske in družinske terapije, doktor klinične psihologije in teologije Christian Gostečnik. Predavanje bo izjemoma na soboto, 12. oktobra, ob 20.30.

KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega Primorja vabi v soboto, 12. oktobra, ob 11. uri na predstavitev knjige Bruna Volpija Lisjaka »Lo zoppolo - čupa del Golfo di Trieste e le piroghe«, Magazzino delle idee, Corso Cavour (vhod z morske strani).

REVIJA ZBOROV OPENSKE DEKANIJE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 10. revijo zborov openske dekanije v soboto, 12. oktobra, ob 20. uri v cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Sv. Ivanu v Trstu. Nastopili bodo MeCPZ Sv. Jernej, CPZ Sv. Ivan, ŽePZ Prosek Kontovel, MeCPZ Rojan, MePZ Mačkolje in Združeni zbor ZCPZ.

SKD F. PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi do nedelje, 13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na ogled likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjale, ob urnikih odprtja muzeja (nedelje in prazniki 11.00-12.30/15.00-17.00). Za skupine možni tudi drugačni termini. Info: info@kraskahisa.com.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 14. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. O kriznih pojavih tako v slovenski Cerkvi kot v širšem slovenskem prostoru bo razmišljal profesor moralne teologije in družbene nauka Cerkev na Teološki fakulteti v Ljubljani, direktor Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru, prodorni publicist in predavatelj dr. Ivan Štuhec. Začetek ob 20.30.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje »Beneška bienala: kar nam pripoveduje današnja umetnost«. Predava umetnik Leonardo Calvo, v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO TRST80 sta razpisala fotonatečaj »4 letni časi v Bazovici«. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje: Risanje in slikanje stimulirata obe možganski poluti. Predava umetnik Leonardo Calvo, v sredo, 16. oktobra, ob 19.00 na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje Trst. Info: 333-4784293 ali 040-2602395.

»EVROPA: ZVEZA NARODOV ALI ZADOLŽENIH?« Predavanje Monie Benini avtorice knjige »La guerra dell'Europa« in antropozofa Marca Vincija, bo v zgornji dvorani občinskega gledališča v Boljuncu, 19. oktobra, ob 20.15. SKD F. Prešeren vabi na predavanje, ki bo potekalo v italijanščini.

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kororavca - Gorazda v Saležu v soboto, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalje v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z dvema

tekmovalnima koncertoma, in sicer prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Doberdoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ZPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Več informacij: www.zskd.eu.

Prispevki

V trajen spomin dragega brata Drejca darujeta Antek in Manica 100,00 evrov za AŠD Sokol.

V spomin na Drejca Terčona darujeta Svetka in Marjan Battigelli 25,00 evrov za nabrežinsko cerkev in 25,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Drejca Terčona darujeta Karla in Renato Jazbec 40,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Nadjo Rapotec daruje družina Hrvat 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabu.

V spomin na Nadjo Rapotec daruje Sonja Mennucci 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabu.

V trajen spomin na brata Drejca darujeta Antek in Tatjana 100,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V spomin na Doro Prašelj darujeta Nada in Zmago 20,00 evrov za Kulturni dom Prosek in 20,00 evrov za krožek Kru.t.

Namesto cvetja na grob gospoda Drejca Terčona darujeta Živa in Edi Bukavec z družinama 100,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V spomin na Drejca Terčona daruje Anica Grilanc 30,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V trajen spomin na brata Drejca darujeta Antek in Tatjana 50,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

ZAHVALA

Drejca Terčona

Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in na kakršenkoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala nabrežinskemu župniku Bastianiju, dr. Markuži, ki je vodil sv. mašo in pogreb, ter cerkvenemu pevskemu zboru.

Žalujoči svojci

Sesljan, Nabrežina, 9. oktobra 2013

9.10.2012

9.10.2013

Branka Cervani vd. Fidel

Z ljubeznijo se te spominjamo.

Tvoja družina

Ob izgubi dragega
GIULIANA ZANNONIJA
izrekamo iskreno sožalje Giuliani,
Sergiu in družini

Vojka, Rajko in Igor z družinama

SLORI - V ponedeljek so bila na liceju Slomšek predavanja v okviru projekta Eduka

Vzgajajo se medkulturno

Dijakom liceja Slomšek in srednje šole Kosovel iz Sežane so predavali Marina Lukšič Hacin, Sara Brezigar in Devan Jagodic
V prihodnjih dneh in tednih bo delo potekalo v okviru raziskovalne in multimedijske delavnice - Rezultati bodo znani v januarju

Potem ko so v preteklem šolskem letu potekale delavnice z udeležbo dijakov italijanskega družboslovnega liceja Carducci iz Trsta in italijanske gimnazije Carli iz Kopra, je v ponedeljek z uvodnimi predavanji v prostorih Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Antona Martina Slomška stekel niz delavnic v okviru čezmejnega evropskega projekta Eduka - Vzgjati k različnosti. Namen projekta, pri katerem je vodilni partner Slovenski raziskovalni inštitut, med preostalimi partnerji pa najdemo univerzitetne in raziskovalne ustanove iz Slovenije in Italije ter ustanove slovenske oz. italijanske narodne skupnosti, ki delujejo na programskem območju ter pokrajino Ravenna, je ustvariti znanje in orodja za vzgajanje k različnosti in medkulturnosti v šolskem in univerzitetnem okolju.

V tem okviru so si pobudniki zamislili tudi čezmejnje raziskovalne delavnice, namenjene dijakom višjih srednjih šol, ki v obeh državah delujejo v okviru tako večinskih kot manjšinskih skupnosti, pri čemer so k projektu pristopili slovenski licej Slomšek in italijanski licej Carducci iz Trsta ter italijanska gimnazija Carli iz Kopra in Srednja šola Srečka Kosovela iz Sežane. Cilj delavnic je nuditi dijakom možnost, da raz-

Po ponedeljkovih uvodnih predavanjih bodo dijaki sodelujočih šol nadaljevali delo v okviru raziskovalne in multimedijske delavnice

mišljajo o vsebinah medkulturne vzgoje ter se seznanijo z večjezičnimi in večkulturnimi značilnostmi prostora, v katerem prihaja do stika med slovenskim in italijanskim narodom. Kot že rečeno, so v preteklem šolskem letu potekale delavnice z dijaki obeh šol z italijanskim učnim jezikom (tržaškega liceja Carducci

in koprške gimnazije Carli), tokrat pa so prišli na vrsto dijaki šol s slovenskim učnim jezikom in sicer liceja Slomšek iz Trsta in šole Kosovel iz Sežane. Dijaki tretjega letnika humanistične smeri liceja Slomšek in njihovi sežanski vrstniki, ki sledijo predmetu sociologije, so se tako v ponedeljek zbrali v prostorih tržaške-

ga liceja, kjer so sledili uvodnim predavanjem. Marina Lukšič Hacin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije pri Znanstveno-raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani jim je govorila o migracijah s posebnim poudarkom na Sloveniji kot državi, iz katere so se ljudje ne-

koč množično izseljevali, ki pa je danes znana tudi kot dežela, v katero se ljudje priseljujejo. Predavanja raziskovalke Sare Brezigar z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani je bilo osredotočeno na tipologije manjšin v Evropi ter na različne pojave nestrpnosti in diskriminacije, medtem ko je direktor Slorija Devan Jagodic vzel v pretres vprašanje čezmejne migracije na Krasu.

Po teh uvodnih predavanjih bodo v prihodnjih dneh in tednih stekle delavnice, pri katerih bodo dijaki obeh šol delovali v okviru dveh skupin: ena skupina, ki jo vodi Slorijeva raziskovalka Norina Bogatec, bo raziskovalnega značaja in bo med dijaki izvedla empirično kvantitativno raziskavo o medkulturni vzgoji in dialogu, druga, multimedijska skupina, ki jo bo vodil Gregor Sotlar s Kulturnega izobraževalnega društva PINA iz Kopra, pa bo zbrala gradivo za oblikovanje reklamnega spota na temo medkulturnosti. Delavnice bodo potekale dvakrat tedensko izmenično v Trstu in Sežani do 15. novembra, rezultate pa bodo predstavili januarja prihodnjega leta. Vedno v prihodnjem letu pa je spomladi predvideno srečanje vseh sodelujočih šol, na katerem bodo predstavili opravljeno delo in bo prišlo do soočenja med dijaki.

DSI - Knjiga Floriane Stefani in Danila Sedmaka Jadranska oaza Prispevek k boljšemu poznavanju naše obale od Barkovelj do Timave

Obala od Barkovelj do izliva Timave nima svojega imena, poimenujemo jo le »breg«. Nad tem sta se zamislila Danilo Sedmak in Floriana Stefani, ko sta se vsak dan tamkaj sprehajala in raziskovala okolje, ki ima celo dva gradova. Iz večletnega raziskovanja je nastala knjiga Jadranska oaza, ki je izšla lani v redni zbirki Goriške Mohorjeve družbe. Sama prerašča običajne zapise o našem okolju, čeprav ima obliko vodiča po naši obali.

V imenu založbe je spregovoril Marko Tavčar, knjigo pa je v Društvu slovenskih izobražencev, poleg avtorja, predstavila Majda Cibic. Tavčar je dejal, da se založba zaveda aktualne problematike, potrjuje se potreba o večji ozaveščenosti teritorija. Sedmakova knjiga nam daje torej priložnost, da se zamislimo, kaj nam nudita morje in breg. Posebnost knjige je ta, da sta avtorja sama poskrbela za vse fotografije, zato je slednja popolno avtorsko delo.

Majda Cibic se je osredotočila na problematiko okolja, ki vpliva tudi na narodnostni vidik našega prostora, saj podnaslov knjige govori o psihološko-ekološkem pogledu. Oba avtorja sta strokovno podkrovana, poleg tega pa sta navezana na ta prostor. Občutiti je nostalgijo, saj je avtorjema težko pri srcu, ko se mi, ki živimo v tem okolju, premalo zavedamo vseh lepote in zdravilnih učinkov. Ta prostor nam ne nudi le lepote barv, temveč tudi psihično harmonijo. Majda Cibic je opozorila, da »pri ekološko-psihološkem pojavu gre za povsem kompleksen proces, ki zajema človeka v celoti. Človek namreč ni osamljeno bitje, ne more živeti v nekem izoliranem habitatu, ampak živi in sobiva z okoljem, ki ga obdaja. Torej posledično ima to okolje nedvomno svoj vpliv na njegovo življenje, počutje, pa tudi na njegovo razmišljanje«. Danes nam vsi čedalje bolj govorijo o ekološkem neravnovesju, o onesnaženosti itd., kar iztirja naše psihološko stanje in postanemo

Z leve Marko Tavčar, Majda Cibic in Danilo Sedmak

KROMA

nemirni ter nerazpoloženi. Avtorja nas v takih trenutkih pozivata, naj se vrnemo k naravi. To dejansko ni nič novega, saj so že antični filozofi spodbujali človeka, da bi našel v naravnem okolju ravnovesje. Tu pa gre čisto enostavno za tisto preprosto naravno okolje, ki nas obdaja: od morja do oljčnih in vinorodnih nasadov, grmovja, zelišč ter zdravilnih rastlin, značilnih za naš breg. Avtorja hočeta čim bolj ovrednotiti to naravno bogastvo, iz nje ga naj bi zajemali duhovno moč za premagovanje vsakodnevnih težav.

Avtor je poudaril, kako se čedalje bolj poslužujemo homeopatske metode, a se ne zavedamo, da lahko polovico Bachovega cvetja, torej sestavo različnih

cvetov, dobimo že v našem okolju. Knjiga vsebuje navedbo kulturnih, zgodovinskih in socialnih dejavnikov, ki so pogojevali to pestro območje. Tega so se zavedali predvsem naši predniki, saj so vanj vlagali veliko truda. Tako je Sedmak dejal, da »iščemo stil življenja, ki so ga imeli naši starši, kljub temu, da imamo že si ve lase, takratne solidarnosti pa ne poznamo več«. Avtor je spregovoril še o pomenu okolja, ki nas zaznamuje, o pestrosti narave in molekularni biologiji pri rastlinah: »Okolje nam daje energijo in zdravje. Imamo aromatične rastline, a jih obravnavamo kot plevel, češ da so ničvredne. Narava lahko živi brez nas, mi brez nje pa ne moremo.«(met)

Natečaj Fantov izpod Grmade za priredbo Puntarske

Moški pevski zbor Fantje izpod Grmade v sodelovanju z Občino Devin-Nabrežina, Zvezo cerkvenih pevskih zborov iz Trsta in z Jusom Devin razpisuje natečaj za zborovsko priredbo pesmi Puntarska, in sicer za štiriglasni mešani ali moški zbor. Namenjena pa je skladateljem, ki so mlajši od 35 let, da bi jo s svojimi deli približali občutljivosti današnjega časa.

Z natečajem pobudniki želijo ponuditi skladateljem in zborom ter posledično poslušalcem možnost, da ob 300-letnici velikega tolminskega punta ozavejajo to uporniško dogajanje. Teden kmečki upor se je namreč meseca marca leta 1713 začel v Tolminu in je na začetku maja dosegel tudi Devin, kjer je približno 7000 kmetov devinskega gospostva pred gradom zahtevalo svoje pravice. Napad na grad se je končal v krvi.

Besedilo Puntarske je napisal Mile Klopčič, ki je ustvaril izrazito uporniško pesem. Zgodovinsko opredelitev ji je dal s tem, da je za prvi verz uporabil znano geslo puntarjev »le vkup, le vkup, uboga gmajna«. Glasbo ji je napisal Rado Simoniti in po tem napetu je znana po vsem slovenskem prostoru.

Organizatorji sporočajo, da je vsebina natečaja v formatu pdf na ogled na spletni strani devinsko-nabrežinske občine in sicer med e-novicami za mesec oktober in da rok za izročitev izdelkov zapade 30. novembra letos, medtem ko bodo nagrajence razglasili prihodnjo pomlad.

Otroška sezona Stalnega gledališča La Contrada

Gledališče La Contrada je za predstavitev nove sezone za otroke izbralo šolo Umberta Gaspardisa v Donadonijevi ulici, le nekaj korakov od osrednje Bobbiove dvorane, tako je srečanju za novinarje sledila kratka predstava za manjše solarje.

V uvodnem pozdravu je predsednica gledališča Livia Amablino s ponosom poudarila Contradino dolgoletno tradicijo na trem področjih, saj bosta letos na sporedu že 32. letni niz predstav za šole z naslovom »A teatro in compagna« in 32. niz nedeljskih matinej »Ti racconto una fiaba«. Poleg tega je bila La Contrada eno prvih, tedaj redkih, stalnih gledališč s stalnim igralskim ansamblom mladinskega gledališča. Zasedbo so letos pomladili, tako da je letošnje pobude predstavila nova referentka za otroško dejavnost Enza De Rose.

Niz za šole se bo začel 11. novembra z glasbeno predstavo Astronave Terra po besedilih priznanega italijanskega mladinskega pisatelja Giannija Rodarija; Rodari je tudi avtor besedila za predstavo »La grammatica della fantasia«, ki bo na sporedu marca. Sicer je v niz uvrščenih devet predstav raznih italijanskih skupin otroškega gledališča. Namenjene so različnim starostim, skoraj vse so primerne že za tri leta stare otroke: sicer se gledališču približujejo vedno manjši otroci, je med drugim ugotavljala Enza De Rose.

V nizu nedeljskih matinej bo od 3. novembra do 30. marca na sporedu petnajst predstav, večinoma v Bobbiovi dvorani v Ghirlandaiovi ulici, nekaj pa v dvorani v Ulici dei Fabbri, kjer bo 31. oktobra, ob praznovanju tudi pri nas priljubljenega halloweena, začel niz gledaliških predstav in filmov za otroke z naslovom »Fiabe e film al cioccolato«, ki ga Contrada prireja s sodelovanju z upravnikom dvorane Isidorom Brizzijem in bara Chocolat, ki bo otrokom ponudil skodelico tople čokolade. Poleg tega bodo otroci od treh do sedmih let starosti v dvorani v Ulici dei Fabbri od 11. januarja dalje vsako soboto ob 15.30 imeli priložnost, da se učijo angleščine v gledališču v nizu Mrs.Grey&me. Gre za poskusno pobudo, ki bo malčke popeljala v svet spominov stare gospe, v katerem je pogovorni jezik angleščina.

Za letošnjo produkcijo otroške predstave so pri Contradi izbrali prigrade Alice v čudežni deželi; poleg igralcev Enze De Rose, Andrea Ticha in Francesca Paola Ferrara bodo nastopale lutke. Režiser bo Giulio Settimo. Francesco Paolo Ferrara bo poleg tega vodil gledališki projekt za prikazovanje in učenje italijanskega znakovnega jezika za gluhe.

Družinam z otroki sta tudi namenjeni večerni predstavi v Bobbiovi dvorani Obubblebesitij o težavah s prekomerno težo 22. decembra in klovn David Larible 22. februarja. (bov)

O NAŠEM TRENUTKU

Zakon-jezik-identiteta, kolikšna je povezava

ACE MERMOLJA

V okviru projekta Lex je potekal 26. septembra na sedežu videmske Univerze posvet na temo »Od zakona do identitete preko jezika?«. Organizator posveta je bilo KD Ivan Trinko, Primorski dnevnik je o dogodku poročal in zato ne bi ponavljal kronike. Opozoril bi le na aspekt, ki je konkreten in ga nima smisla vklapljati v neke ideološke kalupe.

Na posvetu so spregovorili raziskovalci in pripadniki slovenske, furlanske in nemške manjšine v Furlaniji Juljski krajini ter predstavnika italijanske manjšine v Istri. Omejil se bom na našo deželo, ker je področje, ki ga najbolj poznam in je imelo na posvetu največjo težo. Problematika italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem ima nekaj različnih aspektov, saj se dogaja v dveh različnih državnih kontekstih.

Prva ugotovitev, ki bi jo navedel, je ta, da jezik, knjižni ali narečni, ni za vse nosilec tiste narodne identitete in zavesti, ki jo v Gorici in Trstu poznamo in osvajamo takoimenovani »zavedni« Slovenci. Druga ugotovitev je, da tako zakon za manjšinske jezike št. 482 iz leta 1999 kot zakon za zaščito slovenske manjšine št.38 iz leta 2001 ne doživljata povsod enakega razumevanja in sprejemanja.

Najmanjša in priznana manjšina v FJK je nemška, ki jo omenjata tako zakon št. 482 kot zakon št. 38 (5.člen). Maloštevilčna skupnost, ki živi in deluje v Kanalski dolini, beleži kar nekaj razlik. Izobrazenci poznajo nemški knjižni jezik, na teritoriju pa ljudje uporabljajo narečne oblike, ki se med sabo razlikujejo. Najenostavnejši je položaj nemške manjšine na Trbižu, kjer govorijo isto nemško narečje kot na avstrijskem Koroškem. Povezave z Avstrijo so dnevne in kot sem lahko razumel, se del mladih spriči italijanske krize lahko zaposluje v bližnjem Celovcu. Drugačno stvarnost doživljajo nemško govoreči v manjših vaseh, kot je Sauris, kjer govorijo starejša narečja in imajo manj stikov z Avstrijo. Praktično delujejo »insularno«, podobno kot Slovenci v Reziji.

Največja manjšina v FJK bi bili Furlani. Ko bi skupno prakticirali »narodno« ali »etnično« zavest bi bili glede na govorce furlanskih narečij večina v Furlaniji in morda celo v vsej naši deželi. Objektivno, to je znanstveno dokazano, furlanščina ni eno izmed italijanskih narečij, kot je lahko beneško, lombardsko, neapeljsko ali florentinsko, iz katerega se je

razvil italijanski knjižni jezik. Med samimi Furlani pa obstajajo različna mnenja prav glede identitete. Večji del Furlanov se glede na narodno identiteto opredeljuje za Italijane in uporablja furlanščino doma oziroma v krajevnem obsegu. Manjši del se opredeljuje za »različnost« od italijanske večine in zagovarja tudi politično svojo specifičnost. Uvajanje furlanščine v šole je imelo uspeh, kar pa ne pomeni, da bodo postali Furlani strnjena skupnost. Glede identitete, jezika in samih zakonov (npr. deželnih) smo lahko v preteklosti sledili vročim polemikam med intelektualci, pisatelji, politiki, skratka, znotraj same furlanske skupnosti, če jo lahko sploh tako imenujemo. Točneje, ljudje se v samem odnosu do »skupnosti« opredeljujejo na različne načine.

Slovenci smo v Italiji glede na teritoriji prisotni na dokaj obsežnem pasu, ki gre ob meji s Slovenijo in Avstrijo od »klasičnih« Milj do Kanalske doline. Jezikovno-identitetna enovitost je zgolj teoretična ali pa ideološka. V čutenju ljudi ni tako.

Če pričnemo z Rezijo, je Luigia Negro v razpravi plastično podala tamkajšnje stvarnost. Jezikoslovci vmeščajo rezijansčino med slovenska narečja. Zakonsko sodi Rezija v območje zaščitnega zakona št.38, vendar sta v Reziji prisotni dve različni »identitetni« stališči, ki sta dosegli tudi vroče spore. Del Rezijanov (verjetno večina) se po narodnosti čuti Italijane, ki govorijo »tudi« specifično govorico, verjetno manjšina Rezijanov pa čuti slovensko pripadnost. Očitno bo potreben kompromis, da ne bodo v Reziji prevladovali politični spori in ošibili tako jezik kot kulturne specifikke.

V Benečiji je stvarnost ponovno različna. Prevladujejo krajevna slovenska narečja in med ljudmi je razširjena krajevna identiteta in to iz znanih zgodovinskih razlogov. Po dognih letih uspešnega delovanja dvojezične šole v Špetru in dela slovenskih organizacij si vedno večje število Benečanov prisvaja slovenski knjižni jezik, kar še zdaleč ne pomeni, da slednji prevladuje. Vzporedno se širi tudi »narodna« identiteta, kar ponovno ne pomeni, da se npr. vsi bivši učenci dvojezične šole počutijo Slovenci ali pa da so naročeni na slovenski tisk, kot sta Novi Matajur in Dom. Problem je tudi, kako ohraniti narečja, saj mladi zapuščajo vasi in iščejo delo v bližnji Furlaniji, ali pa stanujejo npr. v Špetru, ki igra

vlogo »periferije«, od koder se potem ljudje odpravljajo dnevno na delo (tako imenovani »pendolari«, ki jih je v vsej Furlaniji veliko).

Odnosi med jezikom in identiteto pa niso homogeni niti v Trstu in v Gorici. Po svoje je zanimiv fenomen, da se je število učencev slovenskih šol višalo, obenem pa se krči število odjemalcev dokaj obsežne kulturne in drugačne ponudbe slovenskih organizacij. Naročnine na časopise, abonmaji, kupovanje knjig itd. se krči. Kriza je nedvomno močan razlog, na restrikcijo manjšinskega jedra pa kažejo tudi volilni in podobni rezultati, vsaj glede na participacijo ljudi.

Ob različnih razlogih je po vsej verjetnosti tudi ta, da se mešani zakoni počutijo Slovenci »drugače«, italijanske družine pa »usvajajo« dodaten jezik in del sosednje kulture in to z večjo ali manjšo zavestjo. Problem je, kako usposobiti šole, da bodo kos pouku, ki bo jezikovno na višini in kulturno prodoren v smeri, ki gre izven zavednega slovenskega jedra.

V zvezi z vsemi temi razlikami je uporaba zakonov različno percipirana. Niso vsi ljudje enako motivirani, da zaprosijo za dvojezično izkaznico, da spremenijo priimek in se poslužujejo mnogih drugih jezikovnih pravic. Na posvetu je prišla zamisel o »preštevanju«, ki naj bi upoštevalo oziroma raziskalo različne položaje glede na jezik in identiteto. Izražena je bila tudi potreba po popravkih v samem zaščitnem zakonu za Slovence. Nekateri člani so danes očitno neuporabni in neuresničljivi, saj so v nasprotju z drugimi italijanskimi zakoni. Tak primer je npr. člen o glasbenem šolstvu, ki ne upošteva šolske reforme. Ni edini člen, kjer bi bila potrebna sprememba. Še nekateri drugi so sila nerodni in izkazujejo slab genetski izvor, saj je bilo kompromisov preveč.

Ob preštevanju in spremembi zakona pa se je jasno zastavilo vprašanje, če in kdaj bi bile razmere ugodne za spremembe in v kakšnih okoliščinah bi zabili gol v lastna vrata. Tako preštevanje kot zakon bi lahko ob spremembah razprla nove ognjevite debate, ki bi vzbudile stare demone in privedle do poslabšanja stanja. Sama raznolika stvarnost, ki sem jo opisal ne ponuja enostavnih sintez, zakoni pa v Italiji itak niso nikoli jamstvo. Močnejše so lahko kulturna osveščenost, nova zavest in etika sožitja. To pa je pot z mnogimi postajami in ovinki.

TATRE - Na prazniku

Kljub muhastemu vremenu brkinska jabolka zelo cenjena

Nagrajeni za najboljše štrudlje

OK

TATRE – Brkini so hribovito območje na flišni podlagi na nadmorski višini od 400 do 750 metrov in s prehodnim podnebjem med mediteranskim in celinskim, ter obsega štiri občine: Divača, Hrpolje-Kozino, Ilirsko Bistrico in Pivko. Tu je doma sadjarstvo, s katerim so se domačini začeli ukvarjati konec 18. stoletja. V 19. stoletju so določene sadjarske družine iz Brkinov brkinsko jabolko predstavile na razstavah v Parizu in Dunaju in s tem bistveno pripomogle k prepoznavnosti brkinskega jabolka med evropsko elito.

Danes se v brkinskem sadnem okolišu s sadjarstvom ukvarja okoli 120 sadjarjev na skupaj 153 ha sadovnjakov jablan, hrušk, češpelj, lesk, višenj, breskev in češenj. Že dve desetletji deluje Društvo brkinskih sadjarjev, nekaj manj pa Brkinska sadna cesta. Prvi vikend v oktobru je na Tatrah potekal že tretji Praznik brkinskega jabolka, ki ga je organiziralo domače Kulturno turistično društvo Škant, ustanovljeno pred štirimi leti. Praznik prinaša promocijo brkinskega jabolka in vseh pridelkov iz jabolk ter drugih proizvodov Brkinov.

Letošnja prireditev je potekala v deževnem vremenu, a s pestrim kulturnim in glasbenim programom, razstavami, stojnicami in kulinaricnimi dobrotami. »Za organizacijo praznika smo se odločili zaradi promocije našega hribovitnega območja, ki daje ob pridelnem in marljivem delu Brkincev izvrstno kakovost sadja. Eden od ciljev delovanja našega društva je tudi promocija te ceste skozi glavni produkt, to pa je jabolko, in vse druge produkte iz jabolka (jabolčni sok, kis, krehli...) in druge proizvode Brkinov. Lanska letina nam je ponudila hladno pomlad ob cvetenju jablan in poletno sušo, jesenski dež pa je prišel kakšnih pol meseca prekasno,« poudarja Roman Mahne, predsednik KTD Škant s Tater.

Kljub slabemu vremenu so se organizatorji zelo potrudili, saj so prireditev spravili pod šotor. Pripravili so pestro in zanimivo razstavo jabolka, združeno z razstavo starega kmečkega orodja, nad katerim so se še posebej zanimali mladi. Domačini so prikazali ročno stiskanje jabolka in jabolčnik ponudili obiskovalcem. Kuhali so brkinski slivovec, ki je kot žganje z geografskim poreklom zaščiteno že 10 let. Stojnice pa so ponujale tudi jabolčni zavitek, jabolčno čežano, pečena jabolka, krompir v zjvnci, joto in druge brkinske kulinaricne dobrote. Višek je prireditev dosegla z razglasitvijo rezultatov ocenjevanja za najbrkinski štrudelj. Komisija, ki jo je vodil Peter Boršič, je ocenila 15 vzorcev štrudljev. »Vsi štrudlji so bili kvalitetni, nekaj je bilo tudi posebnih. Pravi brkinski štrudelj je samo iz brkinskih jabolka,« je poudaril Boršič. Zmagovalni štrudelj je prinesel Karlo Šturm, drugi je bil Bernard Bolčič, 3. mesto je osvojila mlada Natalija Ludvik.

Olga Knez

TURIZEM - Napoved na Dnevih slovenskega turizma v Podčetrtku

Iz Slovenije nove letalske povezave

PODČETRTEK - Prihodnje leto naj bi v Sloveniji pridobili nove letalske povezave v Dublin, London, Varšavo in Prago, odpirajo pa se tudi povezave s severno Nemčijo ter Skandinavijo, je na Dnevih slovenskega turizma v Podčetrtku pojasnila vodja sektorja za turizem pri Spiritu Karmen Novarlič. Izpostavila je, da je ključna zгода o Sloveniji kot zeleni, aktivni in zdravi destinaciji. Več pozornosti bo namenjena tudi za čarterske polete.

Popoldanski del Dnevo slovenskega turizma je sicer namenjen 16. Slovenskemu turističnemu forumu. Direktor direktorata za turizem in internacionalizacijo Marjan Hribar je padec konkurenčnosti Slovenije v turizmu pripisal zlasti politiki in zakonskim omejitvam, infrastrukturi in cenovni nekonkurenčnosti. Vse to se kaže tudi v rahlem padcu nočitev in po-

rabe tujih turistov, medtem ko se je prihod tujcev povečal za skoraj dva odstotka.

Med pomembnejšimi ukrepi do konca leta je Hribar omenil novelo zakona o spodbujanju razvoja turizma, ki bo znova uvedel samostojno Slovensko turistično organizacijo (STO) in jo izločil iz Spirita, sprejem pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti, prav tako se še vedno pripravlja operativni program do leta 2020.

Na vprašanje, koliko bo stala odcepitev STO iz agencije Spirit, je odgovoril, da ne bo šlo za »hude« zneske. Država bo v letu 2014 iz proračuna za promocijo slovenskega turizma namenila skoraj šest milijonov evrov, Hribar pa je opozoril še na možnosti vlaganj v novi finančni perspektivi, ki pa v nasprotju z iztekajo-

čo ne bo več toliko spodbujala gradnje zidov, pač pa predvsem celovite turistične projekte.

V.d. direktorja agencije Spirit Boštjan Skalar je opozoril, da je internacionalizacija in vzpodbujanje neposrednih tujih investicij ključno tudi v turizmu ter da mora biti poslovni načrt vzdržan tudi brez pomoči države. »Sredstva v Sloveniji velikokrat namenjamo le za vrtičke. Tuji investitorji čutijo, da Slovenija ni enotna v strategiji, politikah. Če bomo zalivali le svoje vrtičke, brez zgotob, bomo dosegli bore malo,« je prepričan Skalar.

Turizem so zgotob, ne pa hoteli in prenočišča, je poudaril predsednik uprave Postojnska jama Marjan Batagelj. Zgodbe dela naravna in kulturna dediščina, ta pa je večina v javni lasti, je dodal. Po njegovih besedah je v turizmu preveč javnega. (STA)

TRST - Ob 200-letnici rojstva Richarda Wagnerja

Doživeta izvedba Wesendonck Lieder

Orkester je vodil Stefano Furini, pela pa mezzosopranistka Laura Polverelli

Zadnji komorni koncert, ki ga je gledališče Verdi organiziralo pred začetkom simfonične sezone, je v dvorano Victor De Sabata privabil toliko občinstva, da so se mnogi morali vrniti domov, ker ni bilo več prostora. Uspeh, ki je spremljal vse štiri koncerte, je bil tokrat tako rekoč napovedan: na sporedu so bili namreč Wagnerjevi Wesendonck Lieder, prava poslastica, ki je vsaj simbolično obeležila 200-letnico rojstva velikega skladatelja.

Njegova veličina se sploh ne zrcali v biografiji, iz katere razberemo dokaj grd značaj: ošabnost (morda delno upravičeno), lakomnost in nevhvaležnost, s katerimi je Wagner poplačal svoje neštete prijatelje in dobrotnike, prav težko usklajamo z visokimi umetniškimi ideali, ki so vodili komponistovo življenje; tudi Wesendonck Lieder so zaznamovani z zgodbo, ki meče na avtorja neprijeten odsev, če pa prezremo okoliščine in se osredotočimo na glasbo, najdemo v teh samospevih veliko lepote in globine in mogočen čustveni val, iz katerega je vzporedno nastajala opera Tristan und Isolde.

Rojstvo partiture, ki je bila spisana za glas in klavir, dobila pa je orkestralno dimenzijo izpod peres mnogih skladateljev, nam je zelo lepo opisal Carlo De Incontrera: glasbeni zgodovinar, docent na tržaškem konservatoriju in univerzi, svojčas tudi skladatelj, pa dolgoletni umetniški vodja Občinskega gledališča v Trzinu, čedajskega Mittel-festa, gledališča Giovanni Da Udine, in še bi lahko naštevali pomembne institucije, od Normalke v Pisi do milanskega Piccolo teatro, s katerimi je De Incontrera sodeloval. Njegov odnos do glasbe ni suhoparno znanstveno delo, temveč radovedno in strastno raziskovanje, ki se odraža v živih pripovedih, pa tudi v številnih zanimivih publikacijah. Občinstvo je zelo pozorno spremljalo predavanje, ki nam je opisalo razgibano obdobje Wagnerjevega življenja: skladatelj se je v Dresdnu, kjer je imel zelo pre-

stižno službo v znameniti Semperoper, l.1849 pridružil revolucionarnemu gibanju, spoznal Bakunina in se navdušil nad njegovimi anarhističnimi idejami, to pa mu je prisluzilo tiralico, s katero so ga oblasti obtožile prevratništva. Moral je zbežati in se je zatekel v Švico, kjer je v Zürichu našel zelo bogatega in radodarnega podpornika: Otto Wesendonck ga je gostil v depandansi svoje razkošne vile ter ga zalagal z denarjem, njegova lepa in mlada žena Mathilde pa je postala žrtev čara, s katerim je Wagner osvojil marsikatero žensko srce. Prepovedano ljubezensko razmerje je naposled razkrila skladateljeva žena Minna: idile ob jezeru je bilo kmalu konec, ostala pa je peterica samospevov, ki jih je Wagner skomponiral na Mathildinih tekstih.

Intimna dimenzija je bila skladatelju preozka, sam ustroj Liederjev kliče na širši okvir, za katerega je prvi poskrbel Wagnerjev učenec Felix Mottl, z orkestracijo pa so se preizkusili še mnogi drugi, med zadnjimi Hans Werner Henze, ki je bolj kot na simfonično nabreklost stavil na široko barvno paletu številčno majhnega, a instrumentalno

bogatega orkestra. Der Engel-Angel, Stehe still!-Ostani tih, Im Treibhaus-V rastlinjaku, Schmerzen-Bolečine in Träume-Sanje postanejo mali operni prizori, v katerih večkrat slišimo neprikrite citate iz Tristana - še posebej razpoznaven je tuborni začetek poslednjega dejanja z otožno melodijo angleškega roga.

Orkester je vodil Stefano Furini, koncertni mojster, ki je letos več mesecev igral kot gost v orkestru milanske Scale, tokrat pa je svojo violino zapustil za dirigentsko vlogo, v kateri je potrdil svojo muzikalnost in tankočuten posluš za najdobje odenke partiture, istočasno pa je pozorno spremljal protagonistko, mezzosopranistko Lauro Polverelli, ki je v interpretaciji vlila temperamentno čustvenost. Okusna in doživeta izvedba je navdušila občinstvo, ki je poustvarjalce zasulo z dolgimi aplavzi.

Ta petek, 11. t. m., pa se bodo končno odprla vrata velike dvorane za prvi simfonični koncert, ki nas bo razveselil z glasbo Gustava Mahlerja.

Katja Kralj

FRANKFURT - Knjižni sejem

V ospredju strukturne spremembe v branži

V Frankfurtu bo od danes do nedelje, 13. t. m., potekal 65. knjižni sejem, na katerem se bo predstavilo 7100 razstavljalcev iz več kot 100 držav, kar je nekoliko manj kot lani. Častna gostja je Brazilija. V Frankfurtu letos pričakujejo od 250.000 do 300.000 obiskovalcev. Za slovensko predstavitev bo poskrbela Javna agencija za knjigo RS.

Na letošnjem sejmu se bodo poveslili predvsem strukturnim spremembam v branži. Ena od osrednjih tem bo samozaložništvo. Kot piše nemška tiskovna agencija dpa, je knjigotrška branža še do pred nekaj leti vihala nos nad tistimi, ki so knjige izdajali v samozaložbi in so neredko tudi sami krili vse stroške. Vendar pa je ta model vplival tudi na klasično založništvo. Kot že nekaj let, bo tudi letos veliko pozornosti namenjene digitalizaciji in e-knjigam, v ospredju pa bosta še knjižno oblikovanje in startup podjetja v knjižni branži.

Častna gostja letošnjega sejma je Brazilija, ki se bo v Frankfurtu predstavila pod motom Dežela, polna glasov. V Nemčijo bo pripeljala okoli 70 avtorjev, poleg tega bodo na sejmu predstavili 260 novih izdaj, od tega bo 117 naslovov s področja beletristike.

V Frankfurtu pa ne bo najbolj poznane brazilske avtorja Paula Coelho. Razlog za to je izbor sodelujočih brazilskih avtorjev. "Od 70 povabljenih avtorjev jih sam poznam le 20, za ostalih 50 pa še nisem slišal. Tako gre verjetno za prijatelje prijateljev, za nepotizem," je Coelho dejal v intervjuju za časopis Welt am Sonntag.

Coelho ob tem dvomi, da so vsi izbranci profesionalni pisatelji. Kot je dejal, se politika, ko gre za uradno predstavitev brazilske literarne scene, vmešava na napačen način. "In kaj me najbolj jezi? To, da imamo zelo živahno novo literarno sceno, na seznamu pa mnogih mladih avtorjev sploh ni," je še dejal Coelho. Na sejmu po napovedih organizatorjev pričakujejo okrog 1500 avtorjev.

Slovensko predstavitev v Frankfurtu organizira Javna agencija za knjigo RS (JAK). Kot so sporočili, imajo v letošnjem letu možnost predstavitev na nacionalni stojnici ponovno vse založbe, ki so v javnem interesu.

Na stojnici bo predstavljena najnovejša produkcija po izboru založnikov, in sicer leposlovna ter humanistična dela slovenskih avtorjev za odrasle, otroke in mladino, ki so izšla v letu 2012 ali 2013. Vsak založnik lahko predstavi največ 12 naslovov.

Predstavljeni bodo tudi avtorji, nagradjeni s kresnikom na Veronikino nagrado v obdobju 2009-2013. To so Jože Snoj, Andrej Medved, Barbara Korun, Primož Čučnik, Karlo Hmeljak, Goran Vojnovič, Tadej Golob, Drago Jančar in Andrej Skubic.

Pozornost bo namenjena tudi avtorjem, ki so zaradi različnih dosežkov v zadnjem obdobju postavljeni v fokus. To so Maja Haderlap, Nataša Kramberger, Maruša Krese, Miha Mazzini, Boris Pahor in Slavoj Žižek.

Slovenska nacionalna stojnica bo že četrto leto zapored gostila tudi mrežo Traduki. Na stojnici bodo predstavljene najnovejše knjige, ki so izšle s finančno in strokovno pomočjo mreže.

Slavnostno odprtje frankfurtskega knjižnega sejma je bilo sinoči, ko so podelili tudi nemško književno nagrado. Prijela jo je na Madžarskem rojena in od leta 1990 v Berlinu živeča avtorica Terezia Mora za roman "Das Ungeheuer" (Pošast). Mora v njem pripoveduje tragično zgodbo zakoncev. Potem ko žena stori samomor, se možu zruši svet. Žirija je delo označila kot "globoko ganljiv roman, ki dobro odraža čas, v katerem živimo".

Slovenski bralci avtorico sicer poznajo po romanesknem prevencu Vsak dan, ki je v slovenskem prevodu leta 2008 izšel pri založbi Litera. Kot je mogoče prebrati na spletni knjigarni Zamisel, gre za "sijajno inteligentno, suvereno konstruiran velemestni roman, poln nasilja in zapravljenosti ljubezni, eden najbolj ambicioznih in samosvojih, najbolj kompleksnih in lepih sodobnih romanov, napisanih v nemškem jeziku".

Nemško književno nagrado od leta 2005 podeljuje Združene nemških knjigotročev za najboljši roman v nemškem jeziku. Zanj se lahko potegujejo založbe iz Nemčije, Avstrije in Švice. Lani jo je prejela Ursula Krechel za povojni roman "Landgericht" (Deželno sodišče).

Tatjana Zemljčič

BENETKE - 57. Mednarodni festival sodobne glasbe

Kvartet Arditti v uvodnem delu spektakularno izvedel Helikopter Quartet Karlheinz Stockhausna

Glasba je lahko dobra ali slaba, nikakor pa ne bi mogla biti degenerirana ali, z »mehkejšo« obsojbo, neodgovorna, kot je vlada Sovjetske zveze v sedemdesetih letih definirala delo skladateljice Sofije Gubajduline. Emblematična zgodba iz prejšnjega stoletja je senca, ki je dala še večji sijaj letošnji podelitvi zlatega leva za življenjsko delo. Večer v Arsenalu je postal nepozaben in ganljiv trenutek ne samo za hvaležno, navdušeno rusko skladateljico, a tudi za občinstvo, saj je visoko priznanje nagradilo pogum in doslednost ženske, ki ni izbrala poti kompromisa, a se je borila za svobodo izražanja s trdnim zaupanjem v moč glasbe in lastnih umetniških prepričanj.

Tako se je pričel letošnji, 57. Mednarodni festival sodobne glasbe v Benetkah, s petkovim koncertom v Arsenalu, na katerem je nagajena prislunhna dodelani izvedbi skladbe Glorious Percussion, v kateri je leta 2008 ustvarila zanimive zvočne in izrazne razmere med vodilno vlogo tolkalcev (v tem primeru priznana skupina Les percussions de Strasbourg), posameznimi sekcijami orkestra in solisti (orkester gledališča La Fenice se je izkazal pod vodstvom Johna Axelroda).

Raziskovanje dimenzije zvoka v prostoru se je pravzaprav pričelo nekaj ur prej s spektakularnim dogodkom v Filmski palači na Lidu, kjer je kvartet Arditti izvedel Helikopter Quartet Karlheinz Stockhausna. Posebnost skladbe (in glavna ovira za pogostejše izvedbe) je dejstvo, da publika v dvorani poslušava izvedbo, ki se odvija v zraku, saj člani kvarteta igrajo na štirih helikopterjih. Stockhausen se je izogibal klasičnim oblikam, zato je v tem primeru ugodil prošnji violinista Irvina Ardittija na nepričakovan način, in sicer z uresničitvijo vizije: štiri-ribarna partitura se razvija na modulacijah bordona – to je rotor helikopterja, za orientacijo pa imajo izolirani glasbeniki med letenjem le svojevrstni, posneti metronom. Malokateri festival si lahko privoščijo zahtevno tehnično izvedbo tega kvarteta, zato je bila otvoritev Bienala dragocena priložnost, da je publika prislunhna multimedijski kombinaciji, ki je veliko več kot samo draga in bizarna performans.

Sobotni poklon skladatelju Lucianu Beriu ob deseti obletnici smrti pa se je odvijal z nogami na trdnih tleh tradicionalnega odra z izvedbo skladbe Epip-

hanies in znane Rendering, v kateri je vzpostavil dialog skozi stoletja s prirejeno rekonstrukcijo nedokončane simfonije Franza Schuberta. Bienale je tudi kraj za vrednotenje kakovostnih italijanskih orkestrov, v tem primeru z nastopom zasedbe gledališča Comunale iz Bologne, ki je pokazala svoj zvočni lesk

in čustveni temperament pod vodstvom Roberta Abbada. Žive barve so zaznamovale tudi pisavo Claudia Ambrosinija v novi skladbi Fonofania, ki je dopolnila program s prazvedbo, saj je bila napisana po naročilu Bienala na igrivi osnovi otroških izštevank in zlogov »fonetičnega laboratorija« najmlajših. Med

vrhunci prvega festivalskega vikenda je vreden posebne omembe nedeljski dopoldanski koncert-aperitiv z zaporedjem navdahnjenih del z izrazito »melodično« izraznostjo, ki jih je Sofija Gubajdulina napisala med letoma 1966 in 1979. Kontrabasist Daniele Roccatto jih je ovrednotil z izjemnimi tehničnimi in umetniškimi sposobnostmi v široki paleti zvočnih in ekspresivnih modulacij. Z njim sta z občutkom muzicirala pianist Fabrizio Ottavucci in harmonikar Massimiliano Pitocco.

Po prvem festivalskem vikendu, se je bogat teden beneškega Bienala pričel včeraj s poklonom tržaškemu skladatelju Giampaolu Coralu, katerega skladbo Raps XI je izvedel godalni kvartet Kairos. Vse to pa je samo uvod v bogat teden glasbenih doživetij, ki bodo v prihodnjih dneh, v skladu z letošnjo vezno temo festivala, navdušili na poseben način ljubitelje vokalne in zborovske glasbe z izvedbami enodejank, singspiela, zanimivih dialogov med preteklostjo in sodobnostjo na niti madrigala. Program je na voljo na spletni strani festivala www.labiennale.org.

Rossana Paliaga

S PREMIERKO ALENKO BRATUŠEK O POLOŽAJU SLOVENIJE

»S sanacijo bank iz krize v letu 2014«

LJUBLJANA - Predsednica vlade Alenka Bratušek je prepričana, da Slovenija ne bo zaprosila za program pomoči v okviru mehanizmov EU. Proračun za leto 2014 je pripravljen dovolj dobro, da rebalans ne bo potreben. Če Sloveniji uspe sanirati banke, bo država izšla iz krize že v letu 2014, je poudarila v pogovoru za STA. Izrednega kongresa PS ne pričakuje.

Kdaj bo Slovenija zaprosila za pomoč oz. ali so še možnosti, da programa ne bo?

Prepričana sem, da Slovenija ne bo zaprosila za pomoč. Zelo intenzivno se ukvarjamo z ukrepi, ki so potrebni, da ne bomo zaprosili za pomoč. Zaenkrat so govorice absolutno samo špekulacije.

V Državnem zboru se začena obravnava proračunskih dokumentov za leti 2014 in 2015. Kakšen je vaš odziv na prve ocene Bruslja, v katerih naj bi bila kot pomanjkljivost izpostavljena premajhna osredotočenost na zmanjševanje tekoče porabe in odhodkov?

Uradnih odzivov iz Bruslja še nismo dobili, tudi to so lahko špekulacije. Dejstvo je, da smo proračun, ki smo ga podedovali od Janševe vlade, dobili v zelo slabem stanju. V prvih treh mesecih letos smo zabeležili več kot 700 milijonov evrov primanjkljaja. Razmere smo uspeli stabilizirati, tako da je proračun avgusta že izkazoval presežek. Če bi naši ukrepi, ki veljajo v drugi polovici leta - dvig DDV in dogovor s sindikati javnega sektorja glede plač - delovali celo leto, bi bil letos proračunski primanjkljaj bistveno nižji. Ne da pa se konsolidirati javnih financ le z zmanjševanjem odhodkov, kar je delala prejšnja vlada, ali samo z zviševanjem prihodkov, ampak je prava srednja pot in to smo zdaj ubrali.

Ocenjujem, da bomo to znali dobro zagovarjati tudi v Bruslju.

Kaj pa t.i. okostnjaki iz omar - zdaj novih 170 milijonov evrov za odpravo plačnih nesorazmerij, pa izbrisani; kje je manevrski prostor? Bo potreben rebalans proračuna, ki še niti ni sprejet?

V tem trenutku je proračun pripravljen popolnoma korektno. Prepričana sem, da bomo v dogovoru s sindikati uspeli rešiti tudi ta problem. Prav se mi zdi, da se ga rešuje celovito, na mizi pa imamo več različic, a jih še ne morem komentirati. Trenutno obveznosti ni za 170 milijonov evrov, ampak za 35 milijonov. Na žalost je to poleg ustavnih odločb glede upokojenec, regresa javnih uslužbencev, izbrisanih še en okostnjak, ki je letos padel iz omar.

Če bodo zahtevani popravki proračuna, kako boste to naredili brez večjih rezov v javno porabo?

Tudi Evropa spreminja svojo politiko do varčevanja, Sloveniji sta bili dani dve dodatni leti za konsolidacijo javnih financ. To smo upoštevali, zato ne pričakujemo novih dodatnih zahtev. Menim, da Bruselj nima pravice posega v smislu npr. ne smete uvajati davka na nepremičnine, ampak morate za enako višino sredstev znižati pokojnine oz. socialne transfere. Konsolidacijo lahko dosežete z enim ali drugim. Dolgoročno pa so seveda pomembni učinki pokojninske reforme, na katero je bila prejšnja vlada zelo ponosna, a zdi se, da učinki niso tako dobri. Vseeno smo si vzeli leto dni za preučitev učinkov, enako za reformo trga dela, kjer pa sem vedno bolj prepričana, da tu ni bilo narejeno tako malo, kot nam očita gospodarstvo.

Kje je zgornja meja sredstev, ki jih je Slovenija še sposobna sama zagotoviti za sanacijo bank?

Zaenkrat so edini relevantni podatki številke Banke Slovenije, ki je kredibil-

na ustanova. Zato si ne bom dovolila nobenih špekulacij, kakšne bodo številke na koncu. Počakajmo na rezultate, a prepričani smo, da bodo rezultati takšni, da bo Slovenija to izpeljala sama. Naj se nekateri, ki kličejo trojko, zavedajo, kdaj so ti krediti nastali - naš bruto dolg se je najbolj povečal od leta 2005 do 2008, in sicer z 20 na 40 milijard evrov. In zdaj bodo oni grozili, kako hudo bo, če pride trojka. Naj se vprašajo, kaj so tedaj počeli. Bruto dolg Slovenije zdaj vse od leta 2008 vztraja na tej ravni. Dejansko plačujemo grehe tistega obdobja.

Gospodarske razmere v državi niso dobre, so pa manj slabe kot v prvem trimesečju. Gospodarska aktivnost je še vedno negativna, a v drugem četrtletju je bil padec 1,7%, v prvem pa 4,5-odstoten. Brezposelnost je nižja, proračunski primanjkljaj je stabiliziran, izvoz raste. In zdaj, po tej vseeno boljši sliki kot januarja in februarja, nekateri pravijo, da je treba klicati trojko - kje so bili pa prej, če je res tako?

Ali bomo zaprosili za program pomoči, bo torej jasno, ko bo znana višina potrebnih sredstev za sanacijo bank?

Takrat menim, da je naša dolžnost, da pogledamo, kako lahko najbolje in hkrati najceneje za državljanke rešimo te probleme.

Ali bo država iskala svež kapital na mednarodnih finančnih trgih? Nekateri poznavalci menijo, da bi bilo to zdaj samomorilska misija ...

Do konca leta smo lahko popolnoma mirni, lahko poplačujemo vse svoje obveznosti. Že maja ob zadnjem zadolževanju nam je marsikdo govoril, da nam ne bo uspelo. Pa nam je, po opravljeni konverziji je bilo to celo cenejše zadolževanje kot eno prej. Ključno je, da ne čakaš do konca, da nisi potisnjen ob zid. V tem trenutku še ne bi bilo samomorilsko, če so razmere na trgu, če so interesenti, ki so nam pripravljene denar posoditi.

Bi se bilo - s sedanje časovne točke - morda smiselno obsežneje zadolžiti že prej?

Sedaj je lahko gledati nazaj. Če bi vedela, da bodo nastali zamiki pri sanaciji bank, bi bilo verjetno smiselno. A bili smo trdno prepričani, da bomo to lahko naredili hitro oz. smo se pogovarjali - a Bruselj ni pristal -, da bi najprej očistili banke, potem pa delali stresne teste. Edini argument, da nas je EU v to prepričala, je bil, da bodo skozi stresne teste morale vse evropske države. Slovenija bo na Svetu EU, ko bomo govorili o bančni uniji, vztrajala, da bodo pogoji, ki veljajo za slovenske banke, veljali za vse banke v bančni uniji. Ne pristajamo na to, da bomo poskusni zajček.

Ste pa precej kritični do Bruslja ...

V tem trenutku glede bank res.

A na nek način bo vaš partner pri reševanju ...

Partner? Če je partner, potem se verjetno pogovarjamo in ne postavljamo enostranskih pogojev. Čeprav po drugi strani glede stresnih testov razumemo, da če ne bi tega naredili letos, bi morali pa prihodnje leto. Je pa res, da smo prvi. In zato bodo morali razumeti tudi naše zahteve, da to velja za vse. Kritična sem, ker mislim, da bi lahko določene stvari naredili že prej in imeli kakšne pozitivne rezultate, mislim predvsem na gospodarsko rast.

Prvi rezultati skrbnega pregleda NLB naj bi bili znani sredi oktobra. Ali boste počakali na konec vseh skrbnih pregledov in šele potem sporočili rezultate?

Prav je, da počakamo celoto in potem celovito sliko ne samo skomuniciramo, ampak tudi rešujemo.

Za 15 podjetij, določenih za privatizacijo, postopki že tečejo - kako pa je s pravno celovite strategije za upravljanje z državnimi naložbami? Pred časom ste rekli, da si želite, da bi do konca leta prodali eno podjetje, eno banko?

Teh 15 podjetij je izvzetih iz strategije, ker smo se glede njih že odločili. Hkrati s spremembo zakona o SDH, ki je zdaj v javni obravnavi in menim, da ga bomo kmalu uskladili v koaliciji, se bo pripravila strategija. Glede prodaje banke slabo kaže, ker je težko najti vlagatelja, dokler ni rezultatov stresnih testov. Glede podjetja - gre za Helios - pa naj bi bili dogovori v sklepni fazi. To bi bil zelo dober signal, da smo resni.

Ali se vam zdi, da dovolj aktivno iščemo tuje investitorje?

Pot gospodarstvu smo začeli kar aktivno odpirati. Zadnja zelo pozitivna izkušnja je bil obisk v Srbiji, kamor sem peljala tudi pomembne gospodarstvenike, in kjer sva oba s predsednikom vlade Ivico Dačićem tudi sodelovala na poslovnih konferenci. Dogovarjamo se, da bomo v nekaj evropskih industrijskih prestolnicah do konca leta pripravili investicijske konference, na katerih bomo predstavili ta prvi sveženj podjetij, za katere iščemo investitorje. Naša obljuba in zaveza ljudem pa je, da najdemo strateškega partnerja, tj. lastnika, ki bo skrbel za razvoj podjetja in ga ne bo zaprl, ter primerno kupnino skozi konkurenco.

Privatizacija je tudi eden od vzvodov za zmanjšanje političnega vpliva v podjetjih. Korporativno upravljanje je bilo na račun zadnjih dogodkov v Luki Koper deležno precejšnjih očitkov. Ali je ta poteza škodila Sloveniji tudi v očeh mednarodnih investitorjev?

Predlog zakona o SDH je bil v velikem delu usklajen tudi s protikorupcijsko komisijo, predvsem glede postopkov. En primer pa ne verjamem, da nam je v mednarodnih okoljih zelo škodoval. Sem pa že takrat povedala, da sem nad takimi koraki razočarana. Edino, kar se mi zdi v primeru Luke Koper sporno, je, da še danes ne vemo, kaj so bila merila in kriteriji, ki so jih kandidati za to mesto morali izpolnjevati. Ne strinjam pa se s tistimi, ki pravijo - tudi znotraj koalicije -, da lahko nadzorniku naročiš, kako bo glasoval.

Sami ste večkrat omenili, kako pomembna je politična stabilnost, podobni signali prihajajo iz Bruslja. Kakšna je vaša vloga pri zagotavljanju politične stabilnosti? Odlični ste se vezati zaupnico na proračun.

Kar je pomembno predvsem za politično stabilnost. S tem izpolnjujem zavezo, ki sem jo dala, ko smo podpisovali dogovor o sodelovanju v koaliciji. Hkrati se mi je zdelo prav, da zaupnico vezem na tako pomemben dokument, tudi zaradi opozoril iz Bruslja. Še posebej, ker verjamem, da je dober in da ne bo potreboval rebalansa v začetku prihodnjega leta, na kar bi lahko vezala zaupnico. In kar nekaj kompromisov je bilo treba skleniti, da smo ga koalicijsko uskladili.

Opozicija vam očita ravno to, da zaupnico vezete na koalicijsko usklajen predlog in niste dovolj pogumni, da bi jo vezali na kaj manj usklajenega.

To je njihova ocena. Proračuna ni tako lahko sestaviti, kot govorijo v opoziciji. Vezavo zaupnice na proračun pa so koalicijski partnerji lahko pričakovali tudi že v času usklajevanja proračuna, saj sem jim namreč že prej povedala, da bo moj korak po vsej verjetnosti takšen. Navsezadnje pa se mi zdi prav, da v koaliciji uskladimo stvari prej in ne izsiljujemo eden drugega z zaup-

Slovenska premierka Alenka Bratušek

nico v parlamentu. Doslej smo se uspeli uskladiti glede vsega in verjamem, da bo tudi naprej tako.

Kljub uspešnemu usklajevanju pa smo tudi v vaši koaliciji priča nekaterim nesoglasjem. Se nam obeta še kak koalicijski vihar?

V vladi smo štiri stranke in imamo različne poglede na določena vprašanja in to je pričakovati tudi v prihodnje. A to, kar se je se je dogajalo ob sprejemanju proračuna, ni bil vihar. Čeprav morda kdo znotraj koalicije stori kaj, da bi si okreplil javnomnenjsko pozicijo.

A morda je prav, da še enkrat povem: nikoli se nismo pogovarjali o zniževanju pokojnin. Res smo se pogovarjali o redefiniciji letnega dodatka za rekreacijo in iskali prihranke med 40 in 50 milijoni evrov. Ob tem smo bili pripravljene na kompromis, da tistim z najnižjo pokojnino damo celo nekaj več, a bi to pomenilo, da bi mejo 622 evrov prestavili nekoliko nižje. Torej, če bi bil res tak vihar, ne bi tako hitro našli kompromisa in uskladili proračuna. Sama sem bila pravzaprav ves čas usklajevanja glede proračuna mirna. Res pa je, da nisem želela posameznih ukrepov javno razlagati. Prav je, da jih predstavimo, ko jih uskladimo.

Enako je bilo z minimalno plačo, kjer se nikoli nismo pogovarjali, da bi se nižala. Pogovori so tekli v smeri, da bi se za določeno obdobje v posameznem podjetju socialni partnerji lahko dogovorili, da bi bila ta plača lahko tudi nižja.

Kakšno je sodelovanje z opozicijo?

Moja izkušnja je, da z največjo opozicijsko stranko sodelovanje praktično ni možno, skratka niso pripravljene na noben kompromis. Medtem ko sta se SLS in NSi pripravljene pogovarjati. Tak primer je bilo denimo sprejemanje fiskalnega pravila, tudi proračuna. To so stvari, ki se v naši državi dogajajo prvič. Noben predsednik vlade še ni predstavil proračuna opoziciji, preden bi bil sprejet v vladi. Pa to ne pomeni, da želim njihovo podporo. Preprosto sem hotela, da vedo, kaj je v proračunu vključeno. Enako je bilo s socialnimi partnerji. Sejo vlade smo predstavili, da bi jim ga predstavili, oni pa so po dveh minutah vstali in zapustili sejanec. To je bila zelo dobra šola zame.

Vedno več slišimo zgodbe o stiskah ljudi, revščini. Vas čisto osebno, kot žensko, mati, prizadenejo?

Zelo me prizadenejo in lani smo se v opoziciji zelo angažirali, da smo uspeli zagotoviti dodatna sredstva za brezplačno prehrano v šoli, da imajo otroci vsaj enkrat na dan topel obrok. Je pa dejstvo, da moramo v Sloveniji zagotoviti boljšo gospodarsko rast, da bomo dobili nova delovna mesta in

znižali brezposelnost. Za to pa rabimo takojšnjo sanacijo bank.

Skratka cel niz korakov je, ki morajo slediti eden drugemu, da bomo prišli do tja. In zato, da bomo lahko pomagali najšibkejšim, bo mogoče s tem družbenim dogovorom treba doreči tudi, kaj bomo komu vzeli. Zdi se mi prav, da tisti, ki imamo več, tudi več prispevamo k tej družbi, socialni družbi.

Kdaj bomo izšli iz krize?

Po aktualnih gospodarskih napovedih leta 2015. Moje osebno prepričanje pa je, da če uspemo sanirati banke, že v letu 2014.

Minuli teden smo spremljali tudi pestro strankarsko dogajanje PS. Kako gledate na razplet?

Osebno sem bila že na začetku proti sklicu kongresa to jesen, in sicer zato, ker menim, da je prav, da katera koli stranka, ne le PS, dobi svojega vodjo neposredno pred volitvami. Da tudi tisti, ki se bodo s stranko pogovarjali po volitvah, vedo, da je to nekdo, s katerim bodo sodelovali cel mandat. Drugi razlog je bil, da menim, da se v tem trenutku PS nima časa ukvarjati sama s seboj. Tudi če sem osebno, kot Alenka Bratušek, politično kaj izgubila s tem, da sem pristala na odložitve kongresa, mislim, da je to edina stvar, ki sem jo morala narediti. V tem trenutku ni na prvem mestu Alenka Bratušek, na prvem mestu je država.

Pomembna pa se mi zdita soglasna podpora izvršnega odbora in dejstvo, da kongresa nismo prestavili le za nekaj časa, ampak na čas pred volitvami.

Bi si želeli podporo Zorana Jankoviča?

Prepričana sem, da mi je gospod Jankovič svojo podporo dal s tem, ko je omogočil, da oblikujem vlado.

Torej ne pričakujete sklica izrednega kongresa?

Tega ne pričakujem. Predvsem zato, ker sva oba kandidata dala soglasje za preložitev kongresa. Z Zoranom Jankovičem sicer od četrtega nisem govorila.

Koalicija torej ostaja za zdaj trdna, kaj pa vlada? Kar nekaj se je govorilo o možnih menjavah, tudi odhodih, ena interpelacija je že vložena, druga se še obeta ...

Tudi to so bile špekulacije novinarjev, z nobenim ministrom se o tem nisem pogovarjala, tudi mi nihče ni omenjal odhoda. Dejstvo pa je, da bom ministra ali ministrice zamenjala, če z njihovim delom ne bom zadovoljna.

Torej ste zaenkrat z njimi zadovoljni?

Da.

Za STA sta se pogovarjali Barbara Strukelj in Mojca Zorko

GORICA - Dvojezičnost na novi avtocesti bo predmet poslanskega vprašanja

Dvojezično krožišče »zadovoljiva rešitev«

»Dosegli smo zadovoljivo rešitev,« je včeraj izjavil direktor družbe Autovie Venete, Enrico Razzini, ko je nekaj minut po enajsti uri zapustil sejno sobo goriške prefekture, kjer je potekalo razčiščevanje vprašanja dvojezičnih smerokazov na štandreskem krožišču in na nastajajočem avtocestnem odseku A34 Vileš-Gorica.

Soočanje z avtocestnim koncesionarjem je skicala prefektnja Maria Augusta Marrosu, potem ko se je nanjo, na Autovie Venete in na župana Gorice obrnil goriški predsednik SKGZ Livio Semolič. Njegovo pismo je bilo izraz zaskrbljenosti za spoštovanje zakonskih norm o vidni dvojezičnosti na štandreskem krožišču, hkrati pa tudi reakcija na Razzinijevo trditev, da naj bi bila dvojezičnost na avtocesti v nasprotju s prometno zakonodajo. Tako je namreč Razzini odgovoril sovedenjski županji Alenki Florenin, ki je avtocestno podjetje pozvala k upoštevanju zaščitnega zakona 38/2001 in še zlasti 10. člena o vidni dvojezičnosti na območju Sovodenj.

Na prefekturi je bilo včeraj doseženo, da bodo cestna znamenja na celotnem štandreskem krožišču dosledno dvojezična, kar pa zadeva dvojezičnost na avtocesti, za Semoliča rešitev še zdaleč ni »zadovoljiva«. Zato poslanka Tamara Blažina že pripravlja poslansko vprašanje, ki ga bo naslovila na ministrstvo za promet in infrastrukturo. Med drugim bo moralo pojasniti, zakaj je njegov funkcionar pred enim letom sporočil družbi Autovie Venete, da dvojezičnost na avtocestah ni dopustna, kar je podkrepil z izjavo, da »na območjih, kjer so prisotne jezikovne manjšine - na primer na Južnem Tirolskem -, ni dvojezičnih napisov na avtocestah«. Funkcionarjeva trditev je skregana z dejstvom, ki je vsem na očeh, da dvojezičnih napisov ne manjka na avtocestah Južne Tirolske, a tudi ne v Dolini Aoste. Na Semoličovo prigovarjanje, naj se mu to pojasni, je Razzini odgovoril, da ni seznanjen s praksami v drugih deželah, da so dvojezični smerokazi na Južnem Tirolskem in v Dolini Aoste morda napaka, ker so v nasprotju s prometno zakonodajo, in da se bodo glede dvojezičnosti vsekakor držali ministrskih navodil. »Napake so zagrešili tudi v Istri, v Belgiji in povsod tam v Evropi, kjer so na večjezičnih območjih avtoceste opremljene z večjezičnimi smerokazi?« je pripomnil Semolič.

»Ker je avtocesta naddržavnega pomena, v kolikor je del petega koridorja, nad državno zakonodajo prevlada evropska, ki naj ne bi dopuščala večjezičnih znamenj. To bomo še dodatno preverili,« je po koncu srečanja zaključke potegnili prefektnja. Župan Ettore Romoli pa se je zavzel, da bi avtocesti na italijanski in na slovenski strani dali ime Gemina, kakor naj bi se imenovala rimska cesta med Oglejem in Emono (Ljubljano). »Ime avtoceste bo A34, druga imena po zakonodaji niso dovoljena, ni pa prepovedano, da jo ljudje imenujemo, kakor želimo, le da to ne bo uradno ime,« je Razzinijev odgovor povzel Romoli, ki je tudi zahteval, naj bo na avtocesti A4 pred Vilešem na smerokazih označena ne le Nova Gorica, a tudi Slovenija, »drugega jo tovarnjaki mahnejo v Slovenijo skozi Trst. Naš interes jih je pripeljati k nam.«

»V namestitve dvojezičnih smerokazov na krožišču pri Štandrežu je družba Autovie Venete privolila, potem ko je župan potrdil, da je v celoti na območju izvajanja odloka o vidni dvojezičnosti. To je pomemben dosežek, mora pa biti tudi začetek doslednega izvajanja dvojezičnosti v Štandrežu, Pevni in Podgori, kjer občina zamuja z zamenjavo enojezičnih tabel. Pri tej zahtevi ne bomo popuščali, saj gre za izvrševanje zakona,« je še opozoril Semolič.

Včeraj na prefekturi

BUMBACA

TRŽIČ Pretepel žensko

Tržiški karabinjerji so v nedeljo vpisali kazensko ovadbo zoper 19-letnega romunskega državljanca. Moški je pred časom oklofural in prebrcal 41-letno Tržičanko ter ji grozil, ženska ga je zato prijavila silam javnega reda. Goriški sodnik za predhodne obravnave je nato 25. septembra zanj odredil prepoved vrnitve v tržiško občino, kjer pa so ga tržiški karabinjerji zalotili v nedeljo zvečer. Mladenič je skušal pobegniti s kolesom, a so ga karabinjerji okrog 22.30 prijeli v Ulici Sant'Ambrogio, v središču mesta. Odpeljali so ga na poveljstvo in ga ovadili na prostosti zaradi kršitve sodnikove odredbe.

GORICA - Leta 2015 sanacija potoka in ureditev mestnega parka ob njem

Preobrazba doline Korna

Dela bo izvedla občina z deželnim denarjem, na voljo je 21.174.000 evrov - Obnovili bodo stari most v Ulici Boschetto

Dolina Korna se bo čez dve leti spremenila v pravi park. »Preobrazbo« območja, ki je danes zanemarjeno, umazano in sprehajalcem neprijazno, bo omogočil načrt za sanacijo in izboljšanje hidravličnih razmer potoka Korna, ki ga bo kot pooblaščenka dežele Furlanije-Juljske krajine izvedla občina Gorica. Projekt je vreden 21.174.732 evrov, predvideva pa ureditev struge, gradnjo odvodnega kanala, ureditev kanalizacijskega sistema v severnem delu mesta ter ovrednotenje Doline Korna, kjer bodo betoniranim bregovom vrnil naravnejši videz, uredili pešpote, zgradili nekaj mostičkov in obnovili kamniti most v Ulici Boschetto, ki je bil zgrajen v 18. stoletju.

Deželni denar za izvedbo del je na voljo že nekaj let in ni vezan na omejitve pakta stabilnosti, dela pa se niso še začela, ker je njihova uresničitev povezana z gradnjo čistilne naprave na slovenski strani meje, o kateri poročamo v sosednjem članku. Načrt so večkrat spremenili, lani jeseni pa je goriški občinski odbor sprejel preliminarni projekt, v katerem so načrtovalci - naveza podjetij Causero, Protecno, Guaran in Naturstudio - upoštevali tudi zaključke slovensko-italijanske komisije za vodno gospodarstvo: na njenem zasedanju, ki je potekalo aprila 2012 v Trstu, je bilo namreč zagotovljeno, da bo naprava za čiščenje odpadnih voda občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica kljub zamudam le zgrajena.

Zdaj pa je točno določen tudi časovni plan, ki se ga bo morala občina Gorica držati pri izvajanju sanacije Korna na italijanski strani meje. Načrtovalna faza se bo morala zaključiti do decembra 2014, nakar bodo stekla dela, ki bodo trajala najkasneje do decembra 2015. Goriška občina, je povedal pristojni občinski odbornik Guido Germano Pettarin, je uspešno izpeljala razlastitveni postopek, družba Irisacqua pa je že začela pregledovati območje intervencije. V okviru sana-

Most v Ulici Boschetto bo obnovljen

Zaraščena struga Korna

BUMBACA

cije bodo s tehniko »mikrotuneliranja« speljali ob potoku podzemno cev, ki bo služila za odvajanje odvečne vode v primeru obilnih padavin in poplav. Strugo in obstoječe podzemne cevi bodo očistili, obnovili pa bodo tudi bregove. Gozdnato območje v Dolini Korna bodo očistili in ovrednotili. Goričani bodo tako v samem mestnem središču dobili še eno zeleno površino, kjer bodo lahko preživljali prosti čas, se sprehajali in srečevali. Neprijeten smrad, ki se danes širi iz čezmejnega potoka, bo takrat le spomin.

NOVA GORICA - Čistilna naprava

»Leta 2015 bo vse končano«

Načrt vrtojbenske čistilne naprave

Razpisi za izvajalce del izgradnje centralne čistilne naprave v Vrtojbi so zaključeni. Rok za izdajo ponudb za zadnji objavljen razpis se je iztekel prejšnji teden. »Ponudbe smo pridobili, komisija sedaj preverja njihovo popolnost in primernost. Pričakujemo, da bo komisija z delom zaključila v dobrem mesecu dni. Gre namreč za več razpisov, zato ima veliko dela, ti postopki pa niso hitri,« je pojasnil Mitja Gorjan iz novogoriškega podjetja Vodovodi in kanalizacija, ki v imenu občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica vodi projekt Centralne čistilne naprave v Vrtojbi.

Zadnje odpiranje ponudb, prispehli na zadnji razpis, je potekalo prejšnji teden, medtem pa je ostale razpise komisija že pregledovala. Izgradnja čistilne naprave, ki bo čistila komunalne vode v občinah Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica, je projekt, ki obsega več med seboj povezanih in dopolnjujočih se delov in torej tudi več razpisov: prvi del obsega rekonstrukcijo obstoječe kanalizacije v Novi Gorici in Šempetru, drugi del predstavlja izgradnjo nove kanalizacije v Mirnu, tretji gradnjo komunalne infrastrukture na območju čistilne naprave: sem sodi dovorna cesta, napeljava elektrike, vode, plin

na ... Četrty del pa je izgradnja tehnološkega dela - čistilne naprave v Vrtojbi. Prvi trije deli projekta so posamično vredni med 6 in 8, čistilna naprava pa 15 milijonov evrov.

»Prvi je bil zaključen razpis za izgradnjo nove kanalizacije v Mirnu. Pričakovati je, da se bodo dela tam tudi najprej začela. Sledila bo rekonstrukcija obstoječe kanalizacije v Šempetru in Novi Gorici, nato komunalna infrastruktura za čistilno napravo in čistilna naprava. V bistvu je več izvajalcev, zato bodo aktivnosti na kanalizacijskem omrežju in na čistilni napravi potekale vzporedno. V letu 2014 in 2015 bo glavna izvedba, v 2015 bo vse končano,« opisuje Gorjan potek del.

Komisija, ki odpira ponudbe in jih pregleduje, mora vso dokumentacijo nato poslati še v potrditev na ministrstvo, sledi podpis pogodbe. »Pričakujemo, da jo bodo župani podpisali še v tem letu. Nato se začne izgradnja,« dodaja Gorjan. »Zaenkrat smo znotraj predvidenega roka, kar se tiče tega, sem optimist, zadeva je obvladljiva. Veliko več pa bo jasnega čez kakšen mesec dni, ko bodo postopki okrog razpisov zaključeni in ko bodo župani podpisali pogodbo,« še dodaja vodja projekta. (km)

GORICA - Podvojili jamstveni sklad

Z mikrokrediti pomagajo družinam v finančni stiski, na voljo je 400 tisoč evrov

Družinam v stiski želijo nuditi konkretno oporo in jim pomagati, da se po težavnem trenutku ponovno postavijo na noge. Zato so Fundacija Goriške hranilnice, Hranilnica FJK (Cassa di Risparmio FVG) in goriška nadškofija obnovile sporazum o financiranju jamstvenega sklada za mikrokredite, iz katerega Karitas že več let črpa sredstva za nudenje pomoči revnejšim občanom iz goriške pokrajine in bližnjih krajev.

Na podlagi sporazuma, ki so ga prvič podpisali leta 2008, so doslej izdali med 40 in 50 posojil letno, z novim dogovorom, ki so ga podpisali včeraj, pa bodo lahko pomagali še večjemu številu ljudi: jamstveni sklad bo v primerjavi s prejšnjim podvojen - znašal bo 200.000 evrov -, kar bo omogočalo Hranilnici FJK, da bo lahko izdala do 400.000 evrov posojil. Družine v stiski bodo lahko pod ugodnimi pogoji najele od 1000 do 3000 evrov posojila, ki ga bodo lahko porabile za plačilo najemnine, položnic, zdravstvenih storitev, šolskih potrebščin ipd.

»Zanimivo, da je med najemniki teh mikrokreditov odstotek ljudi, ki posojilo v dogovorjenem času vrnejo Hranilnici FJK, višji od odstotka dolžnikov, ki jim uspe pravočasno vrniti posojila, najeta pod standardnimi pogoji,« je povedal Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ki je v solidarnostni projekt vložila 150.000 evrov. V imenu Hranilnice FJK, ki je dala na razpolago 50.000 evrov, je pozdravil predsednik Giuseppe Morandini, direktor goriške Karitas Paolo Zuttion pa je poudaril, da se na ustanovo obrača vse več družin v težavah. »Naša naloga je, da jih spremljamo in jim pomagamo, da ponovno shodijo,« je povedal Zuttion. Goriški nadškof Carlo Roberto Maria Radaelli je pohvalil pobudo in izpostavil pomen sodelovanja med različnimi ustanovami. »Želim si, da bi po tej poti nadaljevali. Lep bi bilo, da bi nam uspelo

vedal Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ki je v solidarnostni projekt vložila 150.000 evrov. V imenu Hranilnice FJK, ki je dala na razpolago 50.000 evrov, je pozdravil predsednik Giuseppe Morandini, direktor goriške Karitas Paolo Zuttion pa je poudaril, da se na ustanovo obrača vse več družin v težavah. »Naša naloga je, da jih spremljamo in jim pomagamo, da ponovno shodijo,« je povedal Zuttion. Goriški nadškof Carlo Roberto Maria Radaelli je pohvalil pobudo in izpostavil pomen sodelovanja med različnimi ustanovami. »Želim si, da bi po tej poti nadaljevali. Lep bi bilo, da bi nam uspelo

Podpis dogovora na sedežu Fundacije Goriške hranilnice

BUMBACA

v bodoče pripraviti tudi projekt za spodbujanje zaposlovanja, preko katerega bi lahko pomagali mladim in jim vplili novega upanja,« je predlagal nadškof.

Fundacija Goriške hranilnice je v letošnjem letu za 60 odstotkov povečala prispevke, namenjene socialni. 45.000

evrov je namenila projektu Emporija solidarnosti, ki ga bodo po goriškem zgledu pred koncem leta odprli v Trzinu, 50.000 evrov pa projektu »Famiglie in salita«, ki ponuja brezposelnim priložnost za občasno zaposlitev. Za obema projektoma stoji goriška Karitas. (Ale)

GORICA - Na soočanju z deželima odbornikoma glasen poziv k čezmejnosti

Je goriški šport zdrav?

O »zdravju« goriškega športa, pa tudi o željah in načrtih za njegovo nadaljnjo rast je tekla beseda na dobro obiskanem ponedeljkovem posvetu v palači Attems Petzenstein na goriškem Korunu. Pobudo zanj je dala pokrajina, na soočanje s predstavnikoma goriškega športa pa sta prišla deželna odbornika Gianni Torrenti, ki je poverjen za kulturo in šport, ter Sara Vito, ki vodi resorja okolja in energije, bila pa je že goriška odbornica za šport in finance.

Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in pokrajinska odbornica za šport Vesna Tomšič sta uvodoma ocenila, da je športno gibanje na Goriškem pestro in živahno, gibvanje pa da ni ubralo napačnih, pogubnih poti, kot se to marsikje dogaja, sta pripomnila. Poudarila sta tudi, da je šport dodatna vrednota, ki vsestransko bogati človeka, društvo in širšo skupnost. Čeprav je govor o ljubiteljskem športu, so vodstveni kadri podvrženi istim zakonskim predpisom kakor upravitelji profesionalnih klubov, sta še opozorila. Splošna kriza je z oslavitvijo gospodarskih dejavnosti prizadela tudi športne kroge, ki vse manj lahko računajo na sponzorje, naj deželna uprava zato pojasni - tako se je glasil njun poziv -, kako naprej in predvsem v katero smer: v vrhunski šport ali v množičnost. Tomšičeva je med drugim še napovedala, da na pokrajini pripravljajo projekt, ki bo omogočil manjšo porabo elektrike, plina in vode v športnih objektih; to je strošek, ki hudo bremeni blagajne društev, pa tudi občinskih uprav. Navadne žarnice, ki »žrejo« elektriko, bo treba zamenjati z LED svetlobnimi telesi, telovadnice opremiti s sončnimi kolektorji in jih primerno izolirati. Sara Vito je potrdila možnost, da bo omenjeni projekt deležen evropske podpore. S tem v zvezi je posegel Franco Tommasini v imenu olimpijskega odbora CONI, ki je o pokrajinskem projektu o energetski varčnosti dejal, da je ambiciozen in uresničljiv. To bi predstavljalo pravo novost v Italiji, Goriška, ki je ena izmed najmanjših italijanskih pokrajin, pa bi se znašla v vlogi pionirja in inovatorja. Tommasini, pa tudi marsikdo izmed navzočih, je nato poudaril, da so stiki s športnimi krogi iz Slovenije izredno pomembni in deloma še neizkoriščen potencial. Z razliko od ostalih treh pokrajin v Furlaniji-Juljski krajini je Goriška najbolj čezmejno naravnana, kar se odraža na primer pri nadgradnji turnirja ali organizaciji netekmovalnega pohoda čez državno mejo. Te prednosti Goriška ne sme zanemariti, a jo mora dodatno razviti. Pritrdil mu je predstavnik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI), Igor Tomasetig. Omenil je lansko evrop-

sko kajakaško prvenstvo, ki je imelo čezmejni pečat, a se kljub temu v Gorici ni nič premaknilo. V Solkanu imajo vrhunski kajakaški poligon, je opozoril, na italijanski strani meje pa niso urejeni niti dohodki do Soče. Dejavnosti na reki bi lahko bile v veliko pomoč pri uveljavitvi soškega in pevmskega parka, svoj »lonček« pa bi lahko pristavili tudi krajevni turistični operaterji, je še bilo povedano.

V nadaljevanju so se oglasili predstavniki različnih športnih panog ter iznesli mnenja in predloge, izrazili so tudi nezadovoljstvo zaradi birokratskih zapletov ter slabih odnosov med društvi in javnimi upravami. Na težave, s katerimi se spopadajo, so opozorili tudi predstavniki zdru-

ženj za invalide, bolne in prizadete, ki iščejo priložnosti, da bi s pomočjo športa izboljšali kakovost življenja svojih varovancev.

Deželni odbornik Gianni Torrenti je v svojem dolgem odgovoru na namige, ki so prišli iz dvorane, najprej dejal, da je treba vzpostaviti neko ravnovesje med športnimi panogami in dogodki. Pomembno je tudi - je dodal -, da se pri načrtovanju pobud in reševanju težav dežela, pokrajine in občine dogovarjajo. Krizno obdobje nam narekuje, da se morata šport in turizem vse bolj povezovati. Takšne sinergije je so v interesu vseh. Glede financiranja - kar je seveda eno izmed najbolj občutljivih vprašanj - je povedal, da na deželi ob-

navljajo in posodablajo parametre za doodeljevanje prispevkov, zato da bi dosegli čim bolj pravično obliko porazdeljevanja vedno bolj skopih sredstev. Omenil je še spremembo v postopku vlaganja društvenih prošnji na deželo: po novem rok ne zapade več 31. januarja, temveč 30. novembra vsakega leta. Še naprej bo dežela financirala projekt »Movimento 3S« (šport, šola, zdravje), je zagotovil, glede pakta stabilnosti, ki greni življenje krajevnim upraviteljem, pa je napovedal, da bo dežela sprostila denar, ki je že bil dodeljen, a ni še bil izplačan. Torrenti je nazadnje tudi sam podprl skupno željo športnih akterjev Goriške, da se še tesneje povežejo s športnimi dejavniki v Sloveniji. (vip)

Ponedeljkov shod predstavnikov goriškega športa v palači Attems Petzenstein, poleg pokrajinskih upraviteljev sta se ga udeležila deželna odbornika Gianni Torrenti in Sara Vito

BUMBACA

SOVODNJE Telefonske goljufije

Prosijo za dobrodelne prispevke

»Kličem iz onkološkega centra CRO iz Aviana, zbiram prostovoljne prispevke. Če nam želite pomagati, lahko pridem že danes na vaš dom po denar.« Približno tako se po telefonu predstavlja goljuf, ki je v zadnjih dneh poklical več prebivalcev sovodenske občine. V ponedeljek je klic prejela gospa iz Sovodeni, ki pa je takoj posumila, da nekaj ni v redu, in je prošnjo zavrnila. Center CRO namreč nikakor ne zbira prispevkov po domovih. Še istega dne je isti goljuf (ali njegov pajdaš) poklical tudi družino, ki stanuje v Rupi. Tokrat je zbiral denar za drugo ustanovo, tudi v tem primeru pa ni bil prepričljiv.

GORICA - Deželna cesta št. 117 V čelnem trčenju huje ranjen moški

V prometni nesreči na državni cesti št. 117 med Ločnikom in Štandrežem so bile včeraj ranjene tri osebe. V čelnem trčenju med dvema avtomobiloma se je najhujše poškodovale 65-letni Gorican G.F., ki so ga z rešilnim helikopterjem odpeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje.

Nesreča se je zgodila okrog 17.10. 67-letna Goricanka M.B. je sedela za volanom osebnega avtomobila Fiat Panda, ob njej je bil tudi 65-letni mož G.F. Peljala sta se proti Sloveniji, v nasprotni smeri pa je pripeljal avtomobil znamke Alfa Romeo GT, ki ga je upravljal 37-letni Videmčan P.M. Po prvih informacijah naj bi voznica na odseku deželne ceste, na katerem je prehitavanje prepovedano, skušala prehiteti tovorno vozilo; ko je zasedla nasprotni voznik, je trčila v avtomobil Videmčana, ki se ji ni uspel izogniti. Na prizorišču nesreče je prišla rešilna služba 118, ki je oba voznika in potnika odpeljala v bolnišnico, pripeljala se je tudi prometna policija iz Trziča, ki preučuje okoliščine nesreče. 65-letnega Goricana so iz goriške bolnišnice zaradi hujših poškodb odpeljali v Videm.

GORICA - Pouk telovadbe PalaBrumatti cenejši in tudi »dvojezičen«?

Občinski svetniki SSK oporekajo odločitvi uprave

Občinski svetniki Božidar Tabaj, Marilka Koršič in Walter Bandelj (SSK-DS) so vložili svetniško vprašanje, v katerem zahtevajo od goriškega župana in podžupana pojasnila v zvezi z odločitvijo, da bodo v letošnjem šolskem letu učenci slovenskih osnovnih šol Oton Župančič iz Gorice in Josip Abram iz Pevne imeli pouk telesne vzgoje v telovadnici na Rojcah.

Svetniki sprašujejo upravitelja, ali bo nova rešitev - doslej so učenci dveh slovenskih šol telovadili v Kulturnem domu - res stroškovno cenejša, zanima pa jih predvsem to, ali je bila občinska telovadnica opremljena z dvojezičnimi napisi. Ne nazadnje želijo trije svetniki izvedeti od župana in podžupana, zakaj ni bila uprava Kulturnega doma pravočasno obveščena o spremembi, saj je tako utrpela škodo, ker bo imela delno neuporabljeno telovadnico. »Podpisani občinski svetniki izražamo zaskrbljenost nad odločitvijo goriške občinske uprave, ki ni upoštevala pomembnih vidikov, predvsem prisotnosti in vidljivosti slovenskega jezika, in pozivamo gospoda župana in podžupana, naj celotno zadevo še enkrat premisli,« pišejo Koršičeva, Tabaj in Bandelj.

ŠTEVERJAN Občina računa na »zakladek«

Radi bi ga namenili tekočim stroškom

Tudi števerjanski občinski svet je na zadnji seji preverjal finančna ravnovesja in stopnjo izvajanja načrtov v letošnjem letu. V proračun so bile vključene le malenkostne spremembe, občinski svet pa je na podlagi mnenja odgovornega za finančno službo in revizorja vzel na znanje, da je proračun uravnotežen in »da so bili programi in cilji, ki jih je vnaprej določila občinska uprava, delno doseženi, medtem ko se ostali še izvajajo glede na razpoložljive vire.« Sklep je občinski svet sprejel z glasovi večine, opozicija se je vzdržala.

»Za spremembe proračuna imamo čas do 30. novembra. Bistvenih sprememb ne bo, kvečjemu prerazporejanje sredstev med obstoječimi postavkami in prilaganje na dejanske prihodke oz. odhodke,« je povedal odbornik Milko Di Battista. Tako kot ostale občine v goriški pokrajini bo tudi Števerjan prejel del t.i. »zakladka« od prodaje podjetja za javne storitve IRIS. »Naš delež v družbi IRIS je bil zelo majhen, zato bo vsota, ki jo bomo prejeli do decembra ali verjetneje v prvih mesecih prihodnjega leta, omejena. Pritiče nam okrog 25.000 evrov, za zdaj pa še ne vemo, čemu jih bomo namenili. Del sredstev bi radi porabili za kritje tekočih stroškov za elektriko, ki se bodo predvidoma povečali, ker smo poskrbeli za izboljšanje javne razsvetljave med osnovno šolo in Križiščem, v Klancu in na Bukovju,« je pojasnil odbornik in dodal, da bodo morali še preveriti, ali je »zakladek« sploh mogoče izkoristiti za kritje tovrstnih stroškov. (Ale)

GORICA - 15. Fotosrečanje v organizaciji Skupine 75

Avtorji iz treh držav

Svečano odprtje razstave so izkoristili za podelitev častnega priznanja Zdenku Vogriču

Tudi 15. Fotosrečanje v organizaciji fotokluba Skupina 75 je v goriški Kulturni dom privabilo številne ljubitelje fotografije. Vabilu so se odzvali avtorji iz treh držav: po nekajletni odsotnosti se je fotografom iz Italije in Slovenije spet pridružila Hrvaška. Po že ustaljeni praksi se na fotosrečanjih Skupine 75 zbere šest fotografov in en fotoklub, letos so to dva fotografa iz Italije, dva iz Slovenije, fotografinja iz Hrvaške, član Skupine 75 ter fotoklub iz Kamnika. Na sobotnem odprtju so bili prisotni vsi avtorji z izjemo mlade Zagrebčanke, Jelene Blagović, ki ji je bolezen prekrizala načrte.

Uvodoma je pozdravil predsednik gostiteljskega fotokluba, Silvan Pittoli, nakar sta fotografje v slovenščini in italijanščini predstavili Lorella Klun in Slavica Radinja. Jelena Blagović iz Zagreba nas s svojimi deli popelje v družinsko zapuščino, v predale polne spominov, med drobce preteklosti, ki se prenaša iz generacije v generacijo. Matej Peljhan iz Ljubljane s serijo diptihov raziskuje medsebojne odnose, med potrebo po druženju, pa tudi o sporih in psiholoških neravnovesjih; junak njegovega niza je Ostržek v mario- netni upodobitvi. Tudi Tone Stojko prihaja iz Slovenije in je uveljavljen reporter in photo editor; igra se z lučjo in fokusom

Sodelujoči avtorji (zgoraj), Silvan Pittoli izroča priznanje Zdenku Vogriču (desno)

FOTO VIP, TONE STOJKO

ter žensko telo prekrije z barvo in energijo, dokler ne pride do meja abstrakcije. Stefano Tubaro iz Furlanije se premika skozi opuščene tovarniške hale in se zau- stavlja na panojih, ročkah, vzvodih in mehanizmih; izpostavi prostor in ponovno prebere okolje. Goričan Giovanni Viola, sicer več kot dvajset let koordinator posoških fotografskih društev, preko vlažnih gozdov privede na plan skrivnostnih lik brez časa in starosti, nekako učlovečenje starodavnih strahov. Član Skupine 75 Miran Vižintin pa izkoristi razprševanje tekočin in posnetkov makro fotografije ter preoblikuje kapljice olja, ki se kot celice širijo, krčijo in obnavljajo. Pri tem ustvarja briljantne filigrane.

Letošnji gost je Fotoklub Kamnik, ki se v Kulturnem domu predstavlja s serijo posnetkov »FKK Off!« avtorjev Egona Bajta, Klemna Brumca, Klare Galičič, Tonija Grebenca, Blaža Janežiča, Jerneja Ka-

šeta, Manuelle Kotnik, Marka Kotnika, Maše Kotnik, Dušana Letnarja, Jane Narkst, Roberta Novaka, Ane Pogačar, Janeza Ravnikarja, Ane Stanovnik Perčič in Aleša Senožetnika.

V imenu goriške pokrajine je odbornik za kulturo Federico Portelli izpostavil odmevnost fotosrečanja in njegovo umeščenost v evropski prostor. Pohvalil je prireditelje in z njimi Kulturni dom, da kljub krizi, ki ji ni še videti konca, zgle- dno vztrajajo. Sobotno odprtje razstave so izkoristili za podelitev častnega priznanja Skupine 75 Zdenku Vogriču, ki je pred kratkim dopolnil 85 let; bil je med ustanovitelji fotokluba in tudi njegov pred- sednik. Za glasbeno kuliso sta poskrbela gojenca Glasbene matice, Štefanija Suc na flavto in Giacomo Zotti na klavir. Raz- stavo, ki bo do 19. oktobra na ogled po ur- niku Kulturnega doma, spremlja ličen ka- talog. (vip)

NOVA GORICA - Goriški praznik jeseni Petdeset marmelad tekmuje za nagrado

Krajevna skupnost je za petek in soboto pripravila bogat program

Regratova, žajbljeva, lovorjeva, drnjuljeva, češnjeva, figova, hruškova s čokolado, pa tudi »klasična« slivova, marelčna in breskova ... To je le nekaj od petdesetih vrst marmelad, ki so jih izdelali tisti, ki marmelado kuhajo za prodajo, pa tudi čisto običajne gospodinje in gospodinje, in svojimi dobrotami kandidirajo za Naj goriško marmelado 2013. Gre za čisto resno tekmovanje, ki ga bodo to soboto v Novi Gorici prvič izvedli na ravno tako prvi izvedbi Goriškega praznika jeseni.

Ker so pri novogoriški Krajevni skupnosti zaznali, da je v mestu med septembrom in novembrom zatišje kar se tiče zabavnih prireditev, so se odločili udejanjiti že kakšnih sedem let staro idejo o prazniku jeseni. »Oktober smo izbrali zato, ker je november že zasičen z martinovanji. S tem praznikom v krajevni skupnosti tudi nadomeščamo že nekoliko izpeto martinovanje, ki ga ne bomo več organizirali,« pojasnjuje predsednica novogoriške Krajevne skupnosti Boža Mozetič. In tako se je letos rodil Goriški praznik jeseni, za katerega organizatorji upajo, da bo postal stalnica. Na prvi izvedbi bo, poleg ostalih jenskih pridelkov iz okolice, glavno besedo imela marmelada. Ocenjevanje oddanih 50 vzorcev - količina je prese- netila še same organizatorje - te dni poteka na novogoriški biotehniški šoli, na pomoč so jim priskočili tudi strokovnjaki iz ljubljanske biotehniške fakul- te. »Ocenjujejo barvo, vonj, okus in čvrstost,« pojasnjuje Simon Kovač, ki je skupaj z Aleksandrom Lipičarjem ideji oče novega praznika. Prispeli vzorci se bodo za nagrade potegovali v treh ka- tegorijah: kategoriji marmelad iz sadja, marmelad iz sadja z dodatki, kot so

oreški in začimbe, ter v kategoriji po- sebne marmelade. Med prispelimi vzorci so jih največ oddali tisti, ki marmela- do ljubiteljsko kuhajo doma, za lastne potrebe, slabši je bil odziv tistih, ki do- mačo marmelado izdelujejo za prodajo. V soboto se bodo sicer na stojnicah na Bevkovem trgu, kjer bo potekala pri- reditev, predstavile tudi nekatere oko- liške kmetije s svojimi pridelki.

Letošnji Goriški Praznik jeseni se bo pričel že v petek ob 18. uri s preda- vanjem in vodeno degustacijo v galeri- ji Frnaža: etnologinja Katja Kogej bo spregovorila na temo Sadno bogastvo - izročilo in priložnosti. Obiskovalci se bo- do lahko poučili o tem, katero sadje in vrtnine se je vlagalo včasih in katero danes. Sobotni program se pričinja ob 10. uri na Bevkovem trgu s prodajo kme- tjskih pridelkov na stojnicah, novogo- riška biotehniška šola pa bo na licu me- sta prikazala kuhanje marmelade in pre- šanje sadja. Ob 15. uri bo otroški živ žav z Damjano Golavščak, nastopila bo še plesna skupina Surayya, uro kasneje bo- do na voljo domače dobrote kot so ko- stanj iz Vitovelj, fritalja z Gradišča in po- lenta iz Ozeljana, ob 19. uri bo nastopil ansambel Veseli svatje, ob 20. uri pa bo- do razglasili zmagovalke med marme- ladami. »Lahko bi ponujali tudi čevap- čiče, a smo praznik želeli že v začetku zavestno promovirati avtohtono, lokalno pridelano hrano,« poudarja Kovač.

»Prepričana sem, da smo na prvi poti. Ne zavedamo se, kaj vse imamo v okolici - dobro zemljo, pridelke - in ka- ko lahko vse to izkoristimo. Na ta na- čin se bo zagotovo ustvaril tudi kontakt med pridelovalci in potrošniki,« meni Mozetičeva. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 »I Puffi 2«; 20.00 - 22.10 »Rush«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.15 - 22.10 »Gra- vity« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Dia- na - la storia segreta di Lady D.«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »I Puffi 2«; 19.50 - 22.10 »Rush«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Dia- na - La storia segreta di Lady D.«.
Dvorana 3: 17.15 - 20.30 - 22.15 »Gra- vity« (Digital 3D).

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Bling Ring«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anni felici«.

Šolske vesti

STRATEŠKI DESIGN, 80-urni tečaj po univerzitetni diplomi za specializacijo na področju upravljanja organiziranih enot. Od metodologije analize do tehnik project managementa s posebnim poudarkom na marketinških strategijah v gostinstvu. Tečaj je brezplačen, financira ga Evrop- ski socialni sklad. Namenjen je odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno di-

plomo; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@ad- formandum.org).

»DOMAČE NALOGE: OTROKOVA OD- GOVORNOST ALI STARŠEVSKA DOLŽ- NOST« (Kako lahko pomagamo našim otrokom pri domačih nalogah) je naslov srečanja za starše, ki ga organizira Dija- ški dom v sklopu »Šole za starše« v sredo, 16. oktobra, ob 17.30 v Dijaškem do- mu. Na vprašanja kot so: čemu sploh do- mače naloge, ali je naloge preveč, kolo- ko in kako naj sodelujemo starši, bo od- govarjala psihologinja, psihoterapevka in profesorica na srednji šoli Suzana Per- tot. Poskrbljeno bo za varstvo otrok (po predhodni najavi); informacije po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

ČETRTE POHOD PO GREGORČIČEVI PO- TI bo v soboto, 12. oktobra: od 9. ure dalje prijava udeležencev pri prvi spomin- ski tabli ob spomeniku renškim zidarjem v Renčah; ob 9.30 začetek pohoda iz Renč mimo Oševljeka na Gradišče do Gregorčičevega hrasta na Cinkovcu s povratkom do Arčonov. Ob slabem vremenu pohod odpade.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organi- zirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni av- tobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom v oazi. Po povratku bo ogled vinske kle- ti, kjer bodo ponudili narezek in poku- šnjo vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdolu in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

SPDG organizira v nedeljo, 13. oktobra, iz- let na Goličico (2108 m, zahtevno brez- potje-3 ure do vrha). V slučaju prena- močenega terena ali nizke oblačnosti bo izlet preusmerjen drugam. Odhod ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši; informa-

cije po tel. 339-7047196 (Boris), bo- ris@spdg.eu.

KRUT vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra z vožnjo preko Salzburga v Linz na ogled božičnih sejmov in sa- mostana Kremsmuenster, med povrat- no vožnjo postanek v mestecu Sty; in- formacije in prijave na sedežu v Ul. Ci- cerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novem- bra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obe- šečajo, da bodo v Gorici sestanki po- tekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. Delovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomese- čna sobotna snidenja v Doberdolu od 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Bu- dala od 15.30 do 16.30; več na www.ta- bornikirmv.it.

SPDG obvešča, da bo rekreacijska telo- vadba za odrasle potekala vsako sredo med 20. in 21. uro v telovadnici Kultur- nega doma v Gorici. Prvo srečanje bo danes, 9. oktobra; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo).

Prireditve

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tra- dicionalno druženje ob kostanju.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo vabi v četr- tek, 10. oktobra, ob 10. uri »Na kavo s knji- go«. Gost prvega srečanja v novi sezoni bo izvedenec na področju kave Fabrizio Polojaz, upravitelj kavnega podjetja Pri- mo Aroma, ki je tudi sponzor srečanj.

NA GRADU DOBROVO bo danes, 9. okt- obra, ob 20. uri predavanje arheologov Mihe Mlinarja in Teje Gerbec z naslo- vom »Posoška arheologija in keltske najdbe iz Kobarida«.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo v soboto 12. oktobra, od 15. do 18. ure na spore- du delavnica Družinskih postavitev. Pri- jave na marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.- pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel.+393270340677.

Mali oglasi

IŠČEM VIOLINO celinko v dobrem stanju; tel. 333-9124057.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Gianni Marussig iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Je- zusovega, sledila bo upepelitev; 10.30, El- sa Paluzzano vd. Podlipnik iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavo pokopališče; 12.30, Nunzia Russo vd. Munaf iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega, sledila bo upepelitev.

DANES NA JAZBINAH: 14.00, Salvatore Coco (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališče.

DANES V KRMINU: 13.50, Silvano Perso- lja iz bolnišnice v stolnico Sv. Adalber- ta in na pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 10.40, Armando Mauri (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Valeriana, sledila bo upepelitev; 12.00, Maria Pontel vd. Furlan v cer- kvi Sv. Valeriana, sledila bo upepelitev.

DANES V RONKAH: 10.30, Eligio Bertosi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Marije Matere Cerkev, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10,50 Delfina Mauri vd. Granzini s pokopališča v cerkev Sv. Ni- kolaja, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANČANU: 11.00, Car- men Lenardon vd. Sgubin s pokopališ- ča v cerkev v Bistrigni, sledila bo upe- pelitev.

Iščejo štiri delavce

Goriška občina išče štiri delavce, ki jih bo zaposlila z začasno pogodbo (52 tednov) v okviru projektov družbeno koristnih del. Delavci bodo sodelovali s pogrebno službo, pogodba pa pred- videva 36 ur dela tedensko. Kandida- ture bodo na uradu za zaposlovanje v Ulici Alfieri v Gorici zbirali od danes do 21. oktobra.

Zaprta cesta v Gabrjah

Goriški pokrajinski urad za promet je odredil zaporo dela pokrajinske ceste št. 8 in pokrajinske ceste št. 13 med kri- žiščem za Vrh in trgov v Gabrjah. Za- poro so odredili zaradi urejanja nasipov vzdolž Vipave, dela se bodo zaključila do 18. oktobra.

EZTS in Julius v Bruslju

Predstavniki EZTS GO se bodo udele- žili pobude Open Days, ki bo v Bruslju potekala od danes do 10. oktobra. Po- buda, ki jo prireja Evropska komisija in Odbor dežel, je pomembna priložnost za izmenjavo izkušenj na področju re- gionalnih politik. Goriški odbornik Ro- bert Sartori in direktorica Sandra So- dini poudarjata, da bo beseda tekla o za- ključenem programskem obdobju, predvsem pa o novem. Sodinijeva bo 10. oktobra predstavila dosedanje delo go- riškega EZTS in njegove perspektive. Po- bude Open days se bo udeležila tudi trži- ška županja Sivia Altran, ki bo predsta- vila rezultate evropskega projekta Julius.

Paliativna oskrba

V novogoriški knjižnici Franceta Bevka bo danes ob 18. uri srečanje o oskrbi bol- nikov s kroničnimi neozdravljivimi bo- leznimi. Srečanje bo vodila Ingrid Kaš- ca Bucik.

LUXEMBOURG - Na srečanju notrenjih ministrov držav članic EU

Okrepili bodo skupni nadzor južne morske meje

Azilna politika tudi po včerajšnjem srečanju ostala brez sprememb

LUXEMBOURG - Notranji ministri članic Evropske unije kljub kritikam na rovaš EU zaradi tragedije pred obalo italijanskega otoka Lampedusa včeraj v Luksemburgu niso podprli predlogov za spremembo azilne politike povezave. Bodo pa ostale članice Italiji pomagale z nadzorom morske meje in pri reševanju beguncev, ki bi zašli v težave, so se dogovorili. Dogovor Dublin II, po katerem je za obravnavo prosilcev azila odgovorna vstopna država, v katero pridejo prosilci, tako ostaja. Bodo pa države okrepile sodelovanje v okviru agencije za zunanje meje Frontex in okrepile nadzor južne morske meje, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Italijanski notranji minister Angelino Alfano je sicer v Luksemburgu zaprosil ostale kolege, naj pomagajo Italiji pri soočanju s pritiskom z begunci. »Pozivamo, da nam Evropa ponudi močno roko, da bomo lahko reševali človeška življenja,« je dejal Alfano v luči tragedije pred Lampeduso, ko so prejšnji teden v brodolomu ladje z več kot 500 prebežniki rešili le 155 ljudi.

Evropska komisarka za notranje zadeve Cecilia Malmström pa je članice EU tudi pozvala, naj si bolj porazdelijo odgovornost glede problematike beguncev. Trenutno glavnina pritiska pade na zgolj šest ali sedem od skupno 28 držav članic, je opozorila. »Veliko več bi tu lahko naredili,« je dejala.

A v razpravi pobuda za spremembo sedanje azilne ureditve ni padla na plodna tla. Nemški notranji minister Hans-Peter Friedrich je opozoril, da Italija sploh ni tako obremenjena z begunci. »Nemčija je tista, ki je sprejela največ beguncev v Evropi,« je dejal in navedel, da je bilo glede na statistiko leta 2012 v Nemčiji 945 prosilcev za azil na milijon prebivalcev, v Italiji pa 260.

Po podatkih evropskega statističnega urada Eurostat se je sicer število prosilcev za azil v drugem četrtletju letošnjega leta močno povečalo.

Glede na enako obdobje iz prejšnjega leta se je število prosilcev v EU povečalo za 50 odstotkov, od tega se je v Nemčiji podvojilo na 130.000.

Močno povečan pritisk so zabeležili tudi na Madžarskem, v Bolgariji in na Poljskem, navaja avstrijska tiskovna agencija APA.

Za povečanje so »krivi« predvsem prosilci iz Rusije in Kosova, ki predstavljajo največji delež med begunci; za azil je zaprosilo 12.000 ruskih državljanov in 6000 prebivalcev s Kosova več kot v prvi polovici prejšnjega leta. Njihovo število se je povečalo kar za štirikrat. Med državami, ki imajo največ prosilcev za azil glede na milijon prebivalcev, pa so Švedska (955), Madžarska (950), Malta (825) in Avstrija (550).

Notranji ministri so sicer v Luksemburgu razpravljali tudi o prostem pretoku oseb, predvsem boju proti t. i. priseljivanju zaradi revščine.

Velika Britanija, Nemčija, Avstrija in Nizozemska so se nameč pritožile zaradi povečanega priseljivanja revnih iz drugih članic, predvsem Romov iz Romunije in Bolgarije, kar da prekomerno obremenjuje njihove sisteme socialne pomoči.

Evropska komisarka za pravosodje Viviane Reding je v vmesnem poročilu predstavila, da številke ne potrjujejo trditve omenjenih štirih članic, da zlorabe pravic, povezanih s prostim pretokom oseb, pomenijo prekomeren pritisk na njihove sisteme. Bo pa Evropska komisija z akcijskim načrtom podprla boj proti navideznim zakonskim zvezam in s prihodnjim letom

Po podatkih evropskega statističnega urada Eurostat se je sicer število prosilcev za azil v drugem četrtletju letošnjega leta močno povečalo.

ANSA

okrepila Evropski socialni sklad za okrepitev socialne integracije in boja proti revščini.

Na zasedanju v Luksemburgu, ki se ga je v imenu Slovenije udeležil drža-

vni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefic, so se notranji ministri dogovorili tudi o začasnem premestitvi sedeža Evropske policijske akademije Cepol v Budimpešto na Madžarskem,

potem ko ji je Velika Britanija odrekla gostoljubje. Seznanili so se tudi s trenutnimi razmerami v Siriji in podprli okrepitev humanitarne pomoči tej državi. (STA)

KVIRINAL - Oster spor po poslanici v dveh vejah parlamenta

Napolitano: Gibanje 5 zvezd se požvižga na probleme države

RIM - »Kdor je mnenja, da je predlog o amnestiji v resnici ukrep za rešitev nekdanjega premierja Silvia Berlusconi, se požvižga na probleme države.«

To so besede, s katerimi je predsednik republike Giorgio Napolitano včeraj odgovoril nekaterim predstavnikom Gibanja 5 zvezd, ki so ga obtožili, da namerava pomagati Berlusconi, namesto da bi se posvečal resničnim problemom italijanskih državljanov. Napolitano je na te trditve odgovoril ogorčeno med svojim obiskom na Poljskem.

Skratka, prišlo je do hudega in ostrega spora med predstavniki Grillovega gibanja in predsednikom republike, potem ko je Napolitano v dolgi poslanici v obeh vejah parlamenta povabil poslance oziroma senatorje, da čim prej prispevajo k reševanju že dramatičnega položaja v italijanskih zaporih. V poslanici, ki sta jo prebrala v senatu predsednik Pietro Grillo in v poslanski zbornici predsednica Laura Boldrini, je Napolitano spomnil na težke pogoje v italijanskih kaznilnicah in na številne kršitve, na katere je že opozorilo evropsko sodišče iz Strasbourga. Predsednik republike je zato v bistvu povabil parlamentarce, da proučijo možnost predčasne odpusta zapornikov oz. amnestije.

Zaradi Napolitanove poslanice je torej nekaterim parlamentarcem Gibanja 5 zvezd preklopilo in je bilo včeraj politično stanje zelo napeto. Predsednik vlade Enrico Letta je vsekakor poudaril, da je pripravljen prisluhniti Napolitanovim besedam. Pravosodna ministrica Annamaria Cancellieri pa je posredno odgovorila Gibanju 5 zvezd in poudarila, da o amnestiji odloča parlament, doslej pa nista amnestija ali odpust še nikdar zadevala kaznivih dejanj na davčnem področju (kot je to Berlusconijev primer). Da ne bo morebitna amnestija zadevala kaznivih dejanj na ekonomskem in davčnem področju, je kasneje potrdil tudi odgovorni za pravosodje v Demokrski stranki poslanec Danilo Leva.

Predsednik Giorgio Napolitano med obiskom zapornikov

STRASBOURG - Evropski poslanci zahtevajo strožje direktive

Evropski parlament ima mandat za pogajanja o novi tobačni zakonodaji

BRUSELJ, STRASBOURG - Evropski poslanci so včeraj na plenarnem zasedanju v Strasbourgu potrdili mandat za pogajanja s članicami EU o novi, strožji tobačni zakonodaji, ki naj bi zmanjšala privlačnost cigaret in drugih tobačnih izdelkov. Pogajanja se bodo predvidoma začela jeseni, sprejetje tobačne direktive se pričakuje v letu 2014.

»To je dober rezultat za zdravje državljanov ... Zelena luč za pogajanja s članicami EU,« so po glasovanju sporočili v skupini evropskih socialistov in demokratov, iz katere prihaja poročevalka za ta dosje, Britanka Linda McAvan. Na »močan glas« za strožjo tobačno zakonodajo se je takoj odzval tudi predlagatelj, evropski komisar za zdravje Tonio Borg: »Pogajanja med parlamentom in članicami se zdaj lahko začnejo,« je poudaril.

Glasovanje je bilo kompleksno zaradi številnih dopolnil in kompromisnih

predlogov, konsolidiranega končnega besedila še ni. Tako so bili zaenkrat na voljo le drobci iz izjav posameznih evropskih poslancev po glasovanju. Najbolj sporni točki v parlamentarni razpravi sta bili velikost slikovnih opozoril - v igri je bilo 75, 50 in 65 odstotkov, ter vprašanje, ali naj imajo e-cigarete status medicinskih proizvodov, kar pomeni strožja zdravstvena merila pri prodaji.

Iz izjav po glasovanju je bilo razbrati, da je parlament zavzel stališče, naj slikovna opozorila zavzemajo 65 odstotkov sprednje in hrbtne embalaže ter naj e-cigarete ostanejo v prosti prodaji, torej naj imajo status tobačnih, ne medicinskih izdelkov.

Nova tobačna direktiva, ki naj bi zmanjšala privlačnost cigaret, sicer že mesece dviga prah. Evropska komisija jo je predlagala decembra v senci korupcijske afere, povezane z lobiranjem to-

bačne industrije, ki je terjala odstop komisarja Johna Dallija.

Tobačni izdelki morajo imeti videz in okus tobačnih izdelkov, ne kozmetike ali bonbonov - to je glavno sporočilo. Glavni predlogi: obvezna in večja slikovna opozorila, ki naj zavzemajo 75 odstotkov embalaže, ter prepoved močnih okusov, na primer mentola, in tankih cigaret.

Članice so s političnim dogovorom junija predloge razvodenile: niso podprle prepovedi tankih cigaret, temveč so jim namenile le manj privlačno obleko, za mentol so dovolile zamik prepovedi, velikost slikovnih opozoril so zmanjšale s 75 na 65 odstotkov. Parlament je prav tako dovolil možnost zamika prepovedi mentola, a prikimal predlogu za prepoved tankih cigaret z manj kot 7,5 milimetra premera in podprl prepoved škatic - »šmink« - z manj kot 20 cigaretami, je še izšlo iz izjav poslancev. (STA)

Pri Tarantu neurje povzročilo smrtni žrtvi

RIM - V hudem neurju, ki je včeraj divjalo v pokrajini Taranto v deželi Apulija, sta umrla 30-letna ženska in 32-letni moški. Vozilo 30-letnice je zajel močan vodni tok, kar je bilo za njo usodno, v kraju Ginosa Marina pa so oblasti našle truplo 32-letnega moškega. Vremenske ujme so Italijo zajele že konec tedna. V soboto je narasla gladina potoka odnesla avtomobil, v katerem sta bila šestletna deklica in njen oče. Toskanski gasilci so truplo šestletnice iz Švice našli v ponedeljek, približno deset kilometrov od kraja nesreče. Dekličinega očeta pa policija še vedno išče.

Prestrukturiranje banke Monte dei Paschi

RIM - Vodstvo najstarejše banke na svetu Monte dei Paschi di Siena je v ponedeljek sprejelo nov, strožji program prestrukturiranja, v okviru katerega nameravajo do konca leta 2014 izvesti 2,5 milijarde evrov težko dokapitalizacijo, do leta 2017 pa odpustiti 8000 ljudi. Načrt morajo potrditi še v Bruslju, delnice banke pa so se na borzi že podražile.

V tretji največji italijanski banki, ki je v prvem letošnjem polletju ustvarila 380 milijonov evrov čiste izgube, za leto 2017 načrtujejo 900 milijonov evrov čistega dobička, do prihodnjega leta pa nameravajo državi vrniti tri milijarde evrov pomoči. Obseg italijanskih državnih obveznic, ki jih ima banka v lasti, nameravajo v štirih letih zmanjšati s 23 na 17 milijard evrov, medtem ko nameravajo število zaposlenih zmanjšati za 8000, število poslovalnic pa za 550.

Banka Monte dei Paschi di Siena je v težave zašla zaradi velikih izgub, ki jih je utrpela na račun trgovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti. Nekdanje vodstvo banke se je zaradi tega že znašlo pred sodiščem, banka pa je morala januarja letos državo zaprositi za 4,1 milijarde evrov pomoči.

Delnice banke so na borzi v Milanu v ponedeljek pridobile 6,3 odstotka vrednosti, včeraj pa še dodatne tri odstotke.

Hopmanov pokal: Poljska prva nosilka

PERTH - Poljska bo prva nosilka teniškega Hopmanovega pokala, neuradnega svetovnega prvenstva mešanih ekip. Poljsko bosta na tekmovanju, ki bo med 28. 12. in 4. 1. 2014 v Perthu, zastopala Agnieszka Radwanska, četrta igralka sveta, in Jerzy Janowicz. Druga nosilka sta Američana John Isner in Sloane Stephens, tretja pa Jo-Wilfried Tsonga in Alize Cornet. Naslov bo branila Španka Anabel Medina Garrigues, namesto njenega prejšnjega partnerja Verdascas bo konec leta na Hopmanovem pokalu igral Robredo.

Zöggeler nosilec italijanske zastave

RIM - Čeprav so do zimskih olimpijskih iger v Sočiju še štirje meseci, so se v nekaterih reprezentancah že odločili, komu bodo na slavnostnem odprtju zaupali vodenje ekipe. Italijansko bo na stadion v Sočiju popeljal Armin Zöggeler, južnotirolski sanjač in dobitnik dveh zlatih olimpijskih kolajn. Zöggeler bo februarja nastopil že na svojih šestih zimskih olimpijskih igrah, najbolj uspešne pa so bile zanj tiste v letih 2002 in 2006, ko je v Salt Lake Cityju in Torinu osvojil zlati kolajni.

NOGOMET - Slovenci in prvoligaška tekmovanja

Rasizem, Totti in »naš« Lanciano

Uvodni del A-lige v znamenju zaprtih stadionov - V Italiji je tekma še vedno »vojna« - Prvi poraz Kekove Rijeke

Rasizem, zaprti stadioni, Tottijeva Roma in ... Lanciano. V A-ligi je za nami že sedem tekem. Uvodni del sezone (nekoč) »najlepšega prvenstva na svetu«, kot ga še nostalgčno imenujejo nekateri italijanski športni novinarji, je žal minil v znamenju rasističnih gesel nekaterih navijaških frakcij (mimogrede: tudi navijači Triestine so se med nedeljskim enominutnim molkom v spomin na žrtve pri Lampedusi obnašali sramotno). Nekateri A-ligaške ekipe (Lazio, Roma, Inter in Milan) so morale že štirikrat igrati v zaprtih tribunah. V nadaljevanju sezone sta na sporedu še dve tekmi brez navijačev (Milan - Udinese in tekma evropske lige med Lazio in poljsko Legijo). Nogometna zveza bo morala v kratkem rešiti ta pereč problem, ki vse bolj oddaljuje ljudi od stadionov. V nasprotju z Anglijo in Nemčijo, kjer so tribune stadionov razprodane že vnaprej. Tam je vsaka tekma prava »festa«. V Italiji pa navijači še vedno razmišljajo o tekmi kot »vojni«. Narobe svet.

TOTTI IN ROMA - Roma trenerja Rudija Garcie je v sedmih krogih dosegla prav toliko zmag. Junak rdeče-rumenih je prerajeni, 38-letni Francesco Totti, ki je v A-ligi opravil krstni nastop že daljnjega leta 1992. Od taktike je z Romo odigral 685 tekem in dosegel 285 zadetkov (230 prvenstvenih).

SEMPETER IN TRST - Kraja, ki sta oddaljena le nekaj kilometrov, sta bila pred kratkim protagonisti na tekmi med Milanom in Sampdorijem. Odločilni zmagoviti zadetek za »rdeče-črne« je dosegel sempetrski zvezni igralec Valter Birsa, ki je tako za nekaj dni, vse do poškodbe, postal junak. Naenkrat ga je spoznala vsa športna javnost na Apeninskem polotoku. Na istem srečanju je na igrišču bil tudi edini Tržačan v A-ligi, mladi Andrea Petagna, sin nekdanjega trenerja Brega in Vesne Eura. Tržaški sodnik Piero Giacomelli je kot pomožni sodeloval na tekmi Sampdoria - Torino. Renzo Candusso (doma iz Palmanove) pa je glavnemu sodniku pomagal na tekmi Catania - Genoa.

SLOVENC - Poškodovanega Birse v nedeljo ga ni bilo na tekmi proti Juventus in ga ne bo niti na petkovi kvalifikacijski tekmi za SP proti Norveški. Podobno tudi Josip Iličić (Fiorentina) in Rene Krhin (Bologna). Interjev vratar Samir Handanović (»rožnata« Gazzetta ga je sicer ocenila s 6,5) je proti Romi prejel tri gole. Jasmin Kurtić je s Sassuolom (poraz s 3:1 proti Parmii) odigral 72. minut. Chievo, pri katerem igra Boštjan Cesar in Dejan Lazarevič (slednji ni igral), je z 1:0 izgubil proti Atalanti. Cela četa Slovencev igra v B- in nižjih ligah. Palermo (Siniša Anđelković, Armin Bačinović, Aljaž Struna), Padova (Enej Jelenič), Cesena (Luka Kranjc). Posebno poglavje v B-ligi si zasluži Danijel Marčeta, ki igra pri Virtusu Lanciano. Ekipa je po osmih krogih presenetljivo prva na lestvici. V prvi poklicni diviziji igrajo Novogoričan Kris Jogan (Nocerina), Dino Martinović (Paganese), Koprčan Jan Koprivec (Perugia), ki je bil v nedeljo izključen v 31. minuti.

PRIMORCI DRUGJE - Hrvaški prvoligaš Rijeka, ki ga vodi nekdanji slovenski selektor Matjaž Kek, je konec ted-

Slovenski nogometaš Jasmin Kurtić igra pri Sassuolu v A-ligi pomembno vlogo

ANSA

na doživel prvi prvenstveni poraz. Rečani (primorski nogometaš Matija Škarabot zaradi poškodbe ni igral) so z 1:0 izgubili proti zagrebškemu Dinamu. Miha Mevlja (oče Egon trenira združeno ekipo začetnikov Zarje in Brega), doma iz Lokve, je z Lozano (igral je do 68. minute) izgubil proti Baslu z 2:1. Dinamo Dresden

Zlatka Dediča je v drugi nemški ligi z 2:0 premagal Aalen. PSV Eindhoven Tima Matavža pa je bil z 2:1 boljši od Waalwijk. Izolski trener Darko Milanič (njegov pomočnik je nekdanji trener Vesne Novica Nikčević), ki vodi graški Sturm v 1. avstrijski ligi, je dosegel tretjo zaporedno zmago (0:1 proti Grodigu). (jng)

D. Colić (Kras): »Birsa je veliko boljši od Matrije«

Dejan Colić, trener vratarjev mladinskih ekip U14 in U16 Krasa, je junija povabil Valterja Birso na Krasov poletni kamp. Pred kratkim ga je znova slišal in mu čestital za gol proti Sampdoriji. »Biki (Birsa op. av.) se mi je zahvalil za čestitke. Pred poškodbo je bil zelo zadovoljen s svojo formo. Po poškodbi pa ga nisem več slišal,« je dejal Colić, ki si je sicer v Trstu ogledal tekmo med Interjem in Cagliarijem. »A-ligo stalno spremljam. Tudi s Handanovičem si včasih piševa. Izjemno pa se veseli za Valterja, saj je igranje za Milan prav gotovo njegov vrhunec uspešne kariere. Za slovenske nogometaše se je težje previti v tako slavne klube, saj smo Slovenci podcenjeni in za Italijo manj zanimivi od balkanskih Brazilcev, Srbov in Hrvatov. Lahko pa mirne vesti povem, da je Birsa veliko boljši od Matrije,« ki je še dodal, da ga bo pogrešal na petkovi tekmi Slovenije proti Norveški. (jng)

ZANIMIVOST - Tek v Etiopiji

»Gebre«, politika in ječmen kot doping

Nedavni najboljši svetovni čas v maratonskem teku, je še nekoliko bolj oddaljil spomin na enega največjih tekačev na dolge proge. Etiopijec Haile Gebrselassie je bil svoj čas sam lastnik najboljšega časa in z morda nekoliko prevelikim optimizmom se je pričakovalo, da bo prvi človek s časom pod dve uri urama na legendarni progi 42,195 km. Pred kratkim se je čas premaknil vse do 2 ur 3'23", nov prvak pa nima dovolj kredita, da bi ga imeli za junaka, ki bo tekel v manj kot dveh urah. Verjetno pa je človek, ki bo premagal to mejo, že med živčimi.

Gebreselassie se je že izpisal iz kluba tekmovalnih tekačev, rekreacijsko pa teče redno in z veliko vnemo. Njegovo zgodbo lahko imamo za pravljico, ki se je srečno končala. Kot atlet je dosegel vse. Postal je narodni heroj in v evropskem oporišču na Nizozemskem je našel poštene ljudi, ki ga niso samo izkoriščali, kot se dogaja z veliko večino afriških tekačev, ki se znojijo po evropskih cestah. Atlet je postal med drugim eden najbogatejših etiopskih državljanov. V Adis Abebi ima več trgovskih objektov. Vse kaže, da so ga finančno zelo previdni Holanci naučili pravnega upravljanja. Že medtem ko je aktivno tekmoval, je Gebreselassie izrazil namero, da bi se podal v politiko, ki je v Etiopiji že od davno zadeva monolitov. Najprej cesarstvo, nato socialistična ureditev, ki jo je vojna silila v prisilne poteze in nato nova (sedanja) diktatura. V 549-članskem parlamentu ima revolucionarna stranka 547 (!) sedežev. Letos bodo v Etiopiji volili predsednika, ki pa največ prestiže tribarvni trak na kaki slovesnosti. Nov parlament bodo izbirali leta 2015 in zanj se bo pripravil tudi Gebreselassie. In sicer kot neodvisen, vendar uživajoč velikansko priljubljenost, ki pa bo dila opozicijsko. Da bi ne vstopil v parlament, sedaj

nihče ne dvomi. Ko mu bo to uspelo, bi lahko startal na predsedniško mesto, scenarij pa predvideva tudi misel na mesto premierja, kar bi ob današnjem razmerju moči pomenilo dejanski političen preobrat.

Kenenisa Bekele (tudi Etiopija) je trenutno lastnik obeh svetovnih rekordov na 5000 in 10000 m, je pa veliko pokazatelj, da se atleti iz neafriških taborov približujejo monopolu tekačev iz planot vzhodne Afrike.

Brez znakov krize pa deluje prava šola teka v mestecu Bekoji, kakih 275 km južno od Adis Abebe. Najde se ga celo na zemljevidih. Gre za kraj na vzhodnem robu slovite Rift Valley, doline, ki se razreže v afriško celino od Rdečega morja do velikih jezer v tropskem delu celine. Bekoji leži na nadmorski višini Triglava! Okoli mesteca številni vrhovi presega štiri tisoč metrov. Gre za obdelano planoto in v rodovitnosti naj bi bila skrivnost tekačev in tekačev iz tega kraja. Bekoji se ponaša s kar osmimi zlatimi olimpijskimi kolajnami. Tam so doma svetovni rekorder Kenenisa Bekele, sestri Dibaba, Derartu Tulu in Fatuma Roba, vsi z večkratnimi zmagami na 5 in 10 km ter v maratonskih tekih.

Oblikovalec takega olimpijskega bogastva je 55-letni Sentayehu Eshetu. Najprej je trener (oprjel se ga je angleški vzdevek »the coach«), poleg tega pa še organizator in ljudski buditelj. Radovednežem, ki jih zanimajo »skrivnosti«, prostodušno pove, da je skrivnost njegovih tekačev v ... ječmenu! Iz te žitarice naj bi namreč prihajala vzdržljivost. Za Bekoji niti ne velja legenda o otrocih, ki vsak dan prehodijo po 15 ali 20 km, da bi prišli v šolo in nazaj. Šole so namreč v mestu in tekači so čisti domačini.

Treninji so kolektivni. V popoldanskih urah so

zbere na domačem stadionu (tako ga pač imenujejo) po več desetih in celo stotin tekačev in tekačic. Gre za mladostnike ali mladeniče, ker tamkajšnjim ljudem v zrelih letih tek zaradi hujšanja ni potreben. Dogaja se, da nekateri tečejo bos, drugi pa počakajo, da jim prijatelji po svojem odmerku treninga prepušajo copate. Ob določenih prilikah Sentayehu zbere vse svoje za udarniška dela na stadionu, ki ni nič drugega kot travnik z znaki nogometnega igrišča in tekaška proga pridobljena iz travnate površine. Ko se trava vanjo zažre »the Coach« zbere svoje, da jo znova očistijo.

Med družbeno posebno aktivnimi v mestu je slovita Derartu Tulu, ki po novem sicer živi v prestolnici. V rojstnem kraju je z zasluženim denarjem zgradila nekaj objektov, ki služijo skupnosti. Večina atletov in atletinj, ki so izšli iz te šole v naravi je v redni povezavi z domačim krajem, so pa nekateri, ki so pozabili na kovačnico svojega talenta. Sam »Coach« dobiva za svoje delo neverjetnih 110 dolarjev mesečne plače, kar v tistih krajih ni tako slabo. Plačuje ga krajevna vlada. Komaj komaj preživlja družino. V mestu pa se je že začelo drugačna miselnost. Zraslo je nekaj majhnih tovarn in med mladimi je vse več takih, ki bi radi delali v njih in ne na poljih. Toda kdo bo sejal in žel ječmen? Skrivnost uspehov naj bi bila v njem.

Bruno Križman

ODBOJKA

ACH Volley tudi letos na več frontah

LJUBLJANA - Slovenski odbojkarški prvaki, igralci ACH Volleyja v novo sezono vstopajo s skrajnim proračunom, a še vedno z veliko izzivi in visokimi cilji. Ekipa je od lanske kar precej spremenjena, a dovolj kakovostna, da izpolni svoja pričakovanja. Ljubljancani želijo dvojno domačo krono, se potegovati za zmago v srednjeevropski ligi, v ligi prvakov pa priti iz predtekmovalne skupine, v kateri bodo igrali z močno Piacenzo, bolgarskim Marek Unionom in francoskim Toursom.

Ljubljanski klub so po prejšnji sezoni zapustili korektorja Alen Šket, Francoz Mory Sidibe, Kanadčan Daniel Lewis, Srb Borislav Petrović, brazilski podajalec Carlos Moreno, že med prejšnjo sezono pa tudi Srb Uroš Kovačević. Namesto njih so prišli slovenski igralci, bloker Mario Koncilja, podajalec Jan Brulec, sprejemalec Jan Pokeršnik, korektor Janko Bregant in še en korektor, izkušani Hrvat Andelko Čuk.

NHL - Los Angeles Kings, moštvo slovenskega asa Anžeta Kopitarja, je v tretji tekmi severnoameriške ameriške profesionalne hokejske lige NHL zabeležilo drugi poraz. Na domačem ledu je moralo priznati premoč New York Rangers, ki so zmagali s 3:1.

REPEN - Repenska telovadnica je bila včeraj popoldne prizorišče prijateljske tekme med ženskima prvoligašema iz Italije in Hrvaške, Coneglianom in Porečem. Italijanke, ki so bile boljše, so proti mladim in perspektivnim Hrvatricam (srednja starost 18 let) zmagale s 3:1.

V SLOVENIJI - Hokejska liga Ebel: Olimpija - Vienna Capitals 1:2. Rokomet, ženske: Piran - Koper 31:22, Zagorje - Ajdovščina 35:25.

SUPERPOKAL SIENI - Košarka: Siena - Varese 81:66.

ODBOJKA - Zadnji nastop Sloge Tabor pred prvenstvom B2-lige

Časa je dovolj

Odbojkarji še niso v optimalni formi, nadgrajevali jo bodo v zadnjih dveh tednih - Najti morajo ravnotežje

Nastop na Memorialu Veljak je bila zadnja uradna preizkušnja odbojkarjev Sloge Tabor pred začetkom državne B-lige čez slaba dva tedna. Največ zanimanja je vladalo za tekmo proti Bibioneju, ki bo tekme naše ekipe tudi v bližajočem se prvenstvu. Gostje sebe uvrščajo v zlato sredino, nam je po turnirju potrdil trener moštva iz Veneta Marco Baldissin. »Naš cilj je, da si na čim bolj miren način zagotovimo obstanek. Ne poznamo moči ekip iz Emilije Romagne. Tiste iz Veneta so bolj ali manj na isti ravni, letos se okrepljena Prata je najbrž nesporen favorit za napredovanje, boljši kot lani, ko je bil četrti, pa je tudi Cordeons,« je povedal Baldissin.

Bibione je Sloge Tabor premagal s 3:1, vendar trenerja igralca Sloge Tabor Gregorja Jerončiča poraz ne vznemirja. »Meni se zdi, da so oni že v prvenstveni formi, mi pa še zdaleč nismo, imamo pa še dovolj časa, da se optimalno pripravimo na prvenstvo. Zato nikakor nisem zaskrbljen,« je povedal Jerončič. Nekdanji prvoli-

gaš, ki se letos prvič preizkuša v dvojni vlogi, je svojo trditev nadaljnje takole utemeljil. »Do zdaj smo delali precej intenzivno, zato je že po drugem setu prišla na dan tudi določena utrujenost. Do začetka prvenstva moramo največ pozornosti na treningih nameniti uigravanju v igri 6 proti 6, da odpravimo napake, ki se v igri še pojavljajo.«

Dejstvo je, da se Sloge Tabor podaja v letošnjo sezono s prenovljenim igralnim kadrom v ključnih vlogah in popolnoma prenovljenim strokovnim vodstvom, v katerem sta poleg Jerončiča še Saša Smotlak in David Jercog.

Cepprav je ekipo v primerjavi z začetkom lanske sezone zapustilo kar pet zamejskih odbojkarjev, bo uspešnost prvenstva v dobrih meri še naprej odvisna prav od doprinosu slovenskih članov moštva. Po Jerončičevem mnenju bo namreč ključno delovanje osi podajalec Ambrož Peterlin in korektor Vasilj Kante ter sprejemalcev, libera Matevža Peterlina in Davida Cet-

tola. Peterlin, ki se v vlogi podajalca vnovič preizkuša po več letih, mora po Jerončičevem mnenju nekoliko znižati in poostri podaje, izkoristek sprejema pa mora biti maksimalen, da lahko ekipa v polnem razvije svoj napad, v katerem lahko po trenerjevem mnenju pomembno vlogo odigra tudi novinec v začetni postavi, sicer izkušeni Bolognesi. »Samo z blokom in obrambo ni mogoče zmagovati tekem,« poudarja Jerončič. Trener veliko pričakuje letos od Cettola, ki pa je s pripravami začel kasneje kot drugi in mora pravo formo še pridobiti. Nedejska tekma proti Bibioneju je bila v prvih treh setih

Trener Jerončič veliko pričakuje od Davida Cettola (na fotografiji levo)

KROMA

zelo izenačena, takšna je tudi B2-liga, v kateri o zmago v posameznih setih največkrat odločajo nianse, zato mora Sloge Tabor do začetka sezone, v kateri bo seveda najprej zasledovala miren obstanek, nujno najti pravo ravnotežje. Kajti med nebisi in peklom je meja v B2-ligi zelo labilna.

A. Koren

KOŠARKA - Na Tržaškem pet mladinskih ekip projekta Jadran

Za (našo) košarkarsko šolo

»Že bivši predsednik Sokola Antek Terčon je pred skoraj trideseti leti ponavljal, da bo do resnega združevanja prišlo takrat, ko res ne bomo več zmogli sami. In to se je tudi zgodilo: zdaj ne zmoremo več sestaviti ekip z zadostnim številom igralcev, zato je združevanje vseh slovenskih društev na Tržaškem, nastalo po sili razmer,« ugotavlja trener Walter Vatovec iz Sv. Ivana, ki je bil na koncu 80. let načelnik košarkarske komisije ZŠSDI. Tržaško prisotnost v Športnem združenju Jadran sta letos dopolnila KK Bor in Breg, ki sta se polnopravno vključila v Jadranovo piramido (Breg sicer samo za eno leto, z možnostjo podaljšanja) in torej v mladinski projekt, ki torej odslej združuje vsa slovenska košarkarska društva. Novost pa ni projekt kot tak, poudarja duša mladinskega delovanja pri Jadranu Marko Ban, sicer predsednik Kontovela: »Projekt je vedno deloval po enakih smernicah. Letos sta se družini Kontovela, Poleta, Sokola in Doma pridružila še Bor in Breg, kar nas zelo veseli, saj v povečani družbi lahko ponudimo še nekaj več.« Kot v prejšnjih sezonah se v mladinske združene ekipe vključujejo igralci od 15. do 19. leta. Goriški Dom je letos samozadosten (sestavljajo ekipo Under 19 in ekipo U14, ki bosta nastopali v deželni prvenstvih. O tem bomo še poročali, op.a.), slovenski klubi na Tržaškem pa so letos skupaj sestavili pet ekip, kjer trenira 63 igralcev. Mlajši pa trenirajo pri matičnih društvih, nastopali pa bodo v petih ali šestih prvenstvih.

Z Vatovčevu ugotovitvijo, da je do združevanja moči prišlo po sili razmer, se strinja tudi Andrea Mura, trener članske ekipe Jadrana in hkrati vodja strokovne komisije, ki je letos nastala v projektu Jadran. »Ne oziram se na to, kaj delajo ostali. Za slovensko košarkarsko mladinsko gibanje na Tržaškem je bil skupni projekt edina možna rešitev, da se še naprej razvijamo. Po eni strani nudi edinole tak projekt možnost, da se lahko dobri košarkarji v domačem okolju še naprej razvijajo na visokem nivoju in jim torej ni treba iskati drugih sredin, ostalim igralcem z nižjimi sposobnostmi pa tako omogočamo, da ostajajo še pri klubu, razvili pa se bodo lahko tudi v trenerje, sodnike ali odbornike,« je prepričan Mura, ki z Deanom Oberdanom, Markom Švabom in Robertom Jakominom sestavlja komisijo, ki delovanje mladinskega sektorja na Tržaškem nadzoruje, koordinira in načrtuje, ne da bi pri tem obremenjevala odbornikov. Vsi člani komisije so istočasno tudi trenerji ali pomočniki v mladinskih ekipah.

»Združenih ekip je bilo v preteklih letih sicer veliko, vendar je bilo vse nenačrtno. Zdaj pa želimo delati načrtno,« poudarja Jakomin. Želja komisije je namreč,

da se iz tega sodelovanja razvije košarkarska šola z jasno definiranimi smernicami, s katero bi bila slovenska košarka še naprej kvalitetna in razpoznavna ter iz katere se razvija čim več igralcev za članske ekipe. »Komisija se redno sestaja, koordinira sestavo ekip, predlaga trenerje, pripravlja poletni program s pripravami vred in skrbi za izobraževanje trenerjev in odbornikov,« navaja Jakomin naloge novega organa. Cilj je, da bi sestavili tudi skupni tehnični načrt: »Skratka, da se vzpostavi smernice. Da vsaka starostna skupina načrtno dobi določena znanja, kar nam bo omogočilo lažje nadaljnje sestavljanje delovnih skupin. Prav zato je potrebno, da bi v naslednjih letih razširili skupne smernice vse do minibasketa. Letos smo sicer začeli na sredini, časa pa je dovolj, da projekt izboljšamo in dopolnimo. Važno je, da smo začeli,« meni Mura. »Nadejamo si obenem, da bi odslej obrazila vse več domačih trenerjev, ki bi jih potem vključili v projekt. Hkrati pa želimo, da bi odslej skrbeli tudi za strokovno izpopolnjevanje naših trenerjev,« dodaja Švab. Vse kaže, da je pri Jadranu zapihal svež veter: vsi trenerji razmišljajo načrtno in predvsem dolgoročno.

Logističnih težav, ki so stalnica pri pogovorih o združevanju, ni omenil nihče od sogovornikov. Upoštevati je sicer treba, da so v bistvu »prave« združene ekipe samo tri: U19 državni (igralci pa imajo večinoma že vozniško dovoljenje) in obe ekipi U17, pri katerih za prevoze poskrbijo trenerji ali pa starši. Ekipo U15 sestavljajo samo igralci zahodno-kra-

Andrea Mura

KROMA

Robert Jakomin

KROMA

Marko Švab

SLOSPORT.ORG

Dean Oberdan

KROMA

ških ekip, saj Bor in Breg nimata te generacije igralcev, U19 deželni pa so po večini igralci Bora. Ekipe trenirajo po celnem ozemlju tržaške pokrajine: od Doline do Nabrežine, v Brišičkih in na Stadionu 1. maja.

»Če bomo delali dobro, bodo rezultati vidni čisto v vsakem društvu,« je pre-

pričan vodja strokovne komisije Mura. Kampanilizem sam (na žalost) še občuti, občutek, da je ta projekt dober za vso našo realnost, in navdušenje pa prevladujeta: igralec, ki bo dozorel v projektu, bo morda jutri član ene od članskih ekip. Katerokoli, saj to tačas ni važno.

Veronika Sossa

NOGOMET

Breg drevi v Žavljah

Breg bo drevi ob 20.30 igral v Žavljah zaostalo prvenstveno tekmo proti Gradeseju. Srečanja pred desetimi dnevi niso odigrali, ker je bilo dolinsko igrišče razmočeno. Breg pa igra v Žavljah, ker je razsvetljava v Dolini pokvarjena.

NARAŠČAJNIKI - Danes ob 19.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Azzurra.

POSTAVE

UNDER 15 DRŽAVNI - JADRAN ZKB: Gabirele Furlan, Danijel Jankovič, Tomaž Kafol, Paolo Rudes, Jordan Stekar, Just Pisani, Jan Ferfoglia, Danijel Fabi, Igor in Gabirjel Terčon, Ivan Gherlani, Riccardo Zavadič, Elia Monet, Ivan Santini, Tomaž Grassi, Marko Coslovich (vsi 1999). **Trener:** Mario Gerjevič, **pomočnik:** Daniel Batich. **Začetek prvenstva:** v ponedeljek, 14. 10. ob 19.30 v Nabrežini.

UNDER 17 DRŽAVNI - JADRAN ZKB: Luca Gelleni, Giacomo Crismani, Luka Giacomini, Daniele Fonda, Ivo Ušaj, Tomaž Daneu, Filippo Coloni (vsi 1997), Matja Furlan, Ivan Grgič, Jakob Zidarich, Matej Bandi, Kilian Tul (letnik 1998). **Trener:** Walter Vatovec, **pomočnik:** Robert Jakomin. **Naslednji krog:** danes ob 19.30 pri Brišičkih.

UNDER 17 DEŽELNI - BREG: Patrik Krevatin, Robert Tugliach, Jan Dell'Anno, Jaroš Daneluzzo, Luca Antler, Jakob Škabar, Erik Geletti, Olesander Petrovski, Jurij Devetak (letnik 1997), Nicola Martelossi, Devan Štoka, Sandor Ciush, Francesco Del Fabbro (letnik 1998). **Trener:** Marko Švab, **pomočnik:** Emil Bukavec.

UNDER 19 ELITE - JADRAN ZKB: Lamberto Leghissa, Martin Sternad, Patrik Mattiassich (letnik 1995), Martin Ridolfi, Aleksander Sarđoč, Simon Regent, Francesco Peric, Ilija Kocijančič, Erik Gregori, Mattia Coretti (letnik 1996), ekipo dopolnjujejo igralci letika 1997. **Trener:** Dean Oberdan, **pomočnik:** Andrea Mura. **Naslednji krog:** jutri ob 21.00 pri Brišičkih.

UNDER 19 DEŽELNI - BOR: Emiliano Buzzi, Igor De Luisa, Denis Faiman, Gerardo Feruglia, Aleksander Mandič, Massimiliano Mervich, Jaro Milič, Nicholas Pearson, Sebastiano Semen, Vanja Skoko. **Trener:** Dejan Faraglia.

Pet ekip, pet ciljev, predvsem za individualno rast igralcev

Tržaški pol Jadrana vključuje letos pet ekip, od tega sta le dve pravi odraz združevanja vseh slovenskih košarkarskih društev na Tržaškem. To sta ekipi sedemnajstletnikov, ki bosta nastopali v državnem in deželnem prvenstvu, združujeta pa igralce vseh petih društev (Bora, Brega, Poleta, Kontovela in Sokola). Porazdelitev igralcev obeh delovnih skupin je stekla potem, ko so mladi dva tedna trenirali skupaj. Perspektivnejši sestavljajo tačas ekipo, ki igra v kakovostno močnejšem državnem prvenstvu pod vodstvom Walterja Vatovca, ostali pa bodo igrali v deželnem prvenstvu (sicer pod imenom Breg) pod vodstvom Marka Švaba. Pod vodstvom Maria Gerjeviča trenira ekipa U15, ki bo prav tako nastopala v državnem prvenstvu, sestavljajo pa jo igralci zahodno-kraških klubov, saj Bor in Breg nimata te generacije igralcev. Dve ekipi pa sestavljajo devetnajstletniki: ekipa, ki bo nastopala z imenom Jadran, je že začela nastope v prvenstvu elite, sestavljajo pa jo igralci, ki istočasno trenirajo tudi pri članskih ekipah Jadrana, Bora, Brega, Kontovela in Sokola. Fantje enkrat tedensko trenirajo pod vodstvom Deana Oberdana na Stadionu 1. maja, sicer

pa vadijo s članskimi ekipami. Druga ekipa devetnajstletnikov pa bo pod vodstvom Dejana Faraglie igrala v deželnem prvenstvu, sestavljajo jo večinoma igralci Bora, nastopala bo tudi pod tem imenom.

Cilji so glede na starostno skupino seveda različni. Šestnajstletnikov se bori za 12 mest v ekipi, ki bo igrala v zahtevnem državnem prvenstvu U15. Trener Gerjevič si želi predvsem, da bi igralci individualno napredovali: ekipa je po košarkarskem znanju nehomogena, od nasprotnikov zaostaja predvsem po tehničnem znanju.

Trener Walter Vatovec vodi generacijo igralcev, med katerimi nekateri že izstopajo. Brežana Gelleni in Crismani že nabirata izkušnje v članski ekipi v deželni C-ligi, drugi pa si bodo svoje mesto morali izboriti pri Kontoveleu in Sokolu v D-ligi. V to starostno skupino sodijo tudi Samuel Zidarich, Simon Cettolo in Aleksander Daneu, ki so že drugo sezono zapored vključeni v projekt Team98 (pod pokroviteljstvom Palacaneostro Trieste) in tam nadaljujejo njihovo košarkarsko dozorevanje, Lenard Zobec pa se je odločil za

igranje v Liguriji. »Glavni cilj je, da bi čim več igralcev igralo v članskih ekipah,« poudarja Vatovec, ki si rezultatskih ciljev ne postavlja, želi predvsem, da bi igralci nadgradili že pridobljeno znanje. Ekipa U17 sicer po telesnih značilnostih je nehomogena, trener pa upa, da bodo vsi dobili priložnost na parketu. Željo po napredovanju vsakega posameznika sta si kot cilj postavila tudi Švab in Faraglia. »Vemo, da smo po kvaliteti slabši kot ostali nasprotniki, vendar kljub temu ne smemo že vnaprej vreči puške v koruzo. Računam, da bodo tudi mlajši igralci iz klopi dali maksimalni doprinos,« pravi Faraglia, trener U19 deželni.

Člani ekipe U19 elite pa že vsi trenirajo v članskih ekipah, v prvenstvu U19 pa pridobivajo predvsem igralске izkušnje: »Kradi jih volja in želja po igranju, saj veliko trenirajo, a pri članih ne igrajo. Nostilec igre je Martin Ridolfi, ki izstopa v prvenstvu, ob njemu pa sloni ekipa še na Mattiassichu, Sternadu in Leghissi, čisto vsi ostali pa jih dopolnjujejo,« je ekipo predstavil Mura, ki bo mesec dni nadomeščal na klopi odsotnega Oberdana. Jadran ZKB je na prvi prvenstveni tekmi po razburjivi končnici premagal v gosteh Spilimbergo s 63:65. V napadu sta bila zelo zanesljiva Mattiassich (22 točk) in Ridolfi (21), Leghissa pa je bil zelo učinkovit pri skokih. (V.S.)

V SENCI KOKOSOVE PALME

Nekaj kojotov, veliko ptic in nič ljudi

Besedilo in fotografije
Jasna Tuta

2

Nekega junijskega jutra sva jadrjala v severnem Kortezovem morju, ko so naju presenetila tri prijetna srečanja. Najprej so naju glasno pozdravili morski levi, ki so se sončili na bližnjem otoku. Poslušala sva jih sicer že teden dni, kajti njihovo oglašanje se razlega daleč naokrog. Nekaj milj za tem sva za krmo zagledala skupino kitov, ki so mirno plavali proti vzhodu. Še nikoli jih nisem videla toliko na kupu. Tudi pelikani so prišli na obisk. Zelo radi krožijo okrog Calypso in se občasno odpočijejo na najinem radarju. Mene je medtem razganjalo od pričakovanja, ker sem vedela, da bova v naslednjem sidrišču zelo verjetno spet videla kitovce.

Vsa ta srečanja so mi dala misliti. Živali, ki sem jih nekoč poznala le iz knjig, so sedaj postale del mojega vsakdana. Moje življenje je bistveno drugačno od tistega, ki sem ga živila pred štirimi leti. Kar je bilo nekoč pravilo, je postala izjema, in kar je bilo izjema, je postalo pravilo.

Tu ne mislim na velike, očitne spremembe, kot so živeti na jadrnici, potovati po daljnih celinah in se pogovarjati izključno v an-

stavno v kopalkah. Če pogledate v mojo omarico s čevlji pa boste v njej našli le štiri pare: usnjene sandale, crocse, jadrnalne škornje in plavutke.

Vse naštetu lahko kdo razume kot odrekanje. Strinjam se. Če se odločimo za življenje za jadrnici, se odrečemo marsičemu. Rastočemu bančnemu računu, na primer. Pa karieri, vsaj začasno. Družbi prijateljev in sorodnikov. Udobnostim doma. Vrtu. Dolgemu tuširanju s sladko vodo. Neomejeni elektriki. Toda kljub vsemu temu se meni zdi, da je moje življenje bogatejše kot kadarkoli prej...

Kopanje sredi noči

Naslednjega dne sva odjadrjala do naselja Los Angeles, ki je dejansko odrezano od sveta. Hrana je izredno draga, ker jo morajo pripeljati po makadamu iz 400 km oddaljene Sante Rosalie. Mobiteli tu ne lovijo. Pošto za celo vas sprejema trgovina na glavni cesti. Na ste-

gleščini, pač pa na majhne, vsakdanje navade, ki se mi zdaj sploh ne zdijo več nekaj posebnega, čeprav so bile do pred kratkim novost. Na primer to, da vsak večer zaspiš s pogledom v zvezde. In da me včasih zbudi pelikan, ki sredi noči prileti v kokpit, ali sonce, ko prikuka izza obzorja. Ali pa to, da kuham pašto in pomivam posodo v morskem vodi. In to, da sem vedno bosa. In da ne mine dan, ne da bi vedela, od kod piha veter. V vsakem trenutku znam vsaj približno povedati koordinate svojega položaja na planetu. Večkrat na dan preverim barometer. Vremenska napoved odloča, kaj bom določenega dne počela. Pogosteje šivam jadra kot obleke. Pijem deževnico. Testo za kruh dam vzhajati na topel motor. Štedilnik, na katerem kuham, se guga. Olupke in ogrizke mečem skozi okno.

Velika sprememba je odsotnost avtomobila. Ko sem še živila na Primorskem, je redko minil dan, ko nisem sedla za volan. Vedno se je bilo treba nekam peljati: v službo ali iz službe, po nakupih, po uradih, v jadralni klub, v gledališče, na obisk k prijateljem, na smučarijo ali na šagro. Danes lahko mirno mine več tednov, ne da bi videla promet, in sploh ne pomnim, kdaj sem zadnjič sedela za volanom.

Tudi garderoba se je spremenila. Predvsem se je skrčila, saj jo lahko naenkrat spravim v en pralni stroj. Najpogosteje sem eno-

klenih vratih visi seznam tistih, ki jih čaka pošiljka. Naselje je prašno in ni posebno privlačno, zato sva se že prvi dne odločila, da se ne bova dolgo ustavljala. Ko sva neki prodajalki potožila glede neznosne vročine, se je nasmehnila in dodala: »Upajmo, da ne bo zvečer zapihalo z zahoda!« Ta njen komentar nama ni bil čisto jasen. V tej neznosni vročini bi malo sapice prav gotovo prijalo! Ko pa se je sonce spustilo za obzorje in je zapihalo zahodnik, nama je postalo jasno. To je najbolj vroč veter, kar sem jih v življenju doživela. Samo enkrat prej mi je bilo podobno vroče, in sicer nekega avgusta v Sardiniji, ko se je razvnel ogromen požar nedaleč od kraja, kjer sem šotorila. Bilo je kot, da bi nama sredi avgustovske vročine nekdo pihal s sušilcem za lase naravnost v obraz. Zaradi vročine nisem mogla zaspati, zato sem skočila v morje, da bi se vsaj malo ohladila. To je pomagalo za eno uro, nakar sem morala spet v vodo. Tiste noči sem se kar petkrat prebudila, skočila v črno morje in rahlo ohlajena spet zaspala v kokpitu.

Okrog šestih so me prebudili petelini s svojim glasnim kikirikanjem. Z bližnjih skal so se kmalu zatem oglasili glasni galebi. Medtem ko so okrog naju ribe skakale iz vode, se je s plaže zaslislalo mukanje krav. V pričakovanju sončnega vzhoda sem razmišljala, kako lepo je prisluhniti temu glasovnemu prelivanju dveh svetov, morja in

zemlje. Ko se je iz daljave zaslislalo še tuljenje kojotov in so vaški psi glasno zajali v odgovor, je bil orkester popoln.

In še preden se je naredil dan, sva midva že dvignila sidro in zbežala iz pekla.

Le kje so vsi?

Severno Kortezovo morje je prazno. Potem ko sva odplula iz vasi Los Angeles, sva nekaj tednov jadrjala med nenaseljenimi otoki in se počasi premikala proti vzhodu. Odločila sva se, da bova morje prečkala tam, kjer otoki ustvarjajo nekakšen most med vzhodno in zahodno obalo. Znašla sva se v ptičjem rajju. Z vseh otokov se je lahko slišalo glasno čivkanje in vrhovi so bili popolnoma prekriti s pticami. Tudi morsko dno je bilo izredno bogato. Ribe sem v teh dneh samo opazovala, saj sva se odločila, da tu ne bova vlekla laksa za sabo. Medtem ko so ribe zadnje čase izbirčne, imajo ptice najino vabo zelo rade in tri dni sva jih stalno morala odganjati.

Nikamor se nama ni mudilo. Obiskala sva številne otoke, med njimi otok Rasa, kjer so naju glasno sprejeli Hermanovi galebi. To je vrsta galebov s črno piko na koncu rdečega kljuna, ki živi v Mehiki, Severni Ameriki in Kanadi. Zanimivo je, da 95% svetovne populacije teh galebov pride gnezdit na ta majhen otok, kar pomeni, da jih je spomladi tu nad 300.000.

Odkrila sva še celo vrsto zalivov in otokov in nikjer srečala žive duše. Uživala sva v odmahnjenosti od civilizacije. Edini stik z zunanjim svetom je bila jutranja radijska mreža z vremensko napovedjo.

Ko je šel mimo mesec dni, sva morala počasi spet med nama podobne. Nekega sobotnega popoldneva sva tako prijadrala v turistično naselje San Carlos. Sploh nisva pričakovala, da bo ponovno srečanje s civilizacijo tako šokantno. vzdolž dolge peščene plaže je bilo zasidranih nad 50 motornih čolnov, na vsakem od njih pa je na glasno nabijala disko glasba. Zdelo se je, da tekmujejo, kdo bo koga preglasil. Čolni so bili polni veselih mladeničev in mladenk v kopalkah, ki so se špricali, kričali in prepevali. Plažo krasijo visoki hoteli in vsi gostje so ob tisti uri navaili v bar na plaži o katerem sva midva že nekaj dni sanjala. Pivo sva si pa res predolgo želela, da bi se sedaj ustrašila množice! Saj ne, da bi se otepala veseličice, a to je tako, kot da bi se po tedenskem postu znašel v eni izmed tistih »all you can eat« restavracij.

Malo zmedena sva se začela odpravljati na plažo. Razmišljala sem o tem, da je minil cel mesec, odkar sva zadnjič videla živo bitje, ki ni riba ali ptica. Pa tudi odkar sva zadnjič morala s kom deliti sidrišče. Ali odkar sva zadnjič bila na internetu. Telefon pa sploh že dva meseca ni lovil. »Kaj rabim s sabo?« sem se skušala skoncentrirati. Najprej obutev. Kar nekaj časa sem iskala natikače, ki so bili zakopani pod razno šaro. Moja stopala so že pozabila, kako je to, biti obut. »Gremo dalje... za pivo rabim... denar!« Nenadoma me je spreletelo, da sploh ne vem več, kje imava spravljene denar. Ze več kot mesec dni ga nisem videla ali imela v rokah. Le kdaj se je nazadnje zgodilo, da ves mesec nisem nič plačala? Verjetno sem takrat bila še v otroškem vrtcu!

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè 6.30 Dnevnik in vreme 6.45 Aktualno: UnoMattina Estate 7.00 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik 12.00 La prova del cuoco 13.30 Dnevnik in gospodarstvo 14.10 Show: Verdetto finale 15.20 Aktualno: La vita in diretta 17.00 Dnevnik 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik 20.30 Igra: Affari tuoi 21.10 Film: Farfalla granata 23.20 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Risanke 8.15 Art Attack 8.35 Nad: Heartland 9.20 Nan.: Settimo cielo 10.00 Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike 11.00 I fatti vostri 13.00 Dnevnik in rubrike 14.00 Detto fatto 16.15 Nan.: Ghost Whisperer 17.50 Dnevnik in športne vesti 18.45 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 19.35 Nad: NCIS 20.30 23.40 Dnevnik 21.00 Nan.: Una mamma imperfetta 21.10 Nan.: Il commissario Rex 22.55 Nad: Under the Dome 0.00 Teatro: Vajont, storia di una tragedia annunciata

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa 7.00 Tg Regione - Buongiorno Italia 7.30 Tg Regione - Buongiorno Regione 8.00 Agorà 10.00 Mi manda Rai Tre 11.10 Elisir 12.00 Dnevnik 12.45 20.15 Pane quotidiano 13.10 Nad: Terra nostra 14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik 14.50 Tg Regione - Leonardo 15.00 Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari 15.10 Nan.: Le nuove avventure di Flipper 15.55 Dok.: Aspettando Geo 16.40 Dok.: Geo 18.55 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Blob 20.35 Nad: Un posto al sole 21.05 Chi l'ha visto? 23.15 Gazebo

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping 6.50 Nan: Chips 7.45 Nan: Charlie's Angels 9.00 Nan: Siska 10.00 Nan.: Carabinieri 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik 12.00 Nan.: Detective in corsia 12.55 Nan.: La signora in giallo 14.00 Dnevnik 14.45 Lo sportello di forum 15.30 Nan.: Flikken - Coppia in giallo 16.35 Nad.: My Life 16.50 Film: U-112 Assalto al Queen Mary 18.55 Dnevnik in vremenska napoved 19.35 Nad.: Tempesta d'amore 20.25 Aktualno: Quinta Colonna - Il Quotidiano 21.10 Talk show: Radio Belva 23.50 Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borja in denar 8.40 La telefonata di Belpietro 8.50 Talk Show: Mattino Cinque 11.00 Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nad.: Centovetrine 14.45 Talk show: Uomini e donne 16.10 Nad.: Il segreto 16.55 Talk Show: Pomeriggio Cinque 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza 21.10 Nad.: Le tre rose di Eva 23.30 Film: Un altro mondo (dram.)

Italia 1

6.55 Nan.: Friends 7.50 Nan.: La vita secondo Jim 8.45 Nad.: Provaci ancora Gary 9.45 Nad.: Royal Pains 10.35 Nad.: Dr. House - Medical Division 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 13.40 Nan.: Futurama 14.10 Nan.: Simpsonovi 14.35 What's my destiny Dragon Ball 15.00 Risanka: Naruto Shippuden

15.30 Show: Si salvi chi può 15.40 Nan.: Two Broke Girls 16.10 Nan.: How I met your mother 17.05 Nan.: Community 18.00 Nad.: Mike & Molly 18.30 Dnevnik 19.20 Nan.: CSI - Miami

21.10 Film: Captain America - Il primo vendicatore 23.20 Film: Outlander - L'ultimo vichingo

La 7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 Dnevnik 9.45 Coffee Break 11.00 L'aria che tira 13.30 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Nad.: Le strade di San Francisco 16.30 Nan.: The District 18.15 Nan.: Il commissario Cordier 20.00 Dnevnik 20.30 Otto e mezzo 21.10 La gabia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik 7.25 12.45 Italia economia e prometeo 7.40 Dok.: Borgo Italia 8.05 Dok.: Luoghi magici 8.30 Deželni dnevnik 13.00 Aspettando la Barcolana 2013 13.20 Dnevnik 13.45 21.00 Rubrika: Qui studio a voi studio 16.30 19.30, 20.30 Dnevnik 17.00 19.00, 23.30 Trieste in diretta 18.00 Calcio.Puntozero 20.00 Happy hour 23.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura 6.05 Odmevi 6.55 Dobro jutro 10.10 Risanke, otroške oddaje in nani-zanke 11.55 Dok. odd.: Sežig - Kako naftne družbe uničujejo podnebje 13.00 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved 13.30 Tednik 14.25 Globus 15.10 Mostovi - Hidak 15.45 18.40 Risanke 15.50 Male sive celice 16.45 Dobra ura 17.00 Poročila 18.30 Infodrom 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 19.30 Slovenska kronika 20.05 Film tedna: Osamljeni ljubimec (kom., ZDA, '09, i. M. Douglas) 21.35 Kratki film: Vsakdan ni vsak dan 22.00 Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved 23.05 Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! 8.15 Otroški infokanal 9.00 Zabavni infokanal 10.15 Dobra ura 11.35 Dobro jutro 13.45 19.00 Točka 14.50 Slikovitih 55 16.20 To bo moj poklic 16.50 Glasnik 17.20 Evropski magazin 17.40 Mostovi - Hidak 18.10 O živalih in ljudeh 18.35 Na vrtu 19.50 Žrebanje Lota 20.00 Športni izziv 20.30 Nogomet: prva liga Telekom, Maribor - Olimpija, pon. 22.10 Bleščica, odd. o modi 22.40 Dok. film: Shine a Light

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika 7.40 Aktualno 8.00 8.30 17.30 Poročila 8.10 Žarišče 8.25 Beseda volilcev 9.00 17.50, 18.50, 19.30 Kronika 14.00 Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, prenos 15.00 Odbor za gospodarstvo, prenos 17.35 Na tretjem... 19.00 Dnevnik 19.40 Slovenska kronika s tolmačem 20.00 Aktualno 21.30 Žarišče 21.50 23.25 Kronika 21.55 Sporočamo 22.00 Globus 22.35 Točka preloma 23.00 Aktualno 23.35 Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program 14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti 14.20 Euronews 14.30 Meridiani 15.30 Pogovor z... 16.00 Biker explorer 16.30 Boben 17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje 18.00 Med valovi 18.35 Vremenska napoved 18.40 Primorska kronika 19.00 22.00, 23.45 Vsedanes 19.25 Šport 19.30 Ciak Junior 20.00 City folk 21.00 Folkest 2013 22.15 Artevisione 22.45 Le parole più belle 23.15 Nautilus

Tv Primorka

8.35 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno 8.45 16.45 Pravljica 9.00 Naš čas 10.30 13.00 Videostrani 12.00 Vedeževanje z Magdaleno 17.30 Mozaik za gluhe in naglušne 18.30 Naš čas 19.30 21.30 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura 20.00 V imenu prihodnosti 21.00 Tradicionalna briška poroka 22.00 Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije 8.35 16.45 Nad.: Vihar 9.30 10.40, 11.50 Tv prodaja 9.45 14.55 Nad.: Ljubljena moja 10.55 15.50 Serija: Rožnati diamant 12.05 17.55 Nad.: Divja v srcu 13.05 Nan.: Pod eno streho 14.00 Nan.: Naša mala klinika 17.00 24UR popoldne 18.55 24UR - vreme 19.00 21.55 24UR - novice 20.00 Serija: Gostilna išče šefa 21.00 Nad.: Mentalist 22.25 Nad.: Zvit in prebrisan 23.20 Nad.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risanke serije 8.05 Nan.: Jimova družina 8.35 Serija: Mladi zdravniki 9.05 Faktor strahu ZDA 10.00 17.05 Nan.: Puščica 10.55 Astro Tv 12.25 Tv prodaja 12.55 Nan.: Policisti v Los Angelesu 13.40 16.35 Nan.: Sanjska upokojitev 14.05 19.25 Nan.: Veliki pokovci 14.35 Film: Modeli 16.30 18.00, 19.55 Svet 19.00 Nan.: Dva moža in pol 20.05 Film: Za sovražnikovo črto 22.00 Film: Božanski Jackie Chan

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti - 18. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditvev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprto za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenade.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogod-

Rai Sreda, 9. oktobra
Raimovie, ob 21.15

Vajont

Italija 2001
Režija: Enzo Martinelli
Igrajo: Daniel Auteuil, Laura Morante in Michel Serrault

9. oktobra 1963, ob 22.39 je močno zargrmelo. Plaz z dvesto šestdeset milijoni kubičnih metrov skale se je zrušil in padel v umetno jezero. Voda, ki je je bilo v tistih dneh ogromno tudi zaradi gostih padavin je prekipela in popolnoma uničila vse kar je dobila na svoji poti. Danes poteka petdeseta obletnica tiste neverjetne tragedije, ki je na pobočju med vasmi Erto in Casso, zahtevala 1910 življenj. Potem, ko je Marco Paolini posvetil eno svojih najuspešnejših gledaliških predstav tragediji o Vajontu, se je tudi milanski režiser Renzo Martinelli filmsko lotil istega argumenta. Kinematografski prepis je nekoliko prenasčil s posebnimi efekti luči in zvokov, vseeno pa mu je uspelo, da je vizuelno jasno obrazložil kaj se je zgodilo v tisti noči a tudi mesece in leta pred tragičnim dogodkom na tistem delu Dolomitov. Pri pisanju scenarija se je zgledoval po tem, kar je svoj čas zapisovala poročevalka dnevnika L'Unità, Tina Merlin, ki je dolgo časa napovedovala neizogibno tragedijo.

VREDNO OGLEDA

ki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Saranno suonati; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 11.2, 11.3 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnasium; 21.05 Pokličite gospo Milo!; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilske prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čelvelj žuli; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Repriza/Arsov forum ali Ars humana; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

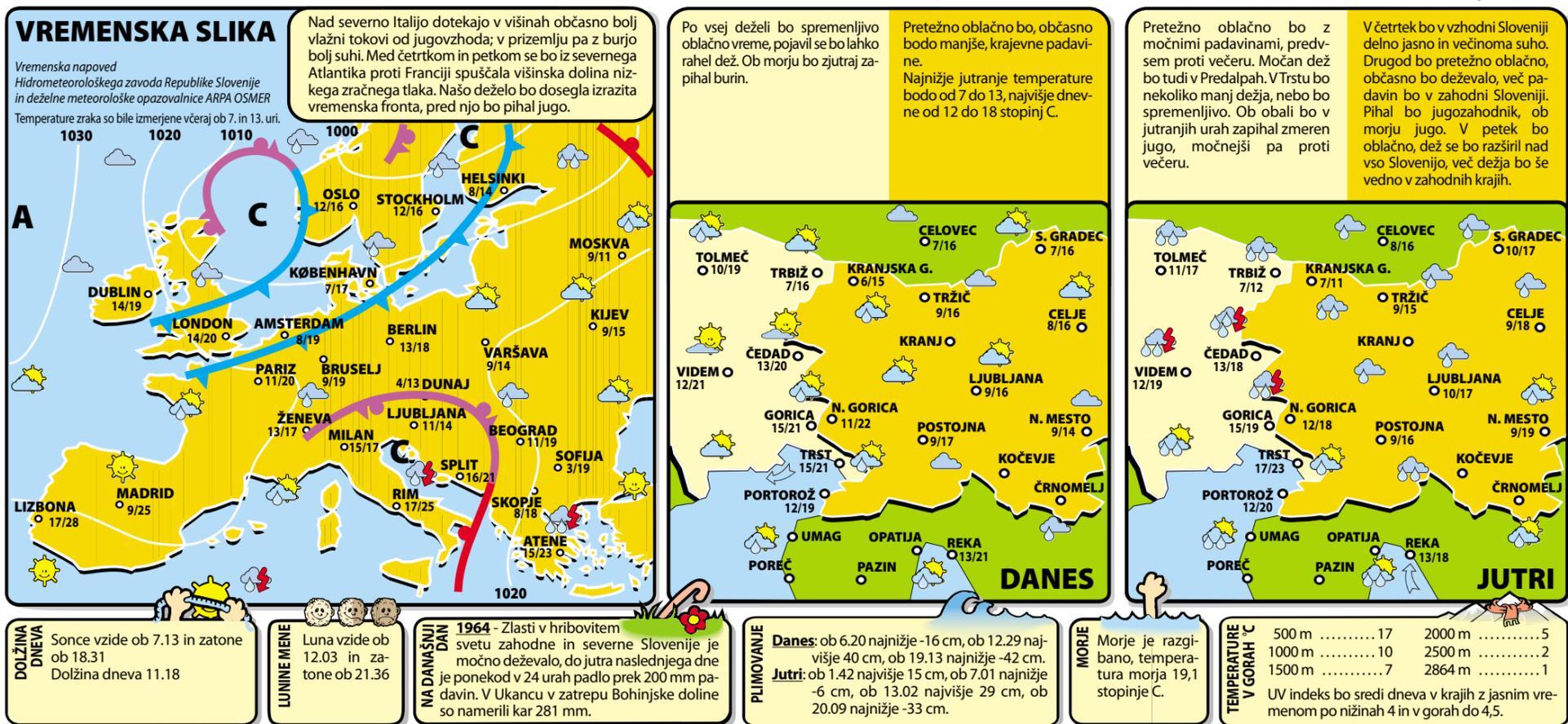
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

V Rio izgredi med demonstracijami učiteljev

RIO DE JANEIRO - Ob robu sicer mirnih protestov več tisoč brazilskih učiteljev je v ponedeljek prišlo do izgrediv. Skupina okoli 200 zamaskiranih nasilnežev je poskušala vdreti v prostore mestne skupščine v Rio de Janeiru. Prišlo je tudi do pretefov s policisti. Prav tako so izgrezniki zažgali avtobus, razbili izložbe in z molotovkami obmetavali ameriški konzulat. Policija je proti izgreznikom uporabila solzivec. O izgrediv poročajo tudi iz mesta Sao Paulo, kjer naj bi bila v celoti uničena podružnica neke banke. Po podatkih policije se je na učiteljskih demonstracijah v ponedeljek zbralo okoli 10.000 ljudi, po navedbah sindikatov pa do 50.000. V Rio učitelji protestirajo proti lokalnemu zakonu, ki med drugim določa plače in poklicno napredovanje.

Več tisoč glav živine poginilo v hudem snežnem neurju v ZDA

NEW YORK - Snežno neurje, ki je konec prejšnjega tedna nenavadno zgodaj pred zimo zajelo severozahodni del ZDA, je na zahodu Južne Dakote pobilo več tisoč glav živine. V neurju so v petih zveznih državah umrli tudi štirje ljudje, več deset tisoč odjemalcev pa je bilo v ponedeljek še vedno brez elektrike. Zahodni del Južne Dakote pri mestu Rapid City je najprej zajelo močno deževje, črede goved, ki so bile na prostem, pa je nato zasul sneg, ki ga je spremljal močan veter. Veliko krav, bikov in telet ni preživel. Posamezni kmetje poročajo tudi o 50-odstotnih izgubah. Odrasla krava sicer stane najmanj 1500 dolarjev, tele pa okrog 1000.

STOCKHOLM - Francois Englert in Peter W. Higgs

»Božji delec« jima je prinesel Nobelovo nagrado za fiziko

STOCKHOLM - Letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko bosta prejela Belgijec Francois Englert in Britanec Peter W. Higgs, je včeraj sporočil odbor za nagrade v Stockholmu. Nagrado bosta prejela za teoretična spoznanja v zvezi s Higgsovim bozonom, »božjim delcem«, ki velja za zadnji manjkajoči delec v standardnem modelu vesolja. Kot je sporočil odbor, bosta dobitnika nagrado prejela za »teoretično odkritje mehanizma, ki prispeva k našemu razumevanju izvora mase subatomskih delcev«.

Higgs in Englert sta leta 1964 neodvisno eden od drugega (Englert skupaj s sedaj že pokojnim Robertom Broutom) predlagala teorijo o izvoru mase delcev. Kot dodajajo v odboru, so bile njune ideje pred kratkim potrjene z rezultati poskusov v velikem hadronskem trkalniku v Cernu.

Nagrajeni mehanizem je osrednji del standardnega modela fizike osnovnih delcev, ki opisuje, kako je sestavljeno vesolje. V skladu z modelom je vse na svetu, pa tudi v vesolju, sestavljeno iz omejenega števila gradnikov - osnovnih delcev. Model opisuje tudi sile, ki skrbijo za delovanje sistema.

Celoten model pa temelji na obstoju posebnega delca - Higgsovega bozona. Ta je povezan z nevidnim poljem, ki zapolnjuje vesolje. Čeprav se vesolje zdi prazno, je to skrivnostno in nevidno polje tam. Če ga ne bi bilo, bi bili osnovni delci brez mase. Tako se ne bi mogli združiti v atome ali molekule in nič od tega, kar poznamo, ne bi obstajalo. Teorija, ki sta jo predlagala Englert in Higgs, opisuje ta proces. 4. julija lani so v švicarskem Cernu teorijo podkrepili še z odkritjem Higgsovega bozona v praksi.

Fizika Francois Englert in Peter W. Higgs

Higgs je po prejemu novice o nagradi poudaril, da je »vžhičen«. »Rad bi čestital vsem, ki so prispevali k odkritju tega novega delca, in se zahvalil moji družini, prijateljem in kolegom za njihovo podporo,« je dejal 84-letnik.

80-letni Englert je podobno poudaril, da je »zelo srečen«. Napovedal je, da bo čestital tudi Higgsovi, ki ga je prvič spoznal julija lani, sicer pa še ne ve, kaj bo storil z nagrado. Zmagovalca si bosta v enakih delih razdelila nagrado v višini osem milijonov švedskih kron (925.000 evrov).

Na imena prejemnikov Nobelove nagrade za fiziko je morala sicer javnost precej čakati. Zakaj je prišlo do več kot enourne zamude pri razglasitvi, za zdaj ni znano, poročajo tuje tiskovne agencije. Na spletni strani odbora za nagrade je po napovedani uri razglasitve pisalo le, da »akademija še zaseda«. Beseda akademija se

nanaša na Kraljevo švedsko akademijo znanosti, ki podeljuje Nobelove nagrade za fiziko, kemijo in ekonomijo. Akademija o priporočilu odbora za nagrade glasuje tik pred razglasitvijo nagrajencev.

Od leta 1901 do lani je Nobelovo nagrado za fiziko prejelo 106 nagrajencev, z včerajšnjima dvema jih je skupaj torej 108. 47 Nobelovih nagrad so podelili le enemu nagrajencu. Doslje sta Nobelovo nagrado za fiziko prejeli dve ženski, le en človek, John Bardeen, pa jo je prejel dvakrat. Lani sta Nobelovo nagrado za fiziko prejela Franco Serge Haroche in Američan David Wineland za delo na področju kvantne fizike.

Nobelove nagrade podeljujejo od leta 1901 iz sklada, ki ga je ustanovil švedski industrialec in izumitelj dinamita Alfred Nobel. Vsako leto jih podelijo 10. decembra, na obletnico Nobelove smrti. (STA)

KANDIDATKA ZA NOBELOVO NAGRADO

Avtobiografija Malale Jusufzaj

LONDON - Pakistanska najstnica Malala Jusufzaj, ki so jo talibani ustrelili v glavo zaradi njenega boja za pravico deklic do izobraževanja, je grozo tega dejanja opisala v avtobiografiji. Knjiga je izšla le nekaj dni pred razglasitvijo prejemnika letošnje Nobelove nagrade za mir, za katero je Malala med glavnimi kandidati. Soavtorica knjige z naslovom Jaz sem Malala: Dekle, ki se je zavzelo za izobraževanje in so ga talibani ustrelili, je britanska novinarka Christina Lamb. Zgodba sicer pripoveduje o grozi sedaj 16-letnice, ki jo je oboroženi napadalec ob vstopanju na šolski avtobus 9. oktobra 2012 ustrelil v glavo. »Prijatelji so mi povedali, da je izstrelil tri strele, enega za drugim,« piše Malala. »Do trenutka, ko smo prispeli v bolnišnico, so bili moji dolgi lasje in Monibino naročje polni krvi.«

Knjiga opisuje življenje Malale pod vladavino talibanov v pakistanski dolini Svat. Tam je postala znana kot odločna zagovornica pravice deklic do izobraževanja. Kritična je bila do prepovedi izobraževanja za ženske in napadov na lokalne šole, potem ko so leta 2007 nadzor nad dolino prevzeli talibani, poročila francoska tiskovna agencija AFP.

V knjigi je deklica opisala, kako je v mesecih pred napadom prejela grožnje s smrtjo. »Ponoči sem počakala, da so vsi zaspali. Nato sem preverila vsaka vrata in okno.« A hkrati najstnica dodaja, da je dejstvo, da je bila tarča, ni skrbelo. »Zdelo se mi je, da vsi vedo, da bodo nekega dne umrli. Zato bi morala početi, kar koli želim.«

Knjiga je tudi polna hvale Malalinega očeta Ziaudina Jusufzaja, ki je odprl svojo šolo in tvegalo življenje z nasprotovanjem talibanom. Malala tudi zavrača kritike, da jo je oče preveč gnil v kampanjo ali da jo je uporabil za sporočanje svojih idej, »kot da nimam lastne pameti«.

Malalo so po streljanju zdravili v Veliki Britaniji, kjer sedaj tudi živi. V knjigi deklica opisuje tudi svoje domotožje in težko prilagajanje na življenje na Otoku. Pojasnjuje, kako je bila zgrožena, ko je prvič videla izzivalno oblečena dekleta, ki so se v Birminghamu ponoči šla zabavati, in začudenje ob pogledu na moške in ženske, ki se odprto družijo v kavarnah.

Knjiga jo opisuje kot tekmovalno solarko, ki je rada najboljša v razredu. Je oboževalka kanadskega pop pevcu Justina Bieberja in vampirske sage Somrak. Sicer pa najstnica v knjigi večkrat omenja nekdanjo pakistansko premierko Benazir Buto, ki je zanjo herojka, ter jasno pove, da se nekega dne kljub nadaljevanju groženj želi vrniti v domovino in postati političarka. »Rešena sem bila z razlogom - da uporabim svoje življenje za pomoč ljudem,« je zapisala. Malala je ena od glavnih kandidatki za letošnjo Nobelovo nagrado za mir. Nagrajenca bodo sicer razglasili v petek.

Malala Jusufzaj ANSA